ပုဃ်ဒါခမ္ဝကြၢ

(အစဝီစ္ဂၢ သစုဨိၡ)

၁၅၄၂

ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မစကြာ

(သစ္စာလေးပါး နှင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး)

[ရှင်းလင်း ဟောကြားခြင်း]

အဘိဓမ္မာ ဆရာစိန်

ပင်းယစာပေတိုက်

၂၀၉ – ဘားလမ်း၊ ရန်ကုန်

မှ

ပြည်လုံးကျွတ် ဖြန့်သည်။

F. 1

ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၆၉-ခု ဇူလိုင်လ – ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်ရေ ၃၀၀၀

[ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ်–၂၇၀၂]

ပုံနှိပ်သူနှင့် ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်မြင့်မြင့်ကျော် (မြ- ၀၁၀၀၁ / ၀၅၉၇) သီတာ ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၄၆- ဇေါ်ကာ-ရွာမ အင်းစိန်ဒေသစိတ် ရန်ကုန်မြို့နှင့်- သီတာစာပေ အမှတ် ၁၀၆- ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့က တာဝန်ခံ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

၁။ ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၄)ရက်နေ့ဟော
သော'ဓမ္မစကြာ'တရား။ ၉

၂။ တော်သလင်းလဆန်း(၉)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရားတော်-ဒုက္ခသစ္စာ။ ၁၈

၃။ တော်သလင်းလဆန်း(၁၄)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရားတော်။ ၃၀

၄။ တော်သလင်းလပြည့်ကျော်(၄)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား ၄၃

၅။ တော်သလင်းလပြည့်ကျော်(၉)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ" တရား။ ၅၀

၆။ တော်သတင်းလပြည့်ကျော်(၁၄)ရက်နေ့ဟော
သော "ဓမ္မစကြာ"တရား။ ၆၂

၇။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၄)နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား။ ၇၅

၈။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၉)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား။ ၈၆

။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား။ ၉၆

မာတိကာ

၁၀။ သိတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်(၄)ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား ၁၀၅

၁၁။ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန။ ၁၂၄

၁၂။ "ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန"တရား စကြာလှည့် ၁၂၆

၁၃။ ဘုရားပင့်။ ၁၃၄

၁၄။ ဘုရားဂုဏ်တော်။ ၁၃၅

၁၅။ တရားဂုဏ်တော်။ ၁၃၆

၁၆။ သံဃာဂုဏ်တော်။ ၁၃၇

၁၇။ ခန္ဓာငါးပါး သရုပ်။ ၁၃၈

၁၈။ ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန သုတ်ပါဠိတော်။ ၁၄၀

၁၉။ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ "ဓမ္မစကြာ"အနက်။ ၁၄၅

၂၀။ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏"ဓမ္မစကြာ"အမေး-အဖြေ။ ၁၆၀

၂၁။ သစ္စာလေးပါး အမေးနှင့်အဖြေ။ ၁၆၇

၂၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သရုပ်ပြ လင်္ကာ။ ၁၆၉

၂၃။ အနတ္တ သရုပ်ပြ လင်္ကာ။ ၁၇၂

နမော တဿ၊ ဘဂဝတော၊ အရဟတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ တော်သလင်း လဆန်း(၄) ရက်နေ့ ဟောသော

ဓမ္မစကြာ တရား။

လူတွေဟာ ငါတို့ဖြစ်နေရတာ၊ ဘာလဲဘယ်လိုလဲ ငါဘယ်က ဖြစ်လာခဲ့သလဲ သေသောအခါဘယ်ကို ရောက်ဦးမလဲ အစရှိသဖြင့် အတိတ်၊ အနာဂါတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ သုံးတန်သောကိစ္စတို့ကို၊ မည်သူမျှ မတွေး တောဘဲ၊ ကြောက်ရမှန်း မသိကြဘဲ ဖြစ်လေရာ ဘဝအတိုင်းသာ ဖြစ်သလိုအမှတ်မဲ့ နေလာခဲ့ကြတယ်၊ ထိုအတည်းတွင် ဘုရားမပွင့်မှီ ရှေးကမ္ဘာတည် ကတည်းက ဝါဒကြီး (၂)ခု ရှိလာခဲ့တယ်၊ တခုကဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အာရုံငါးပါးကို ပျော်ပျော်ပါးပါးကြီး ခံစားနေမယ်၊ ထိုအာရုံတို့ကို ခံစားခြင်းကြောင့်၊ ငရဲကြီးတယ်၊ ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုတဲ့ တရားတာ သူတို့မှာ မရှိတဲ့။ တခုကတော့ ဘုရားကိုသာ အားကိုးနေခြင်း၊ ဘာမဆို ဘုရားသခင်ဖန်ဆင်းပေးလိမ့်မယ်ဟု၊ စွဲလမ်းယုံကြည်၍ ဘုရားကို အားကိုးနေသော အယူဝါဒကတမျိုး၊ အဲ-ဤကဲ့သို့ ရှေးက ဝါဒကြီး ၂-ခုရှိလာခဲ့တယ်။ဓမ္မစကြာတရား နှလုံးပြုတော့မယ်ကြံရင်၊ ထိုဝါဒအစွန်း ၂-တန်း ၂-စားကို တွေးတော စဉ်းစားကြရမယ်၊ ယခုလူတို့ကတော့ မွေ့မွေ့ပျော်ပျော်နဲ့ နေ့စဉ်အလဟဿ အချိန်ကုန် လာခဲ့ကြတဲ့လူတွေ ချည့်ပါဘဲ။ ထိုအထက်ပါ ရေစီးကြောင်းအတိုင်း မျောချင်တိုင်း မျောလာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်နေ

ကြ၏။လူသတ္တဝါဟာ မိမိဖြစ်နေရတဲ့ အဖြစ်ကို မသိကြခြင်းသည် အခြားကိစ္စတို့ကို မသိခြင်းမှာ သက်သာသော်လည်း ကိုယ့်အဖြစ်ကိုယ် ကိုမသိကြတာဟာအလွန်အပြစ်ကြီးခြင်းဘဲ၊ဘာ့ကြောင့်လဲ မသိဆိုတော့ ကိုယ်ရောက်နေတဲ့နေရာမှ ကိုယ်မသိဘဲကိုး၊ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြလျှင် ဟိုဘက်သည်ဘက် ရန်သူဝိုင်းထားခြင်းခံရသူသည် ထွက်ပေါက် ရှိလျက်နှင့် ထွက်ပေါက်ကို မသိသောသူနှင့် တူနေတော့၏။

ဓမ္မစကြာဆိုဒါ ခလေးများ ထမင်းဆီဆမ်း လုပ်ကစားတဲ့ အခါဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ဘဲ၊ ခလေးများဟာ ဟင်းရွက်ကလေး တွေခူးပြီး တွင်းကလေးထည့်ပိတ်ပြီးလျှင် အပေါ်ကလက်နှင့်များ များ ပုတ်ပေးသလောက် အတွင်းက ဟင်းရွက် ခလေးတွေနူး နပ်စိုရွှဲလာဘိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဓမ္မစကြာတရားမှာလည်းရွတ်ပါ များလာလျှင်အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေါ်ပေါက်လာရတယ်၊**ယခုတော့ လူတွေရောဘုန်းကြီးတွေပါ အများအားဖြင့် ဘာကိုမျှ မစဉ်းစား ကြဘဲ စားခန်း သောက်ခန်းတွေနဲ့ နေ့ကုန်သွားကြတာဘဲ၊** နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဒီလိုနဲ့ဘဲ အချိန်ကုန်လာခဲ့ကြတော့၏။ မွေးတဲ့ နေ့ကစ၍ ယနေ့အထိ ဘာဖြစ်နေတယ် ဆိုတဲ့ လက်ရှိအခြေအနေကို တွေးတောစဉ်းစားကြရမယ်၊ တကယ် စုံစမ်းကြည့်တော့ ဘယ်သူမှ မစဉ်းစားကြပါဘူး။ စဉ်းစားရမှန်းလည်း မသိတော့ ဘူး။ အသက်ကလေး တော်တော်ကြီးလာတော့ ကျောင်းကန် ဘုရားသွားပြီး လုပ်တော့ လုပ်နေကြပါရဲ့၊ သို့ပေမဲ့ ယခု နေရတဲ့ အချိန်ကာလကြီးဟာ အစအဆုံး ရှိသလား မရှိဘူး လား၊ မတွေးတော မစဉ်းစားခဲ့ကြဘူးဘဲ၊ အမှန်ကနေ့ရယ်

အတိတ်ကလွန်ခဲ့တဲ့ရက်တွေရယ်၊ နောက်အနာဂါတ် ဖြစ်လာကြဦးမဲ့ရက်တွေရယ် သုံးပိုင်းပိုင်းပြီး စဉ်းစားကြရမယ်၊ ယခုတော့ လူတွေဟာ အနိမ့်ဆုံး အတန်းကစပြီး အထက်တန်း ခေါ်ကြတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက ထရူးမင်းဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူဘဲဖြစ်ဖြစ် ယခုနေကုန်လျှင် နောက်နေ့ ရောက်လာဦးတော့မယ်လောက်ကိုဘဲ သိပြီး မနေ့က ဘာလုပ်ခဲ့သလဲ၊နောက်နေ့၌ဘာဖြစ်လိမ့်ဦးမလဲ တို့ကို မတွေးတောမစဉ်းစားကြဘဲ ယခုမျက်မှောက် ဘဝကလေး အတွင်း၌သာ လက်ငင်းမိဋ္ဌ ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတည်းဟူသော ခံစားခြင်း ကာလကလေးအထည်းမှာသာ ပျော်မြူးနေကြတာပါဘဲ။ အတိတ်၊ အနာဂါတ်၊ အစွန်း၂ခုကို မသိကြ၍ ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌ မြူးနေကြသူတို့သည် ထွက်ပေါက်ကို မသိသောသူနှင့် တူနေသဖြင့် အလွန် ကြောက်စရာကောင်းတယ်၊ အများအားဖြင့် ဘုန်းကြီးတွေကလဲ တကယ်မသိခဲ့ကြဘူးဘဲ၊ ဗုဒ္ဓဘုရား မျက်စေ့နဲ့ ကြည့်တဲ့အခါကြမှ အစွန်း၂ခုကို မြင်တော်မူသဖြင့် ပဥ္စဝဂ္ဂီတို့ကို မင်းတို့အစွန်း၂ခုကိုမြင်ရဲ့လား၊ မိမိတို့ ရောက်နေတဲ့ နေရာနှင့် ယခု မိမိတို့ဖြစ်နေကြတဲ့ ဘဝအဖြစ်ဟာ ဘာတွေလဲ၊ ဘာဖြစ်၍ နေကြတာလဲ၊ သိကြရဲ့လားဟု မေးပြီးလျှင် လောက၌ အစွန်းကြီး၂ခုရှိကြောင်း ပြော၍ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ၊ အန္တာယောစာရံ၊ ကာမေသု၊ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂေါနှင့် အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ အစွန်း၂ခုရှိတယ်၊ ထိုအစွန်းလမ်းစဉ်ကို သိချင်လျှင် မင်းတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို သိရမယ်တဲ့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိတော့ဘာဖြစ်သလဲ၊ လူဟာဘာလဲ တို့သိလာမယ်၊ ဘုရားသခင်က၊ ကောဏ္ဍည၊ မင်းဟာဘာလဲဟု မေးပြီး မင်းဟာသတ္တဝါကယောက်ဖြစ်တယ်၊ ဒီတော့ မင်းမှာ ဘာတွေ ရှိသလဲ သိရမယ်တဲ့၊

ဒါယိကာမကြီးတို့လဲဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငါဘာတုန်လို့ မေးပြီးလျှင် ငါဟာဘာလဲ တို့မျက်စေ့ထဲမှာ မြင်လာရမယ်၊ မြင်ကြရဲ့လား၊ ဝဇီယာတို့ စတ္တကြတော့ အခြားဟာတွေ စဉ်းစားမနေဘူး၊ သတ္တဝါဟာ ဘာလဲလို့ တန်းသိဘာ ဘဲ။

ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်စံရှား။

သတ္တဝါဟာ ဘာလဲလို့မေးလျှင် ဘယ်လိုဖြေမလဲ။

ဓါတ်ရှစ်ပါးပါ ဘုရား။

အဲဒီလိုဓါတ်ရှစ်ပါးတို့ဖြေလျှင် လွဲတော့မလွဲပါဘူး၊ သို့သော် အသေးစိပ် စိပ်ကြည့်တော့ မမှန်သေးဘူး ဖြစ်လာ လိမ့်မယ်၊ မပြည့်စုံသေးဘဲကိုး၊ သေချာစွာ မသိသောသူအဖို့ ဘာမှ နားမလည်ဘူး ရှိလိမ့်မယ်၊ သတ္တဝါဟာ ဓါတ်ရှစ်ပါး ပါလို့သာ ဘုရားက ဝဂ္ဂတို့ကိုဟောတယ်၊ မုချဘုရားနဲ့ ဝဂ္ဂတို့နဲ့ စကားများနေကြမှာဘဲ၊ အမှန်က စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဟဒယတို့စက်လည်နေတာကို သတ္တဝါလို့ခေါ်တာဘဲ၊ ထို၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ ကို့အားလုံးပေါင်းစု၍ အလုပ်လုပ်နေစဉ်အခါ သတ္တဝါဟု ခေါ်သည်။

ကောင်းပြီး ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းစဉ်ကို ကြည့်ကြစို့၊ မျက်စေ့က ဘာလုပ်သလဲ ကြည့်တယ်၊ မြင်ချင်တယ်။ နားကကောင်းတာတွေ ကြားချင်တယ်၊ အစရှိသဖြင့်ကျန်သော၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဟဒယတို့ကလည်း သူတို့သဘောကျ သူတို့အကြိုက်ကို လိုက်လုပ်နေခြင်းငှါ၊ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ အစွန်း တခု ခေါ်တယ်၊ နောက်တခုက၊ ကိုယ်ကိုညှင်းပမ်းတဲ့ အတ္တကိလမထာနုယောဂ၊ အစွန်းတခုဘဲ၊ ကိုယ်ကိုညှင်းပမ်းတယ် ဆိုတော့

ဘယ်သူကိုဘယ်သူက ညှင်းပမ်းသလဲ၊ သတ္တဝါခေါ်ရတဲ့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ အကြိုက်လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်မရအောင် အတင်း ပိတ်ပင်ခြင်းဘဲ၊ ဘာ့ကြောင့်လဲ၊ အတွင်းမှာရှိတဲ့ ဟာဒယ အတ္တကောင်ခိုင်းစေရာကို လုပ်ရသဖြင့် ဒုက္ခဖြစ်တယ်၊ ထိုဟာဒယ အတ္တကောင် နိမ့်သွားအောင် သူခိုင်းစေတဲ့လက်ပါးစေ အစေ အပါး တည်းဟူသော မျက်စေ့၊ နား၊ ခြေ၊ ကိုယ်ကာယ၊တို့ကို ညှင်းဆဲပေးတဲ့ အတ္တကိလ မထာနုယောဂအလုပ်ဘဲ၊ အမှန်က ကာမဂုဏ်ကို အကုန်ခံစားရအောင် အလုပ်နှင့် မခံစားနိုင်အောင် နှိပ်စက်ညှင်းဆဲ ပေးတဲ့ အဲအလုပ်၊ ထို့ ၂-လုပ်ကိုဘဲ လုပ်နေကြတာမဟုတ်လား။ အဲဒီလိုခံစားချင်တဲ့ ပဉ္စာရုံတို့ကို ပိတ်ထားခြင်း သည်အတ္တကိလမထာဘဲ၊ ခံစားချင် တိုင်းခံစားဟုလွှတ်ထားခြင်းသည်၊ ကာမသုခလ္လီကာ နုယောဂဘဲ၊ အဲ-အခုလုပ်နေကြတဲ့ အလုပ်ကိုလဲသိပြီ၊ ၎င်းကိုပင်အစွန်း ၂-ခုလဲ နားလည်ပြီ၊ ယခု ငါဟာဘာလဲနဲ့၊ သတ္တဝါဆိုဘာကိုလဲ သိကြပြီ၊ ယခုပစ္စက္ခထဲရောက်နေတဲ့၊စ၊သ၊ဃ၊ဇ၊က၊ဟ၊တို့ ဝက်လည်မှုကိုလဲသိရန် အရေးကြီး၏၊ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ သတ္တဝါဟုခေါ်ရတဲ့ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဟာဒယတို့ဟာ အမွေအစ ရှာမရအောင် ပျောက်ပျက် ကုန်သလား၊ မပျောက်ပျက်ဘူးလား၊ သိရန်လိုပါ၏။သတ္တဝါဆိုတာထဲက မျက်လုံးကိုထုတ်ကြည့်ရမယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်၌ ရှိကြတဲ့ ဟာတွေဟာဘာတွေလဲဟုဟိကျ သေချာစွာ မသိကြ၍လိုက်ကြိုက်နေ၏၊ ဘာတွေလဲဟု အမှန်ကိုသိကြလျှင် မကြိုက်တော့ဘူး၊ မလိုချင်တော့ဘူး ရှိလာကြလိမ့်မယ်၊ ယခုတော့ အလွန်အရုပ်ဆိုးတဲ့ ဒါယိကာမကြီး တယောက်ဟာ နူနာစွဲကပ်၍ သွေးပုတ်၊ပြည်ပုတ်တွေ တရွဲရွဲ၊ လက်တို၊ ခြေတို၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးနဲ့

တွဲနေရစေကာလဲ၊ ဟောဒီစိန်နဲ့ သံပုရာရေဖျော်ထားတဲ့ ဆေးကို သောက်လိုက်ပါ၊ သေသည််၏အခြားမဲ့၌၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါတဲ့ အပျိုးချောကကလေး ဘဝသို့ ရောက်ပါစေမယ်ဟု ဝန်ခံသော်လည်း လက်ရှိခန္ဓာကိုယ်ကိုခွဲ၍ သေပွဲသို့မဝင်ဝန့်ဘဲ ရှိနေကြ၏။

အဲ- ဒါဘာ့ကြောင့်လဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဘာလဲဟု မသိမှုပါဘဲ၊ သေမှုသာမသိခဲ့နိုင်သလားမဟုတ်သေး၊ ရှင်တုံးလည်း ဒါယိကာမကြီးတို့ အမေရိကန်နိုင်ငံကိုလိုက်ခဲ့ကြပါ၊ ဟိုကြတော့ အထပ်(၈၀)ရှိတဲ့ တိုက်ကြီးပေါ်မှာ အလိုရှိတာတွေ အကုန်ပေး၍ အေးဆေးစွာ နေပါစေမယ်ဟု ဝန်ခံလေသော်လဲ ယခုတရားနာနေကြတဲ့ ဒါယိကာမကြီးတို့ထဲက ဘယ်သူ လိုက်နိုင်ကြပါမလဲ တကယ်ဆိုတော့ မြေးကလေးနဲ့ သမီးကလေးကြောင့်၊ ဘာ့ကြောင့် ညာ့ကြောင့်နဲ့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတွေ ဆင်ခြေပေးပြီး၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတွေကြောင့် မလိုက်နိုင်ဘူး ရှိကြလိမ့်မယ်။အဲဒါဘာကြောင့်လဲ၊ စင်စစ်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဘာလဲဟု သေချာစွာမသိမှုကြောင့် ဘာဘဲ၊ အကယ်၍၊ ထောင်ထဲကျခံနေရတဲ့သူများလို ငါတို့သည် ထောင်ထဲကျခံနေရတဲ့ အကျဉ်းသားတွေပါလားလို့ ထောင်သားတို့ သိပုံမျိုးသိကြလျှင် မြန်မြန်လွတ်တဲ့နည်းနဲ့၊ ထွက်ပေါက်ကို ရှာကြမှာပါဘဲ၊ မသိကြသေးခြင်းကြောင့် ကိုင်မိကိုင်ရာဆိုသလို ရောက်မိ ရောက်ရာဖြစ်နေကြတာတွေဘဲ၊ အဲဒါဟာ အတ္တဥပါဒါန်တွေဘဲ၊ ပဌမမေးခြင်းမှာ သတ္တဝါဟာ ဘာလဲတဲ့၊ သတ္တဝါသည်၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ။ က၊ ဟ၊တို့ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားတာကို ခေါ်၏၊ရင်း(၆)ခုဟာ ဘာတွေလဲ ဟုသိရန် မျက်လုံးတလုံးကို ချွတ်၍ခွဲထုတ်စစ်လိုက်တော့ပ၊ အာ၊

ဝါ၊ တေ၊ ဓါတ်ကြီး(၄)ပါး ပါဘဲ၊ ကောင်းပြီ၊ ထိုမျက်လုံးကို ကြာရှည်စွာထားခဲ့လျှင်၊ ခြောက်သွေ့ပြီး အမှုန်အမွှားတွေဖြစ်လာ၍ ကြာတော့ ကောင်းကင်အာကာပြင်ရှိ အနန္တကာလရုပ်ပစ္စည်းတွေ ပေါင်းစပ်၍သွားတော့မည် အမှန်ဖြစ်၏၊ ထိုမျက်လုံး တည်းဟူသောရုပ် ရုပ်ပစ္စည်းကလေးသည်၊ ကြာရှည်လာသောအခါ အထက်အနန္တကာလသို့ ရုပ်ဓါတ်အဖြစ်သို့ ပြန်၍ပေါင်းစပ်သွားသည်ဆိုလျှင် မူလ ၎င်းလာခဲ့သောယင်းမြစ်သည်လည်း အနန္တကာလအာကာသထဲကပင် လာခဲ့သည်ဟု အဖြေပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့လျှင်ယခုပြန်၍ ရောယှက်ပေါင်းစပ်သွားသောနေရာမှ တနေ့သောအခါအကြောင်းအပေါင်းတိုက်ဆိုင်၍ ဓါတ်ကြီး(၄)ပါးအဖြစ်နှင့် လူသတ္တဝါ၏ မျက်လုံးလာရောက်မဖြစ်နိုင်ဟု မည်သူပြောဆိုနိုင်ပါအံ့နည်း၊ တိုက်ဆိုင်လာလျှင်ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ထို့ကြောင့်မိမိမှာရှိတဲ့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ ရုပ်ပစ္စည်းတွေဟာ ဗဟိဒ္ဓနှင့်ဆက်သွယ်လျက်ရှိခြင်း၊ သိကြဘို့အရေးကြီး၏ အနန္တကာလ၊ အတိတ်၊ အနာဂါတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့နှင့် ဆက်လျက်ပါလားလို့ သိနေကြရမယ်၊ မိမိတို့၌ ရှိသောရုပ်ပစ္စည်းတွေဟာ ဘယ်ကလာတယ်၊ နောက်ဘယ်ကို သွားဦးမယ်တို့ကို မသိကြခြင်းနှင့် ယခုငါဘာဖြစ်၍နေသည်ကို မသိကြတာ အဆိုးဝါးဆုံးဘဲ၊ ကောင်းကင်အာကာပြင်သို့ ဒေါ်သန်းတင်ရဲ့ မျက်လုံးက ဓါတ်ကြီး (၄) ပါးဟာ ရောက်သွားနိုင်ခြင်းကိုသိပြီ၊မူလက လာတာကောအနန္တကာလ အာကာသကလာ၍၊ သံထာနဂနတွေယူပြီး မျက် လုံးလို့ ဖြစ်လာကြတာပါဘဲ၊ ယခုလူသတ္တဝါ ကိုယ်မှာရှိတဲ့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊တို့ကို သွားတဲ့နေရာနဲ့ လာတဲ့နေရာကို ဘုရားကပြပြီး မိုးဘရွတာလိုပါဘဲ၊ အမှန်မှာဒီကသွားတဲ့ မိုးရေတွေပြန်၍ ရွာချ

သလိုပါဘဲ၊ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂ၊ ခံစားချင်မှုကို (၅)ခုတို့၏ အဆက်အသွယ်တွေဟာ ဟိုဘက်ကလာတဲ့ဓါတ်၊ သည်ဘက်က ပြန်သွားတဲ့ဓါတ်ရုပ်တွေဘဲလို့ သိကြရမယ်။ မိမိခေါင်းက ဆံပင်တချောင်းချွတ်ပြီးတော့ မီးရှို့ကြည့်လျှင် အနန္တကာလထဲရောက်သွားတာသိရလိမ့်မယ်၊ ထို့သို့ဖြစ်လျှင် ခေါင်း၌ ကျန်ရှိနေတဲ့ ဆံပင်တွေကော ဘယ်ကလာသလဲ၊ ထိုအနန္တကာလ ထဲက လာတာဘဲလို့ လင်းလာ လိမ့်မယ်၊ ၎င်းတို့ကိုသိရန်၊ အတိတ်၊ အနာဂါတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊တို့ကို (၃) ပိုင်း ပိုင်းပြီး ကြည့်ခြင်းဘဲ၊ (၂၄) ပစ္စည်းဆိုတာလဲ ဘုရား သခင်က အနန္တ ကာလကို (၂၄) ပိုင်း ပိုင်းပြီး ကြည့်ခြင်းဘဲ၊ ၂၄ ပိုင်း ပိုင်း၍ကြည့်ဦးမည် ဆိုလျှင် အလွန် အသေးစိပ်သွား၍ မမြင်နိုင်ဘူးရှိကြလိမ့်မယ်၊ (၃) ပိုင်းမျှလောက်တောင် မမြင်နိုင်ဘဲကိုး၊ တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟာ မိမိတို့နှင့် ဆိုင်သ၍ သိသင့်သိထိုက်သော တရားတို့ကို၊ သိအောင် ကြိုးစား၍ မိမိတို့နှင့် မဆိုင်၊ မိမိတို့မမှီနိုင်သော တရားတို့ကို၊ တွေးတောစဉ်းစားနေရန် မလိုချေ၊ နတ်မိကျောင်း ဦးဥက္ကဋ္ဌက၊ စာတတ်တိုင်း ထင်ရာမြင်ရာတွေ ဟောနေသည်ဟုမထင်ကြနှင့်၊ ဘုရားကိုယ်တိုင်က၊ ပဗ္ဗ၊ ကောဒိန၊ နာယတိတဲ့၊ ရှေးအဖို့ကတည်းက ရှိနေသော ရုပ်ပစ္စည်းတွေကို ဘယ်ကစ၍ ဘယ်ပုံ ဖြစ်ပေါ်နေတယ် ဆိုသည့် အကြောင်းကို ကျုပ်တို့စဉ်းစား၍ နေရန်မလို၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျုပ်တို့အဖို့မှာ အဖြစ်တရားကိုသာ မှုတည်လျက် ထွက်လမ်းကိုရှာရမှာကိုး၊ အဲဒါကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဟာ ကျုပ်တို့နှင့် ဆိုင်တယ်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကို ဟောရမယ်၊ ပဉ္စာရုံတို့ကို လိုက်စားခံစားခြင်းငှါ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂဘဲ၊ ၎င်းတို့ကို မလိုက်စား

မခံစားရအောင် နှိပ်စက်ပိတ်ပင်ခြင်းသည် အတ္တကိလ မထာနု ယောဂဘဲ၊ထို ၂စွန်းကိုပ ါယ်ကြပ ါယ်ကြတဲ့၊ စာရ၊ ဝါကျ ဘုရား လက်ထက် တုန်းကတော့ ထိုအာရုံင ါးပ ါးကို လိုက်စားချင်သမျှ လိုက်စားကြ၊အပြစ်မရှိဘူးဟု ဟောခဲ့ဘူး၏။ ထို ၂စွန်းကို အား ထုတ် နေကြခြင်းသည် အမှန်ကသော့၊ ချမ်းသာသုကော် လိုလား၍ လုပ်နေကြခြင်းပ ါဘဲ၊သို့သော် အမှန်မဟုတ်သဖြင့် အစွန်းလုပ်သူ တွေမှ သုခချမ်းသာကို မရခဲ့ကြဘူး၊ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂ၊ စိတ်အလို ကိုယ်အကြိုက် အာရုံင ါးပ ါးကို အဆုံးအထိလိုက်စားသူ တို့ကိုကြည့်လျှင် ဆေးရုံသွား၍ကြည့်က မြင်ရလိမ့်မယ်၊ ကိုယ်ကို ညှင်းပန်းတဲ့ အတ္တကိလ မထာနုယောဂ သမား တွေဟာလဲ တော တောင်ထဲ၌ သစ်ရွက်တွေကို စားပြီး ကျင့်ကြတာ ကြာတော့ ချေး စိမ်းပြီး သေကြရတာပ ါဘဲ၊ ဘာမျှမဖြစ်ကြ၊ ထိုအတ္တကိလ မထာ ဟာဘယ်လိုလဲဟု ဥပမာပြရလျှင် မြို့တဲကပ ါလာကြတဲ့၊ တွေ့လာ ကြတဲ့၊ အကောင်းကလေးတွေ အလှကလေးတွေ မျက်လုံးထဲ ပ ါလာရင်၊နုတ်မှိုကျောင်းက ဆေးရွက်ကြီးနဲ့ ထုံးနဲ့ နယ်ပြီး မျက် စဉ်းခပ်ပေး၍ ဖျောက်ဖျက်တဲ့နည်းပေါ့၊ စိတ်အလိုကိုယ် အကြိုက် ကာမသု ခလ္လိကာ နုယောဂေါ အစွန်းကို ဘုရားက၊ ဟိနော၊ ယုတ်သော၊ ဂမ္မော၊ ရိုင်းသော၊ ပုထုဇ္ဇနိကော၊ရွာသူတို့၏ အလေ့ ဆိုးတွေဟု နှိမ်ချ၍ဟောတော်မူ၏။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ ကိုယ်ကို ညှင်းပမ်းတဲ့ အလုပ်ကျတော့ ယုတ်သောဟု မဟောဘဲ ဒုက္ခောနှင့် အရိယာတို့ မပြုအပ်ကြောင်းကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ သို့သော်ထို ၂ စွန်းသည် ဘယ်အစွန်းမှမမှန် ပ ါယ်ကြဟုမိန့်ဟ၍ နိဗ္ဗာန်ကို အမှန်ရနိုင်သော မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ အလယ်မဂ္ဂလမ်းကို ဟောတော်မူပေသတည်း။

တော်သလင်းလဆန်း (၉) ရက်နေ့

ဟော သော

ဓမ္မစကြာတရားတော်

ဒုက္ခသစ္စာ။

တရားနာလာကြတဲ့ ပရိတ်သတ်တို့ကိုလည်း၊ ပန်ချာပီလောက မှာ ဆေးလိပ်မသောက်ရဟု မီးရထားပေါ်မှာ ရေးထားသကဲ့သို့ စာရေးကပ်ထား ဦးမှာဘဲထင်တယ်၊ ဒါတွေလဲ ဥပါဒါန်တွေဘဲ နဂိုရှိက မောဟတိမ်ဖုန်းနေသော မျက်လုံးကလေး ၂ လုံးထဲ၌ တိမ်ဖုန်းနေကြတာဘဲ၊ ဆေးလိပ်သောက်တာဟာအငွေ့ တိမ်တွေ မျက်လုံးကို ဖုန်းလွှမ်းခြင်းဘဲ။အဲဒါကြောင့် တရားနာပေမဲ့အမှန် ကို မမြင်နိုင် မသိနိုင်ကြဘူး ဖြစ်နေကြတတ်တယ်၊ တရားနာပြီး တော့ ထိုင်သောက်ကြတာပေါ့၊ တရားနားနေတုံးတော့ ဆေး လိပ်ကို ချထားကြပါဦး၊ မနက်စောစောတုန်းက ဆေးပေါ့လိပ် ကြီးကိုတခါတည်းဝအောင် သောက်လာခဲ့ကြလျှင်လဲ ပြီးတာဘဲ၊ သက္ကတ ကျမ်းကြီးများကြတော့ လူ့ပြည်မှာ ဘာကောင်းတယ် ညာကောင်းတယ်နဲ့ ပြောကြပါတယ်၊ အထက် ဗြဟ္မာပြည်က ဗြဟ္မာကြီးကို ဘယ်ဟာသည် အကောင်းဆုံးလဲဟု မေးတော့ ထို မျက်နှာလေးဘက်နှင့် ပါးစပ်ပေါက်လေးခုရှိသော ဗြဟ္မာကြီးက (တမာလံ၊ တမာလံ၊ တမာလံ) ဆေးလိပ် သောက်ထာဟာ အကောင်းဆုံးဘဲလို့ ပြောသွားသတဲ့၊ ကိုင်းတရားစကြစို့၊ အရှင် အပါတ်က ဓမ္မစကြာ တရားအစွန်း ၂ ပါးပြီးသွားပြီ၊ ဧတေ ခေါဉဘောအန္တေအနုပ ဂမ္မမဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊တထာဂတေန အဘိ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဲအစွန်း ၂ ပါး ပါယ်ပြီး အလယ်လမ်းကို လိုက်ရလိမ့်

မယ်၊ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါက တတ္ထာဂတ ဖြစ်အောင် လုပ်ရတာဘဲ၊ တတ္ထာဂတကို မြန်မာလိုပြန်က ဘုရားလို့ပြန်ထားတယ်၊ အမှန်က အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ ထိုးထွင်း၍၊ တတ္ထာဂတ ဖြစ်အောင် ဘယ်သူဘဲ ဖြစ်ဖြစ်ထိုးထွင်း၍ သိသောတတ္ထာဂတဘွဲ့ရသူကို ခေါ်တာပါဘဲ။ တရားအစဉ်အတိုင်းဆိုလျှင် အလယ်လမ်း မဂ္ဂလမ်းစဉ်ကို ဆက်၍ ဟောရလိမ့်မယ်၊ သို့သော်လည်း မဂ္ဂလမ်းစဉ်က ၂ ဆင့်ပါနေသဖြင့် နောက်တဆက်ကြမှ ထိုမဂ္ဂလမ်းစဉ်ကို ဟောမယ်၊ ၎င်းကို တော်လိုက်ကြစို့၊ ထိုနောက်ဘာလဲ၊ သစ္စာလေးပါး အနက် ပဌမဆုံး ဒုက္ခသစ္စာကို ဟောထားခဲ့၏၊ ၎င်းဒုက္ခသစ္စာကို ယနေ့ဟောရလိမ့်မယ်၊ဒုက္ခဆိုတာဘာလဲ၊ ဆင်းရဲဘဲ ဆင်းရဲအမှန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထား၏၊ ဆင်းရဲဆိုတာဘာတွေလဲ၊ ဇာတိပိဒုက္ခာ ဆင်းရဲ၏။

ဇာတိပိ ဘာတဲ့တုန်း ဒေါ်သန်းတင်။

ဇာတိပိဒုက္ခာ ဆင်းရဲပါဘုရား။

ဆင်းရဲတာဘာကို ဆင်းရဲသလဲ၊ ဆင်းရဲကို ဒီအထဲအကျွမ်းဝင်လာအောင် ပြောရမှာကိုး၊ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာကို ဘယ်သူတတ်သလဲ၊ အမှန်ကိုလိုက်ကြည့်တော့ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ ဒုက္ခလို့ပြောနေကြပေမဲ့ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏ စိတ်တရားထဲမှာ ဒုက္ခတရား မပါပါဘူး။

သို့ဘာ့ကြောင့် ဇာတိပိ ဒုက္ခာ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဒုက္ခာလို့ ဘုရားဟောထားသလဲ၊ ပဋိသန္ဓေနေရတာ ဒုက္ခာလား၊ ဒါယိကာမကြီးတွေမှာ ပဋိသန္ဓေ ဒုက္ခရှိသလား၊ ဗိုက်ထဲက ခလေးက ဒုက္ခလား၊ သို့မဟုတ်၊ မိခင်ဖြစ်တဲ့ အမေမှာ ဒုက္ခဖြစ်သလား၊

ဘယ်သူ ဒုက္ခဖြစ်သလဲ၊ ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးတွေတော့ တခါမှ ပဋိသန္ဓေဒုက္ခမဖြစ်ခဲ့ဘူးပါဘူး။

အဲဒီမြန်မာလိုပြန်တဲ့ ဇာတိပိ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဒုက္ခလို့ ပြန်လိုက်ခြင်းကြောင့် မသိမသာ မှားလိုက်ခြင်းဟာ ခြာလပါတ်လည်သွားတာဘဲ၊ ပဋိသန္ဓေဒုက္ခဆိုတာ လူကြီးမှာလား ခလေးမှာလား၊ ကိန်းအောင်နေရလို့ ဒုက္ခဆိုမလား၊ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးဉက္ကဋ္ဌက အခိပ္ပါယ်ပြန်ပေးလိုက်လျှင် လက်ခံနိုင်ကြပါ့မလား၊ ဦးပဥ္စင်းက များများရှည်ရှည်တော့ မပြန်ပါဘူး၊ ဇာတိပိ ဖြစ်မှုသည်၊ ဒုက္ခာဆင်းရဲ၏ဟု ဟောလိုက်မယ်၊ ဇာတိပိဖြစ်မှုသည်ပင် ဒုက္ခာဆင်းရဲ၏ဟု ဟောထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ဗိုက်ထဲက ခလေးပဋိသန္ဓေနေတာကို ဟောခြင်းမဟုတ်ဘူး၊ ဗမာလောကမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေကစပြီး အညံ့ဆုံး ဘိုးသူတော်အထိအများအားဖြင့် မှားနေကြတယ်၊ ပြောကြ သေးတယ်၊ ပညတ်၊ ပရမတ်ပေါက်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့၊ ပညတ်၊ ပရမတ်ကွဲလျှင် နိဗ္ဗာန်ရတယ်ဆိုတာဘဲ။

ဦးထွန်းဇံ၊ ပညတ်၊ ပရမတ် မကွဲဘူးလား။

ကွဲပါတယ်ဘုရား။

ရောက်ကဲ့လား။

မရောက်ပါဘုရား၊ ဒီပညတ်၊ ပရမတ်ကွဲ၍ အာသဝေါကုန်နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်ဆိုလျှင် အနောက်နိုင်ငံက လုံကြီးလုံငယ်တွေနဲ့ ဓါတ်ခွဲနေတဲ့ လောကဓါတ်ဆရာတွေဟာ သူတို့ထက်ဓါတ်ကို

ခဲ့သိတာ မရှိတော့ဘူး၊ သို့သော်၊ အာသဝမကုန်ကြပါဘူး၊ အဲဒါ ဘာ့ကြောင့်လဲ ကျုပ်ကမိန်းဆို့ကို အခမ်းအနားနဲ့ ဖွင့်ပေးချင် (မိန်းဆို့)ဆိုတာ မီးလင်းပေးတဲ့ ဓါတ်စက်ရုံက မူလအလင်း ရောင်းကို ပဌမဖွင့်တဲ့ မူရင်းခလုပ်ကိုခေါ်သည်။

ဟဲ့ ဟိုဘက်က ခလေးမတွေ နင်တို့အဘိဓမ္မာ သင်တန်းက ဘာတွေသင်ရသလဲ ဆိုစမ်း။

ထိုအခါ သင်တန်းသူတို့က ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော၊ အစရှိသော ရုပ် ၂၈-ပါးတို့ကို ဆိုပြကြ၏။

အဲဒါ ပရမတ်တွေဘဲ မဟုတ်လား၊ သူတို့ဒါတွေသိရဲ့သားနဲ့ အာသဝေါကုန်လို့လား၊ အိမ်ပြန်ခါနီး သူတို့ဘိနပ်ပျောက်လျှင် ထိုင်ငိုအုန်းမှာဘဲ၊ ကျုပ်တို့အဘိဓမ္မာရိပ်သာ၌ အဘိဓမ္မာရိပ်သာ နှင့် တူအောင်စာအုပ် အမျိုးမျိုးသော စာပေတွေကြည့်ဘို့ထား ရမယ်၊ အိန္ဒိယရောက်နေတဲ့ ဦးဇဝနထံ ဆီဗာလန်ပြည်က လူတယောက် ရောက်လာသတဲ့၊ သူကဗုဒ္ဓဘာသာ အစစ်အမှန် တရားများကို သိလိုကြောင်းလျှောက်ထားသတဲ့၊ ဒီတော့ ဦးဇဝန က မြန်မာပြည်သို့ ရောက်တဲ့အခါ တောင်တွင်းကြီးမြို့ နတ်မို ကျောင်းကို ရောက်အောင်သွားလို့ ညွှန်လိုက်သတဲ့။

တကယ်လို့များ ထိုသူလာလျှင် ဘာမှပြစရာ မရှိကြဘူး၊ ယခု ရှိတဲ့ အဘိဓမ္မာရိပ်သာကလဲ၊ ဈေးကလူတွေ စုဆောက်ထား တာဖြစ်လေတော့၊ သူတို့ရိပ်သာမှာ ပိုးဟပ်တွေနဲ့ ဂျပိုးတွေဘဲ ရှိနေတယ်၊ ပရမတ်သအောနဲ့ ပညတ်သကောသည် ၂-ခုနဲ့ဘဲ

ကျုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မှားနေကြတယ်၊ တခါကျုပ်ဆီလာသွားတဲ့ တကာကြီး ၂-ယောက်ပြောသွားတာ မမှားဘူး၊ မှန်တယ်၊ အမဲသား ဝက်သား စားတာဘာဖြစ်သလဲ၊ ဓါတ်ကြီးလေးပါးက ဓါတ်ကြီးလေးပါးကိုစားတာဘဲတဲ့ ၊ မှန်တယ်၊ တကယ်အမှန်သာ ပရမတ်ပေါက်၍ ပညတ်ပျောက်လျှင် ခွဲးရှူးထက်ကြောက်စရာကောင်းတယ်။

ပညတ် ပျောက်၍ ပရမတ် ပေါက်နေလျှင် ဘုန်းကြီးမရှိ၊ ဘုရားမရှိ အမေမရှိ၊ နွမမရှိ၊ မယားမရှိ ဖြစ်ကုန်ကြမှာပေါ့၊ မြန်မာပြည်မှာ တကယ် ပညတ် ပရမတ် မပေါက်ကြသေးလို့ တော်သေးတယ်၊ ဘုရားက ဒီပညတ် ပရမတ် ၂-မျိုးထဲဘဲ ဟောထားသလား၊ မဟုတ်ဘူး၊ (၁)ပညတ် (၂)ပရမတ် (၃) ပဋိစ္စသမုပ္ပါတ် သဘောလို့ ဟောခဲ့တယ်။

ဝှင်းသဘောတွေ အဓိပ္ပါယ် ပြန်ဆိုဘို့က ဦးဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ဘဲ၊ တာဝန်ခံပြန်ပေးမယ်၊ ပရမတ် သဘောဟာ၊ အရှိသဘောတရား-ပဋိစ္စသမုပ္ပါတ်တရားဟာ အဖြစ်သဘောဘဲ၊ ပညတ်သဘောတရားဟာ အထင်သဘော၊ဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်လိုက်မယ်၊ ပညတ်ကိုနတ်မှိဦးဥက္ကဋ္ဌက အထင်သဘောလို့ပြန်တယ်၊ဘယ်သူ့မှမကြောက်ဘူး၊ အထင်သဘောတွေပေးတယ်လို့၊ သူမရှိလျှင်လဲ မဖြစ်ဘူးဘဲ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါတ် အဖြစ်သဘော တရားတွေဟာ တကယ်တော့ရှိတဲ့တရားမဟုတ်လို့ မှတ်လိုက်။

ဤကဲ့သို့ မည်သူမျှ မဟောသေးပါးဘူး၊ အဖြစ်ဆိုဒါဘာကြောင့်အဖြစ်လို့ ပြောရသလဲ၊ ခရမ်းချဉ်းသီး ညစ်တာတောင်

လက် ၂-ချောင်းနဲ့တွဲ၍ ဖြစ်မှုအကြောင်းအမှုဖြစ်အောင် ဖြစ်ပေးရသောအဖြစ်၊ ဖြစ်လာသလို ၂-ခုရှိမှ အဖြစ်တရားဖြစ်နိုင်ခြင်းကိုလဲ နားလည်ကြရမယ်၊ လက်တချောင်းထည်းနဲ့ ခရမ်းချဉ်သီးညှစ်လို့မဖြစ်၊ အဖြစ်သို့မရောက်နိုင်၊ တချောင်းထဲနဲ့ဆို ထိုးလို့သာခွဲရသည်။ အဖြစ်သဘောတရားဆိုတာ အလွန်ဆန်းကြယ်တယ်၊ ဘယ်လောက်ဆန်းကြယ်သလဲ ဆိုရင်။

ဥပမာ၊ လေးအပေါင်းငါး ညီမျှခြင်း ကိုး၊ အဲဒီလိုလေးအပေါင်း လက္ခဏာငါးညီမျှချင်းကိုး ဖြစ်လာတော့၊ ဤကဲ့သို့ကိုးဖြစ်လာတာက ဘယ်ကလာသလဲ၊ (ဝဲယား ဒတ်စ် အစ်စ် ကမ်းမ်) လေးကလာသလား၊ ငါးက လာသလား၊ ၎င်း၏ပစ္စည်း(ပရော်ပါတီ)က တစ်လေးခုစုပေါင်းထားတာ လေးဘဲဖြစ်နေ၏၊ ငါး၏ပရော်ပါတီ၊ ပစ္စည်း ကလည်းတစ်၊ တစ်၊ တစ်၊ လို့ ငါးခါစုပေါင်းထားတာဘဲရှိတယ်၊ လေးနဲ့ငါးတွင်ကိုးနဲ့ တူတာဟာတခုမှ မပါဘူးဘဲ၊ ကိုးနှင့်အမျိုးပင် မတူသော်လည်း လေးနှင့်ငါးမရှိလျှင် မဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ကိုးတည်းဟူသော ဇာတိကလေး ပဋိစ္စမုပ္ပါတ်နည်းအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာခဲ့ချေပြီ။

သည်ပုံကလေးကို နောက်က ၃ ကိုထပ်ထည့်လျှင် သံသရာရှည်သွားအုံးမယ်ဖြစ်သဖြင့် ရှေ့ကို မဟောသေးဘူး၊ သည်အနေလောက်ဘဲနားလည် ထားကြအုံး၊ အဲဒီတော့ သည်ကိုးဟာအဖြစ်သဘောဖြစ်လာပြီ၊ ဒီကိုးလာခဲ့တဲ့လေးတော့ မကောင်းဘူး ငါးကျတော့လဲ မကြိုက်ဘူး သဘောမကျဘူးဘဲ၊ ဟောအခုကိုးကလေးတည်းဟူသော တကာမကြီး ဒေါ်သန်းတင်၏ ဇာတိပိဒုက္ခာဆိုတဲ့ဇာတိ အဖြစ်တရားကလေး ဖြစ်လာခဲ့ပြီ၊ သူ့ကိုဖျက်ဘို့

မလှယ်လှဘူး၊ ၎င်းကိုးကို ဥပါဒါန်ကလေး အထင်သဘောကို စွဲနေကြတာဘဲ၊ ၎င်းဟာ အရှိသဘောမဟုတ် အဖြစ်သဘောကို စွဲနေကြတာဘဲ၊ အရှိသဘောကြတော့ လေးအပေါင်းလက္ခဏာ ငါးဘဲ။

ဥပမာ၊ ပ၊ အာ၊ ဝ ါ၊ တေ၊ အရှိသဘော အနုမြူ ပရမာနုမြူ ကလေးတွေကို ဘယ်ကိုဘဲပို့ပို့ ပျောက်ပျက်မသွားဘူး၊ ပရမတ် အရှိသဘောကို ဖျက်လို့မရဘူး၊ အဖြစ်သဘောကိုကိုင် မနိုင်မှ ကိလေသာအာသဝကနု်မယ် အထင်သဘော ပညတ်ကတော့ အလှကားပါဘဲ၊အဖြစ်သဘောကို ပိုင်လျှင် အလိုလို ကိစ္စပြီးသွား မှာပါဘဲ၊ အဖြစ်သဘောကို ငါနှင့်မဆိုင်ဘူးဆိုပြီး ဖယ်ထား လိုက်ပါ၊ မောင်ဘမြိုင်၌ ရှိလာတဲ့ရှိတရားတွေကို ဖျက်လို့ရပါ့ မလား၊ မင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ အဖြစ်တရားတို့ကိုသာ သိရမယ်၊ လူတွေက သတ္တဝါကလေးဖြစ်မှုမှာ ဓါတ်ကြီးလေးပါးကို ရှောက်တွက်နေ ကြတယ်၊ အမှန်က လေးနဲ့ ငါးနဲ့ပေါင်း ကိုးဟာဇာတိဘဲ သတ္တဝါဖြစ်တာလဲ မနှင့်ဖို့ဓါတ်၊ အမေနဲ့အဖေ ၂ဦး ပေါင်းမိ လို့ဖြစ်လာမှ သတ္တဝါကလေးအစ အဖြစ်ကလေးကို ဇာတိပိ ဒုက္ခာလို့ဘဲ ယခင်က ဟောခဲ့ခြင်းဘဲ။

ဒေါ်သန်းတင် အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဆင်းရဲဒုက္ခ ပျောက်သွားပလား၊ ဟိုဘက်က တကာမကြီးတွေသဘောမကျ သေးဘူးထင်တယ်၊ ပဋိသန္ဓေဇာတိကို ဒုက္ခာဘဲ ဆင်းရဲနဲ့ ဇာတိနဲ့ တွဲထားတော့ နားမလည်ဘဲဖြစ်နေကြတယ်၊ အခုအနက်ကတော့ ဇာတိပိဖြစ်ရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခာဆင်းရဲ၏ဟုမှတ်၊ ဇာတိဆိုတဲ့ တရားဟာ ဒုက္ခတဲ့ဇာတိနဲ့ ဒုက္ခအတူတူလား တခြားစီလား၊

ဘာကိုဆိုတာ ကျုပ်လဲမဖြေတော့ဘူး၊ အရှိမေတ္တေယျဘုရားပွင့်မှ လျှောက်ရမယ်၊ ဟောရင်းဟောရင်းနဲ့ တရားက ခက်လာတယ် ဇာတိနဲ့ ဒုက္ခာဟာ ဇာတိဟာ ဒုက္ခလား ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းဟာ ဒုက္ခလား ဘယ်ဟာသည်ဒုက္ခလဲ ဒါကိုတော်ရုံပြောလို့ နားမလည် နိုင်ဘူး၊ ဇာတိကိုဘယ်သူက ဒုက္ခတပ်သလဲ ပင်ကိုကပါလာတဲ့ ဒုက္ခလား။

မြင်ရလို့ လိုချင်တာကို မရတာ ဒုက္ခပါဘုရား။

ဟု ဒေါ်သန်းတင်က လျှောက်သဖြင့် အော်ဒီလိုလား၊ မျက်စိက မြင်ရလို့ဆိုတော့ စက္ခုံစ ပဋိစ္စ တူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သည်လိုဆို ဟိုဘက်က ဇာတိဖြစ်လာတယ်၊ ဇာတိတခြား၊ ဒုက္ခတခြားကော ဖြစ်မနေဘူးလား၊သဘောတရား ၂ မျိုးဖြစ်လာတယ်၊ သည်လိုဆို မမှန်တော့ဘူး၊ ဒုက္ခဆင်းရဲဆိုတာ ရှိသလား၊ ဒေါ်သန်းတင် ပြောစမ်း၊ အရှိတရားလား အဖြစ်တရားလားကိုင်း၊ ဒေါ်စံရွှေး တွေးစမ်း၊ ဒေါ်သန်းတင်က အရှိတရားတဲ့ ဒေါ်စံရွှေးက အဖြစ် တရားဟု ဖြေကြ၏။

ထို ဒုက္ခကို ဘယ်သဘောတရားထဲ ထည့်မလဲ အဖြစ်သဘော တရားထဲ ထည့်လို့မရဘူး၊ အမှန်က အထင် သဘောတရားနဲ့မှ ကိုက်လိမ့်မယ်၊ ဒုက္ခဟာ အဖြစ်တရားပေါ်မှ အထင်တရားပေါ် လာတာဘဲ၊ တကယ်တော့ ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ကိုရွှေကလျှောက်၊မရှိ ဘူးလားဘုရား။

မရှိပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုရွှေက ဝက်သားကြိုက် ပေမဲ့ ကျုပ်ကမကြိုက်၊ ကျုပ်ကမကြိုက်တော့ အကြိုက်ခြင်း

မတူ၊ သည့်လိုမတူတော့ မမှန်ဘူးမရှိဘူးပေါ့၊ ကျုပ်သက်န်း ကြီးတထည်ဟာ ကျုပ်၌ ကောင်းနေရက်သားနဲ့ ကိုရင်တွေက မကြိုက်ဘူးဆိုပြီး ထပ်ဆိုးပြစ်ကြတယ်၊ သူတို့တော့ ထပ်ဆိုးထား တာကောင်းလို့ ကျုပ်မတော့ မကောင်းတော့ဘူး၊ အဲဒီလိုအထင် သဘောတရား ကလေးတွေကို ဘုရားက ဒုက္ခဒုက္ခလို့ ဟပ်တပ် သွားတာဟာ ပါယ်လို့ရတဲ့ဒုက္ခအထင်သဘောတရားလေးတွေဘဲ မဟုတ်လား။

ဥပမာ မောင်ဘမြိုင်၏ နာမည်ကို ဘဆိုင်လို့ ပဌမတန်း ကောင်းတဲ့ မှန့်ဟင်းခါးကို ကြွေးပြီးပြောင်းလိုလျှင် ရတယ်၊ သို့ သော် ဖွဲ့ဆီးထားတဲ့ ရုပ်တရားတွေကို ခွဲခြားပုံသို့ လုပ်ရန်မလွယ် ဘူး၊ တာတွေဟာ ဒုက္ခနဲ့ အရှိသဘောတရားနဲ့ ကိုက်ကြည့်တော့ မမှန်ဘူး၊ သို့သော် မောင်ဘမြိုင်ကို မောင်ထွန်းဇံ ခေါ်ရမလား လို့ တရားစွဲမလား၊ အဲဒီအထင် သဘောတရားကို လိုက်လိုက်နေ ကြတာဘဲ၊ သည့်လိုနာမ ပညတ်ကပေမဲ့ တော်တော်ခက်တယ် အကယ်၍ ပွဲကြည့်လိုသဖြင့် ပွဲငှါးခိုင်းလိုက်ရာ မင်းသမီးက ဘယ် သူတဲ့တုံးလို့ မေးတဲ့အခါ ဟိုကျောက်ပန်းတောင်းအနောက်ဘက် ကငှါးခဲ့သော အသားမဲမဲ မျက်ခမ်းစပ်စပ်ကြီးနဲ့ စိန်မာတင်ထူး ဆိုတဲ့ မင်းသမီးဘဲဆိုလျှင် ကြည့်ချင်ရန်ဝေးလို့ ထမင်းတောင် စားပျက်ကြသေးရဲ့ မဟုတ်လား၊ ထိုအဖြစ် သဘောတရားတွေကို ဖျက်ကြရမယ်၊

ဥပမာ သရက်သီးကို မစားချင်တော့ဘူးဆိုပြီး အစေ့ကို မီး ဖုတ်ထားလျှင် အလွန်ကောင်းတဲ့ (ခင်တဲ့အုပ်ဖို့နွားက ကောင်း

တဲ့) မြေနဲ့ပြန်စိုက်တောင် အပင်မပေါက်တော့ဘူး ရှိလိမ့်မယ်၊ အရှိသဘောတရား ပြောင်းလဲပေးလိုက်တော့ အထင်သဘောပါ ပြောင်းလဲလာနိုင်တယ်၊ အရှိသဘောတရားသည် ကိုနဲ့ဆိုင်သလား၊ တကာ-တကာမကြီးတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ပ၊ အာ၊ ဝ၊ တေ၊ ထိုအရှိသဘောတရားတွေ ဘာဖြစ်နေနေ ကျုပ်တို့နဲ့ ဘာထူးသလဲ၊ နတ်မိုက ခွေးမကြီးနဲ့ ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးနဲ့ အရှိသဘောတရားတွေဟာ အတူတူဘဲလို့ပြောလျှင် ရူးသလားလို့တော့ ပြောမှာဘဲ၊ သို့သော်မမှားဘူး တူတော့တူတယ်၊ ဘုရားက အဲဒါတွေဟာ သင်တို့မပိုင်၊ သင်တို့နှင့်မဆိုင်တဲ့၊ အဲဒီ အရှိသဘောတရားတွေကို ဘာမှလုပ်လို့မရဘူး၊ အဖြစ်သဘောတရား အဖြစ်ပျောက်အောင်သာ ပျောက်ကြပါလို့ ခိုင်းခဲ့တယ်၊ သည်နေ့ဟောတာ (၁) အရှိတရား (၂) အဖြစ်တရား (၃) အထင်သဘောတရား ၃—ပါးကို ဟောလိုက်တယ်၊

ပါဠိလို (၁) ပရမတ် (၂) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ (၃) ပညတ္တိကသဘောတရားတွေဟောလိုက်တာဘဲ၊ လောကလူတွေစကားများနေကြတာဟာ အထင်သဘောတရားတွေမှာ စကားများနေကြတာဘဲ၊ အရှိက အခြေခံပြီး အဖြစ်တရားတွေကို ဖျက်နိုင်ကြရမယ်၊ မြို့သစ်က အဘိုးကြီး ဘိုးညိုတုတ်က အိုရချေသေး၊ နာရချေသေးကိုဘဲ ရွတ်ရွတ်နေတယ်၊ သေရချေသေးတော့ ကြောက်လွန်းလို့ မရွတ်ချင်ဘူးတဲ့၊ လူအားလုံးတို့ဟာလဲ သေမဲ့ရောဂါကလေးတခုကျရောက်လာလျှင် ဟိုအိမ်ပြောင်းကြ ဟိုရွာပြေးကြနဲ့ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ၊ ဒုက္ခ လေးမျိုးရှိသော်လည်း မရဏသေရခြင်းဆိုတဲ့ ဒုက္ခလောက်ကိုဘဲ ကြောက်ကြတယ်၊ ဇာတိ

ဟာဒုက္ခလို့ဆိုပေမဲ့ ထိုဇာတိပဋိသန္ဓေကိုဘဲ ကြိုက်နေကြတယ်၊ ဇရာကိုလဲတယ်ပြီး မကြောက်ဘူး အာခံလာတယ်၊ ဆံပင်ကလေး ဖြူလာလျှင် ဟဲ့ ကောင်မလေး ဆံပင်ဖြူတွေကို နှုတ်ပစ်လှဲ့ စမ်း လို့ခိုင်းပြီး အာခံနေတယ်၊ ဗျာဓိပို ဖျားနေတာကိုလဲ မကြောက်ပါဘူး၊ ၄ ခုစလုံး ဒုက္ခချည်းဘဲလို့ ဘုရားကဟောခဲ့ပေမဲ့ ဇာတိ ပဋိသန္ဓေကို မကြောက်တဲ့ပြင် ကြိုက်လှန်းလို့ ဇာတိပဋိသန္ဓေနေ ရအောင် ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး ဇာတိကို မကြောက်ကြတာဘာ့ ကြောင့်လဲ၊ သေရတာသည် ဘာ့ကြောင့်လဲဟု မစဉ်းစားကြလို့ ဘဲ၊ အမှန်က ဇာတိဖြစ်လာလို့ သေရတာဘဲ၊ ဇာတိမဖြစ်ခဲ့လျှင် သေတဲ့တရားမရှိနိုင်ပါဘူး။

ထိုကြောင့် ဇာတိတရားဟာ ပဌမဆုံး ကြောက်ရမဲ့ တရား ဘဲလို့၊ နားလည်ကြရမယ်၊ ဥပမာ၊ အဝါနဲ့ အစိမ်း ပေါင်းခြင်း၊ ကြောင့် အပြာဖြစ်လာတာ အဲဒီအဖြစ် သဘောတရားလေးဟာ ဒုက္ခလို့ဟောခဲ့တာဘဲ၊ မရဏမ္ပိသေခြင်းကို ကြောက်နေကြသော် လည်း ဥပမာ စက္ကူ၂ချပ်ကို ကော်သုတ်ပြီး ကပ်ထားတာကော် အစေးအာနုဘော် တဖြည်းဖြည်း ရော့လာပြီး ကွာသွားသော် လည်း နောက်တမျိုးမျိုးဖြစ်လာပြန်၍ ပြန်ကပ်နေကြတာဘဲ၊ ဤ ကဲ့သို့ အခါခါ ဇာတိ ပြန်ပြန်ဖြစ်ရတာကို၊ ဒုက္ခလို့ ခေါ်တာဘဲ၊ နောက်လာသေး၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ၊ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ တဲ့၊ အပိယေဟိ၊ မချစ်မကြိုက်သောသူများ နဲ့၊ သမ္ပယောဂေါ ပေါင်းသင်းရခြင်း၊ ပိယေဟိ ချစ်ကြိုက်သူတို့ နှင့် ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်းရခြင်း ဒုက္ခဆင်းရဲ၏ဟု ပြောနေကြ ၏၊ သိနေကြ၏၊ နားလည်နေကြ၏၊ သည်လောက်ခလေးထင်

တာကိုး၊ ဒါလောက်တောင်မှားလာခဲ့ကြတာ၊ ဒါနဲ့တောင်နိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ်ကို မရကြသေးတာ အံ့သြပါရဲ့၊ ချစ်သူနှင့်ကွဲရခြင်း၊ မုန်းသူနဲ့ တွဲရခြင်း၊ ဒုက္ခကို သိဘို့လောက်သိရန် ဘုရားသခင် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ ကျင့်နေလျှင် မခက်သေးဘူးလား၊ အမှန်က၊ အပ္ပိယေဟိဆိုတာ၊ မတဲ့တဲ့ဓါတ်ခြင်း၊ မီးနဲ့ ယမ်းနဲ့ တွေ့ရသလို ဖြစ်တာကို ဒုက္ခဘဲ၊

ဓါတ်မီးထဲ ဖာန်သီးမရှိ၍ အလင်းရောင်မရသဖြင့် ကိုယ်အလိုရှိတာကိုမရတာလဲဒုက္ခ၊ ဓါတ်သဘာဝမတဲ့မှုကို ဟောတာ အရှိသဘော အဖြစ်သဘောတို့မှ ကိုယ်လိုသလို မရတာကို ဒုက္ခလို့ ဟောတာဘဲ၊ မိမိမတဲ့ တဲ့လူတွေနဲ့ တွေ့ရခြင်းလောက်ကို ထင်နေကြသလား၊ ဆွမ်းခံကြွရာ ဆွမ်းမရခဲ့တာလောက်နဲ့ ဒုက္ခမဆိုနှင့် ဥပမာ၊ အရိပ်အမြွက်ပြောပြမယ်၊ ဝမ်းထဲကပါစက တေဇော ပူလာတဲ့ဓါတ်ကို ဒုက္ခလို့ဟောတာဘဲ၊ ချစ်သူနဲ့ မရလို့ ကြိုးဆွဲချသေတာကို ဒုက္ခလို့ဟောတာမဟုတ်ဘူး၊ နောက်လိုရင်းချုပ်ကြစို့ အပေါင်းလက္ခဏာ ခန္ဓာငါးပါး၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာ၊ ဥပါဒါန်နှင့်တကွသော ခန္ဓာငါးပါးသည်ပင် ဒုက္ခဟု၊ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူခဲ့ပေတယ်၊ ထို့ကြောင့် ဥပါဒါန်နှင့်တကွသော ခန္ဓာသည် ဒုက္ခဖြစ်ခဲ့လျှင် ဥပါဒါန်မရှိသော ခန္ဓာဘဝနှင့် သုခချမ်းသာရကြလေအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်ရာသတည်း။

တော်သလင်းလဆန်း (၁၄) ရက်နေ့

ဟောသော

ဓမ္မ စကြာ တ ရား တော်။

(အရှင်အပါတ်က တရားဘယ်ရောက်သွားကြသလဲ)

သံခိတ္တေန၊ ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ၊ ရောက်ပါပြီဘုရား။

သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာလို့ဆို တော့ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ အခြားကိုမတွေးနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တွေး ရမယ်၊ ခန္ဓာငါးပါးအနက် တခုက ရုပ်အစုတရား၊ နာမ်တရားက ဝေဒနာ၊ သညာ၊ အခ်ါရ၊ ဝိညာဏ၊ လေးပါးရှိတယ်၊ သူတို့လဲ ခန္ဓာဘဲ၊ ဒီလေးခုနဲ့ တခုမယ် ဘယ်သူက ပဒါနလဲလို့သိရမယ်၊ ခန္ဓာငါးပါးကိုသိပြီး ဝေဒနက္ခန္ဓာကိုသိသလား၊ သာယာနှစ်သက် ခံခက်နှစ်တန်၊ ဝေဒနာစက် ရေပွတ်သဏ္ဍာန်၊မကင်းဘဲမို့ ဆင်းရဲ ပူပန်၊ အကာကျ သာရကင်း မဲ့ပြန်ဆိုတော့၊ ထိုရေပွတ်ကလေး ဟာရှိသလား၊

မရှိပါဘုရား၊

သညာ၊ သညက္ခန္ဓာကော၊ ရေပွက်ကလေးချင်းထိတော့ မှတ် ထားတာလေးတွေကို သညက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်၊ အကြောင်းအ ကျိုးနဲ့ကောင်းဆိုးမှတ်ရန်၊သညာနာမ်ဓါတ် တန်လျှပ်သဏ္ဍာန်၊လို့ ဆိုတော့၊ ဒီတန်လျှပ်ဟာ၊ သဲသောင်ပြင်ထဲမှာ နေပူနေတဲ့အခါ တရိန်ရှိန်တလျှပ်လျှပ်နဲ့ ရေလှိုင်းများကဲ့သို့အဝေးကမြင်ရ၍ ထင် ရသောသဏ္ဍာန်ကို တန်လျှပ်လို့ ခေါ်တာဘဲ၊ သူလဲဘဲ တကယ်အ

နားသွားကပ်ကြည့်တော့ ရှိတာမဟုတ်ဘူးဘဲ၊ သင်္ခါ ခန္ဓာက
တော့ ဝေဒနာသညာတို့မှ ကြွင်းသောစိတ်တရားတို့ကို ခေါ်တယ်
တဲ့၊သူလဲပြုပြင်ပြောင်းလဲဖေါက်လွဲဖေါက်ပြန် သင်္ခါရက္ခော ငှက်
ပျောသဏ္ဌာန်၊လို ခေါ်တာဘဲ၊ ငှက်ပျောဆိုတော့ ငှက်ပျောသီး
ကိုမတွေးနဲ့ အုံး၊ အသီးဆိုလျှင် စားတို့အသုံးဝင်ကြသေးတယ်၊
ငှက်ပျောတုံးကို တဖတ်စီ ခွါကြည့်တော့ အနှစ်အရသာ မရှိတာ
ကို ငှက်ပျောသဏ္ဌာန်လို ဥပမာပေးတာဘဲ၊ ပြီးတော့ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
ဝင်းခန္ဓာဟာ အရေးကြီးဆုံးဘဲ၊ ဘုရားရှင်တို့မည်သည်မှာ အရေး
ကြီးဆုံးကို နောက်ဆုံးကထားစမြဲဘဲ၊ သူ့စာကပါတဲ့၊ သွင်ပြင်
ဖေါက်ပြား မှောက်မှားစေရန်၊ ဝိဉာဉ် လက်လှဲ့၊ မျက်လှည့်
သဏ္ဌာန်တဲ့၊ မျက်လှည့်ဆိုတာ မီးရထားပေါ်က ကြိုးခွေကလေး
ကိုပြပြီး လိမ်နေတာ တွေ့ခဲ့ရဘူးတယ်၊သူတို့ခွေထားတဲ့ ကြိုးကွင်း
ကလေးကို မိအောင် ထောက်နိုင် မထောက်နိုင် အလောင်းအစား
ပြုလုပ်ကြတာပါဘဲ၊ သူတို့ခွေထားတဲ့ ကြိုးခွေကလေးကို ဘယ်
တော့မှ မိအောင်မထောက်နိုင်ဘူး၊ ရှုံးကြတာချည်းဘဲ၊ဘာမိနိုင်
မလဲ၊ခွေထားတာကလိမ်ထားတာကိုး၊ အဲဒီလိုပြောပြနေတာမျက်
လှည့်ဘဲ၊ မျက်လှည့်ဆိုတော့ တကယ်မှမဟုတ်ဘဲကိုး။

အဲဒီတော့၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ တရား ၄ ပါးတို့ကို ရှောက်ကြည့်တဲ့
အခါ၊ ဘယ်ဟာမှရှိတဲ့ တရား မဟုတ်ကြောင်းကို တွေ့ရတယ်
အရင်အပါတ်က၊ အရှိသဘောတရား အဖြစ်သဘောတရားနဲ့
အထင်သဘောတရား (၃)ပါးကို ဟောလိုက်တယ် မဟုတ်လား၊
နောက် အပျက်သဘောတရားတခု တိုးလာအုံးမယ်၊ ဒီဝေဒနာ
သညာ၊သင်္ခါရ၊ဝိညာဏ၊ နာမ်ခန္ဓာ ၄ ခုရဲ့ စာကိုရှုတ်ကြည့်တော့

ဝေဒနာစက်၊ ရေပွက်သဏ္ဌာန်၊ သညာနာမ်ဓါတ်၊ တံလျှပ်သဏ္ဌာန်၊ သင်္ခါရကျော့ ငှက်ပျောသဏ္ဌာန်၊ ဝိညာဉ်လက်လှည့်၊ မျက်လှည့်သဏ္ဌာန်၊ လို့ဆိုထားတယ်၊ ဒီတော့ ထိုနာမက္ခန္ဓာ တရားလေးပါးကို ဘယ်သဘောတရားထဲ သွင်းရမလဲ၊ ဒီမှာအရေးကြီးလာတယ်၊ နွားဝယ်ရာမှာ ငွေချေဘို့က အရေးမကြီးဘူး၊ အထီးလား အမလား သိဘို့က အရေးကြီးသလိုဘဲ၊ ဒီနေရာမှာ အရေးကြီးလာတယ်၊ နာမ်ခန္ဓာတရားတို့ကို ဥပမာပြ၍ ရေပွက်နဲ့ တူတယ်၊ တန်လျှပ်နဲ့ တူတယ်၊ ငှက်ပျောနဲ့တူတယ်၊ မျက်လှည့်နဲ့ တူတယ်လို့ ရွတ်ပြနေတာ သာမာန် ပေါ့ပေါ့ဆဆလို့ မအောင်းမေ့ကြနဲ့၊ ဘုရားဟော ပါဠိတော်အရလဲ၊ ဒီလိုအတိုင်းဘဲ ဥပမာပေးထားတယ်၊ ဒီလိုဥပမာပေးထားသည့် အတိုင်းဆိုလျှင်၊ အထက်ပါ သဘောတရားကြီး (၃) ချက်ထဲတွင် ဘယ်သဘောတရားက ထည့်သွင်းကြမလဲ။

တဖက်က တရားနာနေသူ သူငယ် တယောက်ထဲ အထင်သဘောတရားထဲ ထည့်သွင်းပါတယ်ဘုရားဟု လျှောက်၏။

အဲ အဲဒီဘက်က သူငယ်ကတော့ အထင် သဘောတရားတဲ့၊ ကိုင်း ဦးမောင်ကြီးဒို့ဘက်ကကော၊ ဘယ်သဘောဘက်က နေကြမလဲ၊ အထင်သဘောဘရား ဘက်ကိုဘဲ သဘောတူကြပါသတဲ့ ဘုရား။ ကိုင်းဒါဖြင့်ရင် ဒီနာမ်ခန္ဓာလေးကို အသာတခြားထား လိုက်အုန်း၊ ဟောဒီဘက်က ရုပ်တရားစုတွေကို အရင်စစ်ကြည့်ကြဦးစို့၊ သူတို့ဟာဘာလဲ၊ ဦးပဥ္စင်းက ရုပ်ခန္ဓာနှင့် ရုပ်သတ္တဝါ လို့ ပြောလိုက်လျှင် တကာ တကာမကြီးတို့က ဘာကိုမြင်လိုက်

ရလဲ၊ စ၊ သ၊ ဂ၊ ဗ၊ က၊ ဟ၊ တို့ကိုမြင်လိုက်ကြရမယ်၊ ၎င်းတို့ဟာ ဘာတွေလဲ၊ ယောကျ်ားမိန်းမ၊ ကျွဲနွားစသော သတ္တဝါတွေမှာ၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဗ၊ သ၊ ဟ၊ တို့တချက်ချက်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာမြင် ရလိမ့်မယ်၊ အလုပ်လုပ်နေတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဘဲ၊ အဇ္ဈတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓနဲ့ တွဲဖြစ်နေကြတာဆိုသည်။

အဇ္ဈတ္တစက္ခုနဲ့၊ ဗဟိဒ္ဓရူပနဲ့တွဲတော့ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ဖဿ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ တဏှာတရားတွေ ပေါ်လာပြီမဟုတ်လား၊ ဒီတော့ နာမ်ခန္ဓာ လေးခုဟာ ဟောဒီစက္ခုရုပ်နဲ့ ရူပရုပ်ကို အမှီပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အဖြစ်တရားတွေဘဲ မဟုတ်လား၊ အချို့က ပြောကြသေးတယ်၊ နာမ်အရင်းခံ၊ နာမ်ရွှေဆောင် ဘဲတဲ့၊ ဘာတဲ့ ညာတဲ့နဲ့၊ သောတနဲ့ သဒ္ဒတွဲတော့လဲ ဖဿ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ တဏှာဘဲမဟုတ်လား၊ ဃာန၊ ဂန္ဓတွဲတော့လဲ ဖဿဝေဒနာ၊သညာ၊တဏှာ၊ ၎င်းတရားတွေဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာကြ တာဘဲ၊ အင်္ဂလိပ်လိုက (ဆစ်ကွစ်၊မရှင်း) ခြောက်ခုရှိတဲ့ စက်လို့ ခေါ်ကြတယ်၊ သူတို့ဘာသာနဲ့ ပြောရတာက သာရှင်းတယ်၊ အဲဒီစက် ခြောက်ခုစလုံး ရပ်သွားလျှင် သေတာဘဲ၊ နာမ်ခန္ဓာ လေးခုဟာ အဖြစ်သဘော ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရပြီဖြစ်သဖြင့် ဒီဘက်က သူငယ်ပြောတဲ့ အထင်သဘော မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့၊ အဖြစ်သဘောလို့ မှတ်ထားကြ။

မြို့ထဲက၊ ဌာနကြီး ဌာနငယ် လုပ်နေတဲ့ နှုတ်ခမ်းမွေးတို့၊ ခေါင်းတုံးတိုတို့က ဆရာကြီးဦးကန့်ကို မေးကြသေးဆို၊ ဘယ်လို မေးသလဲဆို ဆရာကန့်၊ခင်ဗျားဟာ၊ ဦးဉက္ကဋ္ဌတရားကို သွားနာ

နေသလား၊ သူ့လက်ဖြစ်တရားတွေ၊ ဟောနေတာ အမှန်မဟုတ်ဘူး၊ ဘာဘူး ညာဘူးနဲ့ ပြောတော့၊ ဦးကန့်ကလဲ၊ မျက်နှာကို ခတ်တည်တည်ထားပြီး ကျုပ်လိုလူကလားဗျ၊ ဦးဥက္ကဌ တရားနာရမှာ၊ ကျုပ်က ဦးဥက္ကဌ တရားမနာပါဘူးဗျ၊ ဘုရား၏ တရားစစ် တရားမှန်တွေကို ဖေါက်သည်ချတာ သွားယူတာပါလို့ပြောလိုက်ရသတဲ့၊ ဒီတော့၊ အဲဒီတရားတွေမှန်ပါ့မလား၊ ဘုရားဟောတွေဘဲလို့ ခင်ဗျားဝန်ခံနိုင်ရဲ့လားလို့ အစဉ်ဘဲမေးနေပြန်တော့ ဝန်ခံနိုင်ပါတယ်၊ မှန်ပါတယ်၊ မမှန်လျှင်၊ ကျုပ်မယားတောင်သွားတရားမနာရဘူးလို့ ပြန်ပြောလိုက်ရပြန်သတဲ့၊ အဲဒီလို ဆရာကန့်ပြောတဲ့အတိုင်း ဘုရားတရား ဖေါက်သည်ချနေရတဲ့၊တရားထဲက၊ ဓ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ ထိုခြောက်ခု ရုပ်အစုတို့သည်၊ စက်ပိုင်းကလေးတွေ လည်နေသလို ရှိခြင်းကြောင့် လက်ရင်းကျ၍ နီးစွာသော အကြောင်းရှိသဖြင့်သာ အရှိတရား လုပ်ပြောရသော်လည်း အမှန်ကတော့ သူတို့လဲ ဖြစ်လာတဲ့ အဖြစ်တရားတွေပါဘဲ၊ တဖန်အရှိတရား သက်သေကိုကြည့်ပြီး ဒုက္ခတပ်၍ဆိုနေပြန်လျှင်လဲ၊ တိုင်တို့၊ ထုံးတို့၊ ရေအိုးတို့၊ ဖျာတို့၊ စာအုပ်တို့ဟာ၊ ဒုက္ခလား၊ ဘုရားရှင်က ဥပါဒါနိန်နှင့် တကွသော (ဝါ) အပေါင်းလက္ခဏာ ကော်အစေးနှင့် တကွသောရုပ်ခန္ဓာ တို့ဟာ ဒုက္ခလို့ ဟောခဲ့ခြင်းဖြစ်တယ်။

ဥပမာ၊ တောင်ဘက်က (၁)မြောက်ဘက်က (၁)အလယ်က အပေါင်းလက္ခဏာ လိုဘဲ ငါ့ခန္ဓာမှာ ဘယ်ကအပေါင်းလက္ခဏာ တပ်သလဲဆိုတာ သိရမယ်၊ တကာကြီး ဦးထွန်းဇံ၊ အလယ်က အပေါင်းလက္ခဏာ၊ ဒေါ်စန်းဆိုတော့၊ ဒုက္ခဘဲ၊ အဲဒီလို လူ

သတ္တဝါတို့မှာ လေးမျက်နှာက အပေါင်းလက္ခဏာတွေ ဝိုင်းနေလို့ ဒုက္ခဖြစ်နေကြတာဘဲ၊ ၎င်းအပေါင်းလက္ခဏာတို့ကို ဖြတ်နိုင်လျှင် ယခုလက်ငင်း သုခချမ်းသာ ရမယ်အမှန်ဘဲ၊ အဲဒါဟာ ပဋိလောမ ဒေသနာလို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီတော့ နတ်မိုကျောင်းက တရားကြားရတာ တန်ဘိုးမရှိပေဘူးလား၊ ဦးဥက္ကဌက၊ ပဋ္ဌုပါဒါ နက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာဖြစ်လျှင်၊ ပဋ္ဌာနုပါဒါ နက္ခန္ဓာဝ သုခဖြစ်အောင် လုပ်ကြ။

သုခချမ်းသာ လက်ငင်းရကြအောင် ဥပါဒါန် ကော်အစေး အပေါင်းလက္ခဏာ တို့ကိုဖျက်ကြဟု ဘုရားဟောအနုလောမဒေသနာတော်တို့ကို ပဋိလောမနည်းနဲ့ ပြန်ဆို၍ ဟောလိုက်ခြင်းဘဲ၊ ကျုပ်တို့ တတွေကို၊ ဥပါဒါန် ကော်အစေးကလေးက၊ ကပ်ပြီးနေတာဘဲ၊ သူများကို ကပ်စရာမရှိလျှင် ကိုယ့်လက်ကလေးကို ကိုယ် ကြည့်ပြီး ငါ့လက်ဖွားကလေးများ လှလိုက်တာ နီလို့ သွေးခြေကလေးများတောင် ဥလို့၊ နုလိုက်တာ၊ လက်ချောင်းကလေးများဟာလဲဖယောင်းတိုင်လိုဘဲဟဲ့၊လက်သည်းအိမ်ကလေးတွေကလဲဝိုင်းလို့၊ ငါ့လက်ကလေးတွေဟာ သူများလက်နဲ့ မတူဘူးဟဲ့ ဘာဟဲ့ ညာဟဲ့ နဲ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကော်ကပ်နေကြတယ်၊ အလှူသွားခါနီးကျတော့လဲ၊ ဘာလုပ်ကြတာလဲ၊ မှန်ကိုအခါခါကြည့်ပြီးငါအလှဆုံး၊ ငါအသာဆုံးဟာ၊မာန်တက်ကြတာဘဲမဟုတ်လား အကယ်၍ ပါးကလေးများပိန်နေလျှင်၊ ရှေးနှစ်ကျဖေါင်းလာဦးမှာဘဲဟု ကြိုတင်၍ ထောပနာနေကြသေးတယ်။

မိမိကိုယ်တော့ ဘာမဆို အကောင်းအလှချည်းဘဲ သာယာ

နှစ်သက်နေကြပြီး သူများကြတော့ ဟိုအလှူသွားတုန်းက တွေ့ခဲ့တဲ့ မိန်းမကြီးလက်ကဖြင့် မဲလို့၊ ထမင်းတောင် အတူတူမစားချင်ပါဘူး၊ ညားဘူးနဲ့ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချနေကြတယ်၊ အဆင်းကလေး လှတဲ့သူများဟာ၊ သာပြီး အစွဲများသေးတယ်၊ ကော်လဲအများဆုံးဘဲ၊ အကြီးတန်တဲ့မိန်းမကျတော့၊ ကော်မရှိတော့၊ ဘယ်သူမှ မကပ်ကြဘူး၊ သူကသာ လိုက်ကပ်နေကြတယ်၊ ဘုရားလက်ထက်က၊ ဝါသဝဒတ္တာဆိုတဲ့ မိန်းမတယောက်ရှိခဲ့တယ်၊ သူဟာ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ မိန်းမချော မိန်းမလှ ပြည့်တန်ဆာမပေါ့၊ ပြည့်တန်ဆာမဆိုပကောလို့နယ်နယ်မမှတ်နဲ့၊ ရုပ်ဆင်း အင်္ဂါဟာ သူတကာထက်သာသည့်အပြင် ပိယဝါစာ စကား အပြောအဆိုတို့မှာလည်း အလွန်သာယာနာပျော်ဘွယ် ပြောဆိုတတ်မှ ဘုရင်မင်းမြတ်က မြှောက်စားထားခြင်းခံရသူဖြစ်သဖြင့် နေရတဲ့တိုက်အိမ်ကြီးကလဲ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ခေါင်းဆောင်လုပ်နေတဲ့ နေရူးတို့အိမ်ထက်တောင်ကောင်းသေးတော့၊ သူ့အနားသို့ တော်တော်တန်တန် လူမကပ်နိုင်ဘူးပေါ့လေ။

ကိုသိန်းမောင်တို့လို ပဲလှော်နေတဲ့ လူဘန်းစားမျိုးတော့ အနားရောက်ဘို့ နေနေသာသာ အိမ်နားကပ်တာနဲ့ တချက်ထဲ ရိုက်လွှတ်ခြင်းခံရမှာဘဲ၊ အဲဒီအလှဂုဏ်မောက်နေတဲ့ မိန်းမပေပေါ့ သူ့ထံသို့ လာရောက်သူတွေဟာ ငွေတထောင် အသပြာပြည့်စုံအောင်ပါသော်လည်း အထက်တန်းကျကျနှင့် ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါလှမလှကို သူ၏ စက္ခုရိတေရိ အတွင်းရေးမှူး အစေခံတို့အား ပဌမစစ်ဆေးကြည့်ရှုကြရန် ခိုင်းစေလေ့ရှိသေးဆိုကိုး၊ အဲသည်လိုရှိနေစဉ်မှာ တနေ့သောအခါ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ၌ ကြေးပြသာဒ်နဲ့

နေတဲ့ ရှင်ဥပဂုတ်ကိုယ်တော်ဟာ သူ၏ တိုက်အနီးသို့ ဆွမ်းခံကြွလာခြင်း မြင်ရသဖြင့် ထိုရှင်ဥပဂုတ်ကိုယ်တော်မြတ်ကလဲ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါမှာ ဝါသဝဒတ္တထက် အလှအချောက သာနေလေတော့ သူ၏အစေခံတို့အား တိုက်အပေါ်သို့ ဆွမ်းအလှူခံကြွရန်လျှောက်ထားအပင့်ခိုင်းလေရာ၊ ကြွမလာဘဲ ရှိနေသဖြင့် သင့်တော်ရင်းနှီးသောသူတို့အား ဆွမ်းကြွေးရန်အလို့ငှါ ထပ်မံ၍ပင် ပေးကြပါဟု ပူဆာသည့်အတိုင်းသွား၍ပင်ကြသော်လည်း အချိန်မကျသေး၍ ငါမလာသေးဟုသာ ရှင်ဥပဂုတ် ထေရ်မဟာက ပြန်၍မိန့်ဆိုလိုက်သတဲ့၊ ထိုအခါ ဝါသဝဒတ္တသည့် ခမြာမှာ ရှင်ဥပဂုတ်ထေရ်မဟာအား ဆွမ်းကြွေးလိုသည့်ဆန္ဒ အလွန်လျှင် ပြင်းပျခြင်းဖြစ်နေသဖြင့် ဟိုသူ့ ပူဆာ သည်သူ့ ကိုပူဆာနှင့် အခါခါ အခေါက်ခေါက်ခိုင်းစေလိုက်သော သူချင်း အချင်းများကြ၍ ဓါးထိုးမှုလူသတ်ပွဲကြီးအဖြစ်သို့ ဖြစ်ပွားသွားရောတဲ့၊ ထိုအခါ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရတို့က ထိုဓါးထိုးပွဲလူသတ်မှုမှာ မည်သူလျှင် အခြေခံလဲဟု စစ်ဆေးကြည့်ကြ၍ မူရင်းဖြစ်သော ဝါသဝဒတ္တ မိန်းမလှမှာ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရ၍ ထိုခေတ် ထိုအခါက ကြိုးဇာဲဖြင့် စက်ဆင်သတ်သောနည်းမပေါ်သေး၍ လက်ခြေကိုယ်အင်္ဂါတို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်း ဥပဒေသာ ရှိသေးသည့်အတိုင်း ထိုဝါသဝဒတ္တမှာ လက်ခြေနားလျှာနှင့်တကွ နှာခေါင်းကလေးပါ မကျန်ရအောင် ဖြတ်တောက်၍ သုသာန်တဇာသင်္ချိုင်းဝသို့ ပို့ထားခြင်း ခံရတဲ့ဘဝသို့ ရောက်ရရှာရောတဲ့၊ အဲ—ဤကဲ့သို့ အချိန်ကြာခါမှ အရှင်ဥပဂုတ်ထေရ်မဟာကြွလာ၍ အောက်ပါပါဠိဂါထာဖြင့် ဟောကြားဆုံးမတော်မူ၍ သေခါနီးတွင် ကြားနာရသော တရားအရ သောတာပန်ဘဝနှင့် ခန္ဓာချုပ်သွားရရှာသတဲ့။

အတုရံ အသုစိံ ပုတိံ ပဿာဒတ္တေ
သမုဿယံ၊ ဥဂ္ဃရိတံ ပဂ္ဃရိတံ၊ ဗာလာနံ
အဘိပတ္ထိတံ။

ဒတ္တေဝါသဝဒတ္တ၊အလှဂုဏ်အလှန်ထိုက်လှတဲ့ အိုအမိုက်မ အတုရံ ဇဖြဖြာဘေးဘယာတို့ဖြင့်ကျင်နာကိုက်ခဲ၍ နေထသော။အသုစိံ ဘာတခုမှသုဘတင့်တယ်၊ စင်ကြယ်မရှိ ပကတိသဘော၊ မစင်သဘောကြီးသဖွယ်လည်းဖြစ်၍နေထသော။ ပုတိံ၊ မွေးမျိုးနံ့သာလိမ်းကြံခါဖြင့်၊ မာယာရုပ်ဆောင် အပုတ်ကောင်ကြီးလည်း ဖြစ်ထသော။ဥဂ္ဃရိတံ၊စက္ခု၊သောတ၊ဃာန၊ဇိဝှါ၊ကာယတို့မှ အထက်သို့ လျံတက် ဆူပွက်နေထသော၊ ပဂ္ဃရိတံ၊ ခန္ဓာကိုယ်တလျှောက် ဒွါရပေါက်တို့မှ အောချင်စဘွယ် အံချင်စရာတမျှ ယိုကျ၍နေထသော။ သမုဿယံ၊ ဤကိုယ်ရုပ်မျိုးအပုတ်အိုးကြီးကို။ ပဿ၊သတိပြု၍ ကြည့်ရှု ဆင်ချင်စမ်းပါလေလော့၊ ဗာလာနံ၊ ပညာကင်းကွာ တဏှာဖိစီးသူမိုက်ကြီးတို့သာလျှင်။ အဘိပတ္ထိတံ၊ လှတယ်၊ ယဉ်တယ်၊ ခင်မင်ဘွယ်ဟု၊ တွယ်တာနှစ်သက် မခွာရက်အောင် စုံမက်စွဲလန်း၍ နေကြလေကုန်သတည်း။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘယ်လောက်စွဲကြသလဲဆို လက်တွေခြေတွေကို ဖြတ်ပြီး သုသာန်သို့ ပို့ထားခြင်းခံနေရတာတောင် ရှင်ဥပဂုတ် ရောက်လာလို့ သူ၏လက်တိုကလေးကို မြင်မှာစိုးသေးတော့ သူ့အစေခံမတို့အား ပုဝါကလေးနဲ့ ဖုံးလိုက်ကြစမ်းပါလို့ ခိုင်းသေးသတဲ့၊ အဲဒီအခါမှာ ရှင်ဥပဂုတ် အရှင်မြတ်က တရားပြ၍ ဟောလေသည်မှာ၊ ရုပ်ဝေဒနာသညာ၊ သင်္ခါရတည်းဟူသော တရား

တွေအပေါ်မှာအထင်မှား၍ မာန်ထောင်လွှားနေတဲ့ အိုအမိုက်မ၊ အရင်က ရွှေရုပ် ရွှေခဲတွေထင်ခဲ့သော အဆင်းပသာဒတို့သည် ယခုနှင့်မှာရှိသေးရဲ့လား၊ အကယ် နှင်ထင်ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရွှေရုပ်ရွှေခဲတွေ အစစ်ဟုတ်ခဲ့မူ၊ ဖြတ်တောက်လိုက်သော လက်ခြေတို့က ရွှေထွက်၍လာနိုင်ပေ၏၊ယခုတော့မူကားနှင်ထင်သည့်အတိုင်းမဟုတ် သူ၏ရှိုရင်းစွဲရုပ်ထဲမှ သွေးပုတ် ပြည်ပုတ်တွေက တရွှဲရွှဲနဲ့ ပိုးလောက်ခဲ၍ နေချေပြီမဟုတ်တုံလော၊ ထိုသွေး ပြည်ပုတ်ကလဲ နှင်ထင်သလိုမဟုတ်၊ အလွန်လျှင် ညှီဟောက်ပုတ်သိုးသော ရနံ့ဆိုးတို့သာလျှင် ရှိလေသောကြောင့်ယင်မ မဲယောင်းအစ ဌင်းတနှင့် ခွေးအတို့သာလျှင် နှင့်ထံသို့ လာရောက်ကြလေကုန်ပြီ၊ ရှေးယခင်အခါများကလို လိစ္ဆဝီဆရာနှင့် ပိုဗ္ဗသာတို့လာရောက်ကြသေးရဲ့လား၊ ငွေအသပြာ တထောင် ကြေးနှင့် လာရောက်ရန်ကိုလျှောက်လွှာတင်၍ မေးရသောသူများပင် ယခုအခါနှင့်ထံကနှစ်ပြန်ပေးသော်မှ လာရောက်ရန် ဝေးစွ-မေးဘော်မှမရကြဘူးမဟုတ်လား၊ငါမို့သာအချိန်ကျ၍ လာခဲ့သည်၊ အလှဂုဏ်အလွန်ထိုက်လှတဲ့ အမိုက်မဟု ရှင်ဥပဂုဏ်အရှင်မြတ်က သေခါနီးဆဲဆဲမှာ သူသာန်သို့လာရောက်၍ ထိုတာဂါထာမျှ တရားပြလိုက်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါသဝဒတ္တာတကာ မသည်၊ တရားရ၍၊ သောတာပန်တည်သွားတယ်။

အဲဒီလိုဘဲ အမြင်မှန်ရမကြသေးတဲ့ အခါမှာ၊ ရုပ်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ တရားတို့က လှည့်စားချင်တိုင်း လှည့်စား၍ နေလေတော့၊ ဉပါဒါန်အပေါင်း လက္ခဏာကော် အစေးတွေက ကပ်နေကြတာဘဲ၊ အမှန်က ရုပ်ခန္ဓာပေါ်မှာ နာမ်ခန္ဓာအဖြစ်

တရားတွေ မှီနေကြတာဘဲ၊ ထိုကော်အစေးအပေါင်း လက္ခဏာတိုကို ပြုတ်နိုင်တဲ့နေ့မှာ အမှန်သုခချမ်းသာ ရကြမှာဘဲ၊ အဖြစ်တရားတွေဟာ မြဲတယ်လို့ ထင်နေကြပေမယ်လို့ ကမ္ဘာလောကမှာ ရှိလာတဲ့ အရှိတရားကြီးကိုက မမြဲကြောင်းသိကြရမယ်၊ ဥပမာ၊ ဗဟိဒ္ဓ ရေခါတ်ကြီးတွေ များနေတယ် ဆိုကြပါစို့၊ ဤကဲ့သို့ ရေခါတ်ကြီးများလာတော့ အာပေါခါတ်ကြီး ဒေါသကြီးပြီး၊ ၄၅-နှစ်ပါတ်လုံး မိုးရွာချနေလျှင်၊အားလုံးရုပ်ပစ္စည်းတွေ ကြေမွသွားနိုင်တယ်၊ ထို့အတူ တေဇောခါတ်ကြီးလဲ တသမတ်တည်း တည်နေနိုင်တာမဟုတ်၊ အပူရှိန်ဒီဂရီများလာပြီး၊ ကမ္ဘာကြီးကိုပင် ဖေါက်ပြန်ဖျက်ဆီးနိုင်တယ်၊ အဲဒီ ကမ္ဘာ့ဥပဒေအရ၊ ပ၊ အာ၊ ၀ါ၊ တေ၊ အရှိတရားကြီးကိုပင် သင်္ခါရ တရားအတိုင်း အမြဲမတည်နိုင်၊ ဖေါက်ပြန် ရမြဲဖြစ်ပါလျက် ထိုအရှိတရားကို အမှီပြု၍ ဖြစ်လာရ သော မင်းတို့၏ခန္ဓာကိုယ်က မျက်လုံးကလေး ကျခါမှ မင်းအမေ လင်မို့၊မြဲနေရမှာလားဟု သည်နေရာမှာ ဘုရားကိုက သည့်အတိုင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းဘဲ၊ ဟောခဲ့တယ်။

အဲဒီတော့ လူသတ္တ၀ါခေါ်ရတဲ့၊ ရုပ် ၆-ခုဟာ အမြဲဖေါက်ပြန်နေရမှာဘဲ၊ နောက်လဲ ဖေါက်ပြန်ဦးမှာဘဲလို့ နားလည်ကြရမယ်၊ မိခင်တည်းသော အရှိတရားကမှ မမြဲပါဘဲနဲ့ မွေးထုတ်လိုက်သော သားသမီးမျက်လုံးကျမှ မြဲပါ့မလား၊ သစ်ပင်ကိုကြည့်အုံးတော့ ပဋမအကင်းကလေးတွေကစပြီး၊ တဖြည်းဖြည်း ရင့်ရော်၍ မှည့်လာပြီး ပုတ်ကြွေကျရတာဘဲ၊ အဲသည် တော့ တောကျောင်းနေတဲ့၊ ဦးဥက္ကဋ္ဌကော လတ်အုံးမှာလား၊ ဒါတွေ ရှောက်ပြောနေလျှင် ရှေ့အရှည်ကြီးဖြစ်သွားလိမ့်မယ်၊ သည်တွင်

ရပ်ရှိ၊ ရှေးတက်ကြစို့၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခာဆင်းရဲခြင်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သူတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေရခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းဘဲ၊ သည်တရားဟာ လူတိုင်းမှာ ရှိသလား၊ ကျုပ်တို့လို ဘုန်းကြီးဥ္စ ထိုဒုက္ခရှိသလား၊ ကျုပ်တို့တော့မရှိပါဘူး၊ ယခုဖြင့် ရှင်းရှင်းကြီး ဝန်ခံနိုင်ပါတယ်၊ ယံပိစ္ဆံ နလဘတိ တမ္ပိဒုက္ခံ ကိုယ်အလိုရှိတာ မရခြင်း ဒုက္ခဆိုတော့ ဇီဆာကျယ်ပြီး ဂျီးများနေတဲ့ လူတွေအဘို့တော့ ဒုက္ခပေါ့လေ သည်ဘိနပ် ခလေးမျိုးရမျှ ဟိုအင်္ကျီလုံချည် ဟိုအဆင်ခလေးမျိုး ရမှလို့ဆိုဘဲ လူတွေအဘို့ကတော့ ဟုတ်ထာပေါ့၊ ဘယ်ပစ္စည်းဘဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အစားမျိုး စားရစားရ ကိစ္စပြီးလှယ်တဲ့လူများမှာတော့ ထိုဒုက္ခမရှိပါဘူး၊ ယခုဟောခဲ့ဘဲ ဝဋ္ဋုထဲမှာကြည့်ပါလား၊ ဂါသဝ ဒုဿမှာ ရှင်ဥပဂုတ်ကို ဆွမ်းမကြေးရလို့ဒုက္ခ၊ ရှင်ဥပဂုတ်မှာတော့ ဘာမျှဒုက္ခ မဖြစ်ပါဘူး၊ ကိုယ်အလို ရှိတာကလေးကိုရတော့ ကောင်းတယ် ထင်တယ်။

အဲဒီလို ကောင်းတယ် ထင်နေကြတဲ့ အထင်သဘောတရားထဲမှာ၊ တကာတကာမကြီးတို့လဲ အစဉ်မျှောသွားနေကြတာပါဘဲ၊ ယံပိစ္ဆံကိုယ်အလိုရှိတာ မရလို့၊ ဒုက္ခဆိုတော့ ကိုယ့်ဆီကဟာ သူများယူသွားတာကျမှ သာဆိုးအုံးမယ်၊ တနေ့က တကာမကြီး တယောက် ဈေးထဲမှချည်ထုပ်ပျောက်လို့ နေပူရှိန်ကြဲကြဲထဲမှာ ဘိနပ်မှမစီးနိုင်ဘဲ ဟိုပြေးဒီပြေး ဖြစ်နေတယ်လို့ ကြားရတယ်၊ အဲဒါလဲ ချည်ထုတ်တည်းဟူသော အထင်တရားကလေး စွဲနေလို့ ဒုက္ခဖြစ်ထာဘဲ၊ အဲဒီတော့ ထိုအထင်သဘောတရားကို တရားထဲက လူတွေကြားကောင်းအောင် ခပ်ခန့်ခန့်ကလေး ပြောရရင်

ပညတ်ကြိုက လို့ ဆိုလိုက်ကြစို့။ သံခိတ္တေန အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုပေမဲ့ သူ့အကျယ်ဆုံးဘဲ၊ သူ့က ဘာတွေလဲလို့ ဆိုတော့၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ ကစပြီး နာမ်ခန္ဓာ အဖြစ်တရားတွေ့ ဖြစ်ထွန်းကျယ်ဝန်း လာတာကိုး၊ အဲသည်တော့ သံခိတ္တေန ထိုအကျဉ်းနဲ့ လို ရင်းကို ဆိုရသည်ရှိသော်၊ ပဋိပါဒါ နက္ခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒါနိန်နဲ့ တကွသော (၀၁)အပေါင်းလက္ခဏာကော်အစေးနဲ့ ခန္ဓာသည် ဒုက္ခဖြစ်လျှင် ရင်းကို ပဋိဓလာမနည်းဖြင့် ပြောင်းပြန်လှန်၍ ပဋ္ဌာနပါဒါ နက္ခန္ဓာဝ ဥပါဒါနိန်မဲ့သော အပေါင်းလက္ခဏာ မရှိသော် ဂျေး စင်၍ အလွန်သန့်စင်သော ခန္ဓာဘာဝနှင့် သုခချမ်းသာရကြလေ အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြ ကုန်ရာသတည်း။ ။

တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၄-ရက်နေ့ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခ သမုဒယံ၊
အရိယ သစ္စံ ယာယံတဏှာ ပေါ နေ့ဗ္ဘဝိ၊
သမုဒယ သစ္စာ — ကာနန္ဒီရာဂ သဟဂတာ အတြ တတြာ၊
အဘိနန္ဒိနီ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ၊
ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ။ ။

ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သောတရားတဲ့၊ ဘယ်လိုကြောင့်လဲ၊ တဘြာတဘြာ ဘိနန္ဒိနီ၊ ဟိုဟာလဲလိုချင် သည်ဟာကိုလဲ မလွှတ်ချင်၊ ထပ်ခါတလဲ ခင်မင်စွဲလန်းသော သမုဒယတဏှာကြောင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်ရသည်တဲ့။

ဘယ်လိုဟာတွေကို ခင်မင်နေသလဲ၊

၁။ ကာမတဏှာ .... ကာမစွဲ။

၂။ ဘဝတဏှာ .... } ဝါဒစွဲ။
၃။ ဝိဘဝတဏှာ .... }

၁။ ကာမတဏှာ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဒါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို စွဲနေကြခြင်း။

၂။ ဘဝတဏှာ ယခုဘဝနှင့် တကွ သေပြီး နောက်ဘဝကိုလည်း သဿတ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ မျှော်လင့်တောင့်တ၍ နေခဲ့ကြခြင်း။

၃။ ဝိဘဝတဏှာ ဉစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွ နောက်ဖြစ်မည့် ဘဝကို မလိုချင် ဘဝပြတ်မှု၌သာ ယုံကြည်တောင့်တစွဲ လန်းနေကြခြင်း။

၎င်း ၃-ချက်ကို စာက ကာမ ရူပ အရူပ ဘုံတွေဟု ပြန်ဆို၍ ခေါ်ဝေါ်နေကြ၏။၎င်းဘဝတို့ကို ဘယ်သူများဘုံလို့ ပြန်ခဲ့သလဲ မသိဘူး၊ ၎င်းဘဝတို့ကို ဘုံမဟုတ်မှုကိုက်မယ်။
အမှန်က၊

၁။ ကာမ၊ ရူပ သဒ္ဒ နန္ဒ ရသ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို စွဲနေတဲ့ ဘဝဘဲ၊

၂။ ရူပ၊ ရုပ်အာရုံထဲမှာ ဖြစ်တဲ့ဘဝဘဲ၊

၃။ အ ရူပ၊ ဘဝထဲက ဖြစ်တဲ့ ဘဝဘဲ၊ ၎င်းဟာ ဉပါဒါန ပစ္စယဘဝကို နားလည်ချောင်သိလိမ့်မည်။

ထို ဘဝတဏှာ ၃-ချက်ကို စွဲနေလို့ ဒုက္ခ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏၊ တဏှာ့ကျွန် ဖြစ်နေကြ၏။ ယခု တကာ တကာမကြီးတို့ကတော့ ကာမ တဏှာထဲမှာသာ မျောနေကြ၏။ ရူပနဲ့ အရူပဘဝ ရှိမှု ကတော့ ကာမ တဏှာကို ပယ်ပြီးသော အထက်တန်း ဝါဒစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်၏၊ သေပြီးလျှင် နောက်ဘဝရှိဘယ်၊ မရှိဘူးဆိုတဲ့အစွဲကလဲ နှယ်နှယ် မမှတ်ကြနဲ့၊ သားပြစ် မယားပြစ် ပြစ်ပြီးစွဲကြတဲ့ ဝါဒဘဲ။

ဓမ္မစကြာ တရားဟာ....ယခုလို နားသေးတဲ့ လူတန်းစားနဲ့ ခလေးမတွေလောက်ကို ဟောတဲ့ တရားမဟုတ်ပေဘူး၊ ဘုရားရှင်

မွေးဖွားစ အခါက ဘုရားကေန် ဖြစ်လတံ့ဟု ဗေဒင် အဘတ် ဟောခဲ့နိုင်သော ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ မဟာနံအစရှိသော ဝဂ္ဂီတို့နှင့် လက်ျာ၊ လက်ဝဲ တော်ရံ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တို့မှသာလျှင် အချက်ကျ နားလည် နိုင်တဲ့ တရားဖြစ်ပေတယ်။

ထို ကာမဘဏ္ဍာကို ပါယ်ပြီးဖြစ်တဲ့ ရှင်သာပုရိတ္တရာနှင့် ရှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့ ဂေါတမဘုရားထံမရောက်မှီ၊ သိဥ္စယ(ခေါ်) သိမ်းစည်းဆရာကြီးထံ တပည့်ခံနေစဉ်အခါ ပဥ္စဝဂ္ဂီ အသင်းဝင် အဿဇိကိုယ်တော်နှင့် ဆွမ်းခံရင်း တွေ့ကြသော အခါ၌ **ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံ ဟေတုံ၊ တထာဂတော အာဟ၊**ဟုအစမျှ ဂေါတမဘုရား၏ ဝါဒကို ပြောပြလိုက်ရုံနှင့် ၎င်းတို့စွဲလမ်း၍နေ သော၊ ဘဝရှိမှု မရှိမှုတို့ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ကြ၍ ကမ္ဘာလောကမှာ အကြောင်းအကျိုး တရားတို့သာလျှင် အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်း လင်းစွာ နားလည်၍ သွားကြသတဲ့။

ဤသမုဒယသစ္စာမှာလဲ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ဆိုတော့ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာမှာ ဘယ်ဟာအရေး ကြီးသလဲသိရှိကြရန်လိုလာ၏၊ အရှိတရား အဖြစ်တရား အထင် တရားတို့နှင့် တွက်ဆ၍ ကြည့်လျှင် ဒုက္ခသည် အရှိတရားလော၊ ဘုရားလက်ထက်က ပရိဗိုလ်ကြီးတဦးသည်၊ ဘုရားထံ လာရောက် ၍ ဒုက္ခဟာ ရှိသလား ဘုရားဟု လျှောက်ထားသောအခါ မရှိ ဘူး ရှိတယ်လဲ မဟုတ်ပါဘူးလို့ မိန့်တော်မူသတဲ့၊ ဒါဖြင့်ဘုရား ဒုက္ခဟာ မရှိတဲ့တရားလားဘုရားဟု လျှောက်ထားပြန်တော့ မရှိ တဲ့တရားလဲမဟုတ်ပါဘူးလို့ မိန့်တော်မူပြန်သတဲ့၊ ထိုအခါ ပရိ

ဗိုလ်ကြီးက ဒုက္ခကို ဘုရား မသိပါဘူးဟု ကဲ့ရဲ့စကားပြောသည့်အခါကျမှ ဘုရားသခင်က၊

ဒုက္ခ သည်ရှိ၏ဟု ယူသူက တဘက်အစွန်း
ဒုက္ခ သည်မရှိဟု ယူသူက တဘက်အစွန်း } ဟို ၂-စွန်းကိုငါ

ဟောနေသည်မဟုတ်၊ အလယ်က တရားကိုသာ ငါဘုရား ဟော နေသည်ဟု မိန့်တော်မူလိုက်သတဲ့၊ ထို့ကြောင့် တတြေ တဖြာ ဘိနန္ဒီဒိ သည်ဟာလဲ မလွတ်ချင်၊ ဟိုဟာလဲလိုချင်ဆိုတဲ့ ခင်မင်စွဲ လမ်းနေကြသော တဏှာကိုသာ ဖြုတ်နိုင်ကြလျှင် ပယ်သတ်နိုင် ကြလျှင် ချမ်းသာ သုခ ရမယ်ဆိုတဲ့ တဏှာဟာ အရှိတရားလား၊ အဖြစ်တရားလား၊ အတင်တရားလား၊ အရှိတရား ဖြစ်ခဲ့မူ၊ ပယ် လို့ရမည်မဟုတ်သောကြောင့် စစ်တမ်း ထုတ်ကြည့်ရပေလိမ့်မည်။ တဏှာဟာအစွဲဘဲ၊ အစွဲဟာလဲ ကိလေသာဘဲ၊ ဒီတဏှာ ကိလေ သာတရား ၃-ပါးကလဲ (၁) ဝိတိက္ကမ ကိလေသာ၊ (၂) ပရိယုဋ္ဌာ န ကိလေသာ၊ (၃) အနုသယ ကိလေသာ၊ ရယ်လို့ဆိုတော့၊ အနု သယ ဆိုတာဟာလဲ၊ နဲ့နဲ့ဘဲ၊ လွန်ကျူးဆူပွက် မျိုးမပျက် သုံးချက် ကိလေသာဆိုပြန်တော့ ဤနဲ့နဲ့နဲ့ မျိုးမပျက်ဆိုတဲ့ ကိလေသာဟာ လူထဲမျှားကိန်းနေအုံးမလား၊ နံ့ဂျီ နံ့ကြား မလား၊ ဘယ်အနား ကိန်းမယ် ထင်သလဲ ဦးသိန်းမောင်။

ဟာဒယထဲ ကိန်းပါလိမ့်မယ်ဘုရား။ ဟာဒယဆိုတော့ကာ ရုပ်ထဲ ကိန်းတယ်ဆိုလိုသပေါ့။ မှန်ပါဘုရား၊ ကိန်းတယ်လို့ဆိုတော့ ရှိနေ တဲ့တရားဖြစ်တာဘဲ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က မြင်းခြံက စွန်လွှန်း ကို ၁၅၀၀ ကိလေသာဟာ ဘယ်အနားကိန်းပါသလဲ ဘုရားဟု

လျှောက်ထားမေးမြန်းတဲ့အခါ ရှိတဲ့သူတွေကလဲ ရှိနေကြတာဘဲ၊ ကျုပ်တို့ကတော့ အရှေခြုံတဏှာဘဲလို့ ပြောလိုက်မှာဘဲ၊ စာနဲ့ ပေနဲ့ကြည့်ချင်ရင် နုတ်မိုကျောင်းကိုလွှတ်လိုက် ဘုရားက တဏှာ မရှိဘူးဟော့၊ ဝေဒနာကြောင့်သာ တဏှာဖြစ်တဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားဘဲဟု၊ သံယုတ် ပါဠိတော်မှာ ဘုရား တိုက်ရိုက် ဟောခဲ့ ကြောင်းပြလိုက်မယ်၊ ထိုကိလေသာ တဏှာတရားတို့သည် အရှိ တရားလားအဖြစ်တရားလား အတင်တရားလော၊သေချာအောင် စစ်တမ်းထုတ်ကြစို့။

စက္ခုံစ ပဋိစ္စရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စက္ခုဝိညာဏ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ၊ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။

ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ။

လို့ဆိုတော့ စက္ခုနဲ့ ရူပနဲ့ တွေ့မှ ဖဿ၊ ထိုဖဿကြောင့် ဝေဒနာ ထိုဝေဒနာကြောင့် တဏှာ ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုသဖြင့်၊ ၎င်းတဏှာ တရားသည် အရှိတရားမဟုတ် အဖြစ်တရား သက်သက် ဖြစ်လေ သောကြောင့် ကိန်းအောင်းနေတဲ့ ဦးသိန်းမောင်တို့၏ အရှိတရား မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့၊ ထိုတဏှာ အဖြစ်တရားပေါ်မှ ဒုက္ခအထင် တရားဖြစ်သဖြင့်၊ ပညတ် တည်းဟူသော အထင် ဒုက္ခ တရားကို ပယ်လို့မရ၊ ပယ်ရန်လည်း မဟုတ်၊ အဖြစ်တဏှာ တရားကိုသာ ပယ်သတ်နိုင် ကြပါက အထင်ဒုက္ခသို့ မရောက်တော့ဘဲ ချမ်းသာ သုခ လက်ငင်းရကြမည်ဖြစ်၏။

ပယ်သတ်ရမဲ့ တဏှာက ဘယ်ဟာတွေလဲ၊

ဘတြာတတြာဘိ နန္ဒိနီ၊ သည်ဟာလဲမလွှတ်ချင် ဟိုဟာလဲလို ချင်၊ "သောက်လေ သောက်လေ ငတ်မပြေ" ဆိုတဲ့ စကားပုံလိုဘဲ၊

စွဲနေကြ၏၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းကိုရပြန်တော့လဲ၊ နောက်ထပ် လိုချင်ရက်ဘဲ ရှိနေကြသေး၏၊ ဤကဲ့သို့အလိုချင် စွဲနေကြပေ မယ်လို့၊ တကယ်ရလာတော့လဲ သက်မခံနိုင်ကြပါဘူး။ ဥပမာ ဒေါ်တင့်ဦးမောင်ကြီး သောက်ရန် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး ပေါင်း ရှစ်သိန်းပေးမယ်ဆိုလျှင်၊ ထားစရာနေရာမရှိတာနဲ့ လိုချင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ပဲလှော် အလုပ်ရုံ လုပ်တဲ့ ကိုစိန်မှင့်တို့ ပဲကြီးလှည်း ဦးရေ ရှစ်သိန်းပို့လိုက်မယ်၊ လက်မခံနိုင်ရင် သေဒဏ်ပေးမယ်ဆိုရင် တော ခိုရတော့မှာဘဲ၊ ဒေါ်အေးစိန်တို့ အကျီအထည်ပေါင်း ရှစ်သိန်း ပေးလိုက်မယ် တနာရီလျှင် တထည်ကြလဲ ဝတ်ရမယ်၊ မဝတ်နိုင် လျှင် သေဒဏ်ဆိုလျှင် တောခိုရမှာဘဲ။ ဝက်သားအလှန်ကြိုက် တဲ့ လူတနေ့တကောင်ကြ သတ်ကြွေးမယ်ဆိုလျှင် မစားနိုင်ဘူး၊ ရှိလာမှာဘဲ ဘာကိုဘဲ လိုချင်လိုလျှင် သည်လိုလိုချင်မှုကြောင့်၊ ဒုက္ခဖြစ်နေကြတာဘဲ၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့က ကြည့် ချင်မှု၊ ကြားချင်မှု စားချင်မှု ဆေးသုတ်ပေးထားတဲ့ တကောကျွန် ဖြစ်နေကြတာဘဲ၊ တကယ်ရလာပြန်တော့လဲ မလိုချင်တော့ပါ ဘူး၊ ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးတွေလဲ သည်တကောကလေးတွေထဲပါတဲ့ ကိုညီငယ်၊ မအေးကျင်တို့က တိုက်ခွေးတလုံး ဆောက်ပေး တယ်၊ အကယ်၍ ၁၃ လုံးလောက် ဆောက်ပေးမယ်ဆိုလျှင်၊ လက်ခံနိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး၊ ၂-လုံး ၃-လုံးလောက်တော့ ဖြင့် လက်ခံနိုင်စရာ ရှိသေးရဲ့၊ ဝက်သား အလှန်ကြိုက်တဲ့လူ အ များကြီးသာ ချက်ကြွေး လန့်ထွက်ပြေးရမှာဘဲ၊ တကာမကြီး ဒေါ်စံရှား ဘုန်းကြီးတွေ လန့်သွားအောင် အဲဒီအတိုင်းသာ လုပ် ပေးတော့၊ နဲနဲပါးပါးရလျှင်သာ ဟိုဟာကလေးလိုချင် သည်ဟာ

ကလေးလိုချင်နဲ့ရှိတဲ့ ရှိပြီးသားအင်္ကျီတော့ ကြမ်းတယ်၊ နိုင်လွန် ပိုးဖျင်ကလေး နူနူမှုကြိုက်တယ်၊ ပိုးဖျင်ကလေးရပြန်တော့လဲ၊ ဟိုစက်ချုပ်ထဲ မကြိုက်ဘူး၊ ဖက်ရှင်ထွင်ဘတ်တဲ့၊ ဟို-ကိုသိန်း မောင်စက်မှုကြိုက်တယ်နဲ့ စက်ပြောင်းပြီးသွားရတာနဲ့ဘဲ လမ်း မြွေကိုက်သေမှာဘဲ။

အဲဒီလို အခုစ အရာရာတွေ လိုက်နေတာ ဟာကာမတဏှာ ဘဲ၊ ထိုကမတဏှာဟာ သေတဲ့တဏှာမဟုတ်ဘူး၊ မွေးတဲ့နေ့က စပြီး၊ သေတဲ့နေ့အထိ၊ လိုက်နေကြတာဘဲ။ဘယ်တော့မှ မရပ်နိုင် ကြဘူးဘဲ၊ ဈေးရောင်းတဲ့ လူများလဲ ယနေ့ဈေးက ၆၅ိ/ အမြတ်ရခဲ့ပေမဲ့၊ ထိုနောက် ၁၂၀-မြတ်အောင် ဆိုပြီး ထပ်လုပ် နေကြပြန်တာဘဲ။ အရင်းအမြတ်ကလေးကို အသာစားပြီး နား ရင်း နေရင်းနဲ့ တရားအားမထုတ်နိုင်ကြဘူး။ အဲဒီသမုဒယ တဏှာ ဟာ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်တဲ့ အကြောင်းတရားဘဲ၊ ဘုရားသခင်က ရင်းသမုဒယ တဏှာကို ပဟာတဗ္ဗ ပယ်ကြလို့ ခိုင်းခဲ့တယ်၊ ပယ်နည်းကတော့ ဥပမာထုံးနဲ့ ဆနွမ်းနဲ့ တွေ့လျှင် အနီရောင် ပေါ်တတ်၍၊ ထိုအနီရောင်မပေါ်အောင် တုံးအိုးကို သောက်ရေ အိုးတွင်ထား၍ ဆနွမ်းအိုးကို မီးဖိုချောင်၌ထားရမည့် ပုံပမာလို ထိုတဏှာကို လက်ဦးအခ ပေါ်လေ့ရှိသော၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊တို့နှင့် ရုပ်၊ ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗရုံတို့ မတိုက်ဆိုင်မဆုံ ဆီးရအောင် အကြမ်းစား စောင့်ရှောက် ထိမ်းသိမ်း ပယ်ရှား ကြ၍၊ သုခချမ်းသာရအောင် အားထုတ်ကြပြီးလျှင် အသေးစိပ် အနုစား ပယ်တတ်ရန်နည်းကို ရှေ့မဂ္ဂ တရားကြမှ နာကြားကြ ကုန်ရာ သတည်း။

တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၉-ရက်နေ့ဟောသော "ဓမ္မစကြာ"တရား

ပဌမ အခြေခံ ဟောသွားစဉ်က နားလည်ရန်အတွက် ကထာ

နိရောဓ သစ္စာ

ဝတ္ထုပါဠိတော်မှာပါတဲ့၊ အညေခန္ဓာ အညံ နိဗ္ဗာနန္တိ နဟောဝံ၊ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ဆိုတာကို သိထား ရလိမ့်မယ်။

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးသည်။ အညေ၊ တပါးကုန်လော။နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာန်သည်။ အညံ၊ တခြားကုန်လော။ ဤသို၊ ဤသို့ မေးသည် ရှိသော်၊ နဟောဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊တခြားစီ ဟူ၍ကား မဆိုကောင်းတဲ့။

လ္မသိမ့် ယောဝဗျာမ၊ မတ္တေကလေ ဝ ရေသ၊
ဝိညာဏကေ၊ လောကဥ္စဝ၊ လောက
သမုဒယဥ္စ။ လောကနိရောဓဥ္စ။ လောက
နိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒဥ္စ (သံယုတ်ပါဠိတော်။)

သဝိညာနကေ၊ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော။ သမဏကေ၊ စိတ်နှင့် တကွသော။ ဗျာမ မတ္တေ၊ တလံမျှလောက်ရှိသော။ လ္မသိမ့် ယောဝ ကဠေဝရေ၊ ဤရုပ်ကောင်ပုတ်ကြီး အတွင်း၌သာလျှင် လောကဥ္စဝ၊ လောကကိုလည်း။ လောက သမုဒယဥ္စ၊ လောက၏ အကြောင်းကိုလည်း။ လောက နိရောဓဥ္စ၊ လောက၏ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ လောက နိရောဓဂါမိ ပဋိပဒဥ္စ၊ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း၏ လမ်းစဉ်ကိုလည်း။ ငါဘုရား သမုဒ်ထားတော် မူ၏။

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခ နိရောဓံ
အရိယသစ္စံ၊ ယော တဿာယေဝ တဏှာ
ယ၊ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓော၊
စာဂေါ ပဋိ နိဿဂ္ဂေါ၊ မုတ္တိ အနာလယော။

ဤကား ဂေါတမ ဘုရားသခင်သည်၊ စကားတတ်ကြောင်း ပြလို၍၊ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်း၏အဓိပ္ပါယ် မှာ—။ ငါဟောခဲ့သော တဏှာ၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘော တရားသည်ကား၊ စွန့်သောလွှတ်သော လွှတ်ထား သော မတွယ်တာ မကပ်ငြိသော သဘောတရားဖြစ်၏၊ နိရောဓ သစ္စာသည်၊ တဏှာကိုချုပ်ထားသော တရားဖြစ်၏၊ ဒုက္ခသစ္စာ တွင် ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၌ကား၊ ဇာတိသည် အဖြစ်သဘော တရား ဖြစ်၍၊ ဒုက္ခဟူသော ဆင်းရဲမှုသည် အထင်သဘောတရားဖြစ်၏။ ဇာတိသည် အဖြစ်သဘောမှန်လျှင် ဇာတိကို မဖြစ်အောင် မလုပ် နိုင်ကြ ဘူးလား။

အမှန်ကတော့ ဒုက္ခဆိုတဲ့ အထင်သဘော တရားသည်၊ အဖြစ် သဘောတရားဖြစ်တဲ့ ဇာတိကို ကြောထောက်နောက်ခံပြုလုပ်၍၊ အမှန်စင်စစ် မုချအားဖြင့်၊ မရှိတဲ့ ထိုအထင်သဘောတရား ပေါ် လာခြင်းပါဘဲ။

ဒုက္ခကို မကြောက်ကြရင် ကျုပ်တို့မကြောက်ကြတဲ့ မလိုလား ရှောင်ကျဉ်အပ်တဲ့ ထိုဒုက္ခကို ဘာ့ကြောင့် သိမ်းဆည်းမွေးမြူထား ကြမလဲ၊ ပယ်ပြစ်ကြရ လိမ့်မယ်၊ ဘာ့ကြောင့် သည်အထင်သ ဘောတရားဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခကို ပယ်ဖျက် ပြစ်ရမလဲဆိုရင် သုခအရေ

ခြုံလုပ်ပြီး သုခစစ်နဲ့ ဝေးသထက် ဝေးအောင် ကျုပ်တို့ကိုပို့ဆောင်နေတဲ့အတွက်ဘဲ။

ကောင်းပြီ ဒုက္ခကို ပယ်ဘို့ရာ သူ့ရဲ့ရှေ့တော်ပြေး ဖြစ်တဲ့ တဏှာကို ပယ်ရလိမ့်မယ်၊ တဏှာကို ပယ်ပြန်တော့လဲ သူ့ရဲ့ အကိုင်းအခက်ကို သုတ်သင်ရုံနဲ့ ကိစ္စပြီးမည်မဟုတ်၊ ရေသောက်မြစ်ကိုပါ ဖြတ်ပစ်ရမယ်၊ ၎င်းရေသောက်မြစ် တွယ်တဲ့နေရာက ကျုပ်တို့ ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ မျက်စေ့၊နား၊နှာ၊လျှာ၊ကိုယ် ဟဒယ၊ တွေဘဲ အဲဒီ၊ စ၊သ၊ဃ၊ဇ၊က၊ဟ၊ တို့သည်တဏှာနဲ့ အစေခံတွေဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်၊ ကျုပ်တို့ဘတွေဟာ လွတ်လပ်တဲ့လူ မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့၊ ၎င်း၊ စ၊သ၊ဃ၊ဇ၊က၊ဟ၊ တို့အပေါ်အုပ်စိုးနေတဲ့ တဏှာကို တော်လှန်ပြစ်မှသာလျှင် တကယ့်ငြိမ်းချမ်းမှု အစစ်ကို ကျုပ်တို့ရကြမယ်။

ဒါဖြင့် ကျုပ်တို့ တဏှာကိုရှာကြစို့။

ဘယ်မှာနည်း၊ တဏှာ အကောင်အထည်ဟာ ဘယ်ဟာလဲ၊ တကယ်ရှာကြည့်တော့ မယ်မယ်ရရ မတွေ့ရပါ၊ ကောင်းပြီအမှန်ရှိတဲ့အရာဆိုရင် တွေ့ရမယ် မဟုတ်လား၊ ခုတော့ အရှိမဟုတ်လို့ မတွေ့တာပေါ့၊ ဒီလိုဆိုရင် တဏှာဟာ အရှိတရား မဟုတ်ဘူးဆိုတာသိကြရပြီ၊နတ်မှိုကိုခင်ဗျားတို့ရောက်လာကြမှ တဏှာပျောက်ကြရင်ခတော့ ကြေနပ်ပြီ။

ဘုရားဟော ဒေသနာနဲ့ကြည့်လျှင် တဏှာရှိသူများထံသွားလျှင်၊အင်မတန်မှ စက်ဆုပ်စရာကြီးတွေပေါ့၊အမှန်ကသည်တဏှာ

ဟာအကြောင်း ၂-ခုကို တိုက်ဆိုင်ရင် ပေါ်လာတတ်တဲ့ အဖြစ် တရားဘဲ၊ မီးခြစ်ဆံနဲ့ မီးခြစ်ယမ်းပြား မခြစ်ဘဲထားရင် မီးမ တောက်ပါဘူး၊ ထိုနည်းအတူဘဲ မျက်စေ့နဲ့ ရူပါရုံတွေ့ကြတော့ တွေ့တဲ့မျက်လုံးက စက္ကူပြားကို ယမ်းသုတ်ထားသလို ဖြစ်နေရင် တော့ တဏှာဆိုတဲ့ မီးတောက်ပေါ်လာပြီး မီးလောင်တယ်ဆိုတဲ့ လူ ဒုက္ခဆိုက်လာမှာဘဲ။

ပျဉ်းမနား တခါသွားတုံးက ညရထားမှာ ရထားကလဲကြပ်၊ ဘယ်နေရာမျိုးမှာ ဘယ်သူနဲ့ထိုင်မိကြသလဲ၊ ဂရုမပြုမိ မနက်ကြ တော့မှ ကျုပ်နဲ့ကပ်နေတဲ့ ဒကာမကြီးက။

ကိုယ်တော်ဘာလို့ ကပ်ထိုင်နေသလဲမေးတယ်။

တညလုံးလုံးဘာမှမသိ ဘာမှမဖြစ်ဘဲ နံနက်ကျတော့ မျက်စေ့ က အထီးဘဲ အမဘဲဆိုတာခွဲပြီး မြင်တော့မှ ရှုံးတိုး ရှမ်းတမ်းဖြစ် သွားတဲ့ သဘောက အမှန်ရှိတဲ့ တရားလား၊ ရှိတဲ့တရားမဟုတ် ပါဘူး။

အကယ်၍ ရူပါရုံဟာလဲ မြင်သူရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာ ရှိနေရင် ယင်ကောင်တွေ အုံနေတော့မှာပေါ့။

ဘုရားလက်ထက်တော်က ပဉ္စာတပ္ပ တရားဖြစ်တဲ့ ရေငုတ်၊ မီးလှုံ၊ တုံးခုံ၊ ဇယ်ခတ်၊ စတဲ့ နည်းတွေနဲ့ တဏှာကို ပယ်သတ် ကြတယ်၊ ယခုခေတ်မှာဘဲ၊ ပြေါမေဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဆိုတဲ့အလွန်ပူ ပြင်းတဲ့ အပူဒီဂရီ ၁၁၅၊ ၁၁၆၊ထိ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေတဲ့သဲ သောင်ပြင်ထဲမှာ နံနက် (၁၀) နာရီခန့်က စ၍ မီးပတ်ခြာဝိုင်း

ပြီးဖို၊ ၊ ဉပသကာတွေက မီး ရှိန်မသေအောင် မှုတ်ပေးကြ။ ထိုအထက် အောက် ဘေးပါ ပူပြင်းနေတဲ့ အလယ်မှာ တကျော့ဖြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တလက်ဝါးလောက်မှ အဝတ် အစား မပါရဘဲ ဝတ်လစ်စလစ်နဲ့ ထိုင်ပြီးကျင့်နေကြတာ တွေ့ခဲ့ရဘူးတယ်၊ နေ စောင်းလို့ ညနေရောက်တော့ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ကို တကျော့ကုန်သွားပြီလား၊ ပြတ်သွားပြီလားလို့ မေးကြည့်တော့ တကျော့ချောက်သွားအောင် ကျင့်တာပါလို့ ပြောတယ်။

သူတို့က တကျော့ကို အရှိထင်ပြီး ၎င်းခမ်းချောက် သွားလျှင် နိဗ္ဗာန်တော့ လှမ်းနိုင်ပြီလို့ ထင်ကြလို့ဘဲ၊ သူတို့ဟာ သားကောင် အစိုကို ချောက်သွားအောင် ကင်နေသလိုပါဘဲ ဘာမှမထူးပါဘူး တဖန် ထိုတကျော့ကောင်ဟာ မျက်လုံးထဲ ရှိတယ်ထင်ပြီး မျက်လုံး ဖေါက်၊ နားထဲရှိတယ်ထင်ပြန်လဲ နားကိုဖေါက်၊ ရှိတဲ့ စ၊သ၊ဃ၊ ဇ၊ဂ၊ဟ၊ တို့ကို ၅-မျိုးစလုံး ဖေါက်ဘန်ဖေါက် ဖြတ်တန်ဖြတ် တော့ကော ကိုယ်ခန္ဓာကြတော့ တနေရာထဲ လှီးပြစ်လို့ရပါ့မလား၊ သတ်ပြစ်မှာဘဲရမယ်၊ မသတ်ဘဲ ဒီအတိုင်းထားရင် ၎င်းကိုယ်က ဘာဖြစ်လာမလဲ၊ ထိမိသည်နှင့် အခြား ၄-ခုမှဲ့မှုကြောင့် တဟုန် တည်း ပို၍ပြင်းထန်တဲ့ တကျော့မီးဒီရေဟာ စီးဆင်းလာမယ်၊အမှန် က တကျော့အစေခံ ရော့သွားရုံဘဲရှိမယ် အမည်အားဖြင့် ရော့ ခြင်းပါဘဲ။

တကျော့ဟာ မရော့ပါဘူး၊ အိမ်တအိမ်မှာ စရိတ်ငွေကြီးလွန်း လှ၍ အခစခံလျှော့ပြစ် သလောက် အနေမျိုးပါဘဲ၊ ၎င်း လျှော့ပြစ်တဲ့ နေရာမှာ ရှိရစ်တဲ့ လူကပိုပြီးလုပ်ရမှာဘဲ၊ အလုပ်က

လျှော့သွားလို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဂေါတမဘုရားရှင်က အနာထပိဏ် သူဌေးကို ဒီကိစ္စနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ပြောဘူးခဲ့တယ်၊ ဘယ်လိုပြော သလဲဆို မျက်လုံးကြီး ဖေါက်ပြစ်တော့ အပေါက်ကြီး ကျယ်လာ ၍ ပိုပြီး များပြားတဲ့ တဏှာတွေဝင်မလာပေဘူးလားတဲ့၊ အမှန် က ဒီတဏှာဟာ အမှန် အရှိတရားမဟုတ်ပါဘူး၊ အဖြစ်သဘော တရားဘဲဆိုတာကိုသိဘာနဲ့ တပြိုင်နက် တဏှာဟာ လွင့်စင်သွား တာပါဘဲ။

နားဆိုတဲ့နားကလဲ မ,သံ၊ ဖို,သံ၊ ကွဲသကိုး၊ သံပြင် မင်းသမီး ကန့်လန့်ကာ ခုနစ်ထပ်နဲ့ စာချတော့ လူမမြင်ရသော်လည်း အသံ ကလေးကြားရတာနဲ့ အပျိုသံဘဲ အအိုသံဘဲ ခွဲခြား သိသေး တယ်၊ ဒီလိုသိမှုကြောင့်ဘဲ နောက်ဆုံးစာသင်သား ကိုယ်တော်နဲ့ ညားသွားရရှာတာပါဘဲ၊ ဒီတော့ကန့်လန့်ကာ ခုနစ်ထပ်မှ ကာ နေရရင် စာမချဘဲနေတာ ကောင်းသေးတယ်။

ရှေ့တိုးနောက်ဆုတ် ဆိုသလို ပြုမူသမျှ ကိစ္စအားလုံးတိုင်းမှာ သတိကြပ်ကြပ်ထားလျှင်၊ ခါ၊သ၊ဃ၊ဇ၊ကာ၊ဟာ၊က တဏှာမဝင်နိုင် ပါဘူး။ သည်တော့ မျက်စိ၊ နား၊နှာ၊ လျှာ၊ကိုယ်၊ ဟာဒယ တို့က သည်တဏှာကို တော်လှန်ကြရလိမ့်မယ်၊ ဘယ်လိုတော်လှန်ရမလဲ ဆိုတော့ မင်းကြည့်လိုတာ မကြည့်နဲ့၊ မင်း ကြားချင်လှတာ မကြားနဲ့ ဆိုပြီး သည့်လို သူတို့ အလိုကို မလိုက်ပါ၊ များလာရင် ကြာတော့ အဲဒီတဏှာနဲ့ ဝေးသွားရောပေါ့၊ ဝေးလေလေ ၎င်း တဏှာနဲ့ အဆက်ပြတ်ပြီး နောက်ဆုံး ကိုယ့်မှာမရှိတော့တဲ့ အဖြစ် ရောက်ပြီး ကုန်သွားမှာပါဘဲ။

(၆) အဘိဓမ္မာ ဆရာစိန်

တချို့က လောဘ ဒေါသ မောဟကုန်ရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းပြောဟောကြတယ်၊ သည်တော့ လောဘ ဒေါသ မောဟ ဆိုတဲ့ ၃-ခုက ဘာတွေတုံး၊ အရောင်တမျိုးစီချယ်ထားတဲ့ ခေါင်း ၃-လုံးကို ဆောင်းထားတဲ့ တဏှာပါဘဲ။

ဘာကြောင့်တုံး၊ လောဘနိယ ဒေါသနိယ၊ စတဲ့ အာရုံတို့နဲ့ တွေ့လျှင် လောဘ ဒေါသတရားတွေ ထွက်လာတာဘဲကိုး၊ ဥပမာ ဆိုသော် ပန်းတိုင်ကိုမဏ္ဍိုင်ပြုပြီး ကနေတဲ့မြေဝိုင်းဇတ်မှာ လူတဦး တည်းက ဘီလူးခေါင်းမင်းသားမင်းသမီးစတဲ့ ခေါင်းပုံအမျိုးမျိုး ကို ဆောင်းပြီးကနေသလိုပါတဲ့၊ အဲဒီလို အဆင်ပြောင်းပြီး ကိုယ် တဏှာဇတ်လိုက်က စခမ်းသွားနေလို့ အရှာရခက်ပြီး ထင်ရောင် ထင်မှားဖြစ်နေကြတာပါဘဲ။

ထိုလောဘ မောဟတို့ဟာ တဏှာမှန်းသိလို့ ၎င်း၃-ခုကိုရှောင် ကျဉ်ရင် ထိုတဏှာကောင်ဟာ သေမှာအမှန်ဘဲ၊ ပြီးတော့ တဏှာ စားကြပ်တွင်း ၆-ခုဖြစ်တဲ့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့က မိမိတို့ ကင်းထဲဆင်းလာဦးတော့ လက်သင့်ခံမထားဘဲ မောင်းထုတ်ကြ ဘို့ပါဘဲ၊ ၎င်းပြင် ထို ၆-ခုစလုံးဟာ မှန်ကြေးမုံကဲ့သို့ ကြည်လင် တောက်ပြောင်စင်ကြယ်နေစေရမယ်၊ ၎င်းမှန်ကြေးမုံဟာ ချေး ညှော်တွေတင်ပြီးနေရင် လက်နှင့် အကြောင်းဆုံက အရောင်ထင် နေမယ်၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်နေရစ် ဆုံချင်တိုင်း ဆုံချင်တာနဲ့ ဆုံ၊ ဝင်ကြည့်ချင်တဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့တွေကြည့်၊ ၎င်းသက်ရှိ သက်မဲ့တ ခြားကို ရောက်သွားတာတဲ့ တမှိုင်နက် မှန်ထဲမှာ မကျန်ရစ်တော့ ဘူး၊ ဒီအတိုင်းဖြစ်ရမှာဘဲ။

ရှေးယခင်က လက်ခံဘူးတဲ့ ညွှန့်သည်ကိုတော့ မေ့ခဲ့ဘိတောင်း ဘဲ၊ ယနေ့ကျပြင်ဗီးဖြူဘီးထောင်းနဲ့ ဆွမ်းစားတော့ သူ့ရဲ့တဲ့ဘက် ခလေးဖြစ်တဲ့ နွားခေါင်းကို သွားသတိရတယ်၊ ကြိုးနိုင်လျှင် မွမွ မြောင်းပြီး အဆိပ်ကအရသာ အရေခြုံထားတဲ့ တာရှည်လေး မြင့်စွာ လက်ခံခဲ့ဘူးတဲ့ ညွှန့်သည်တော် ကိုတကျာကို တမ်းတမိ တယ်၊ သို့သော် မစားဘဲတော်လှန် လိုက်တော့ (ဝါ) လက်မခံ တော့ တကျာကောင်ဟာ ခဏနှင့် ဆံပြုတ်ဖြစ်သွားရရှာတာပေါ ဘဲ၊ ဆံပြုတ် ဆုန်ပြန်ပေါ့။

ကထာဝတ္ထုပေါဠိတော်မှာ၊ ခန္ဓာငါးပါးသည်၊ အညေ၊တပါး ကုန်သော နိဗ္ဗာန်သည် တခြားလောဟု ရှင်မောဂ္ဂလန်က ဂေါတမ ဘုရားကို မေးခဲ့ဘူးခြင်း တွေ့ရတယ်၊ သည်လိုမေးတော့ ဘုရားက "နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ" ဤသို့ကား မဆိုကောင်းတဲ့၊ ရှင်တော်ဂေါ တမရဲ့ တရားတော်အားလုံးကိုကြည့်ရင် သစ္စာ ၄ပါးမှာ "ယော တဿ ယောဝ တကျာယ"ကလွဲပြီး 'ပဋိသေဓ'နှင့်ချည့် ဟောထား ခဲ့၏။

ဟောဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ဘဲလို့ တိုက်ရိုက် ပကတိ ပြောတာက တမျိုး။

တနည်းက နိဗ္ဗာန်ဟာ ဒီဟာတော့မဟုတ်ဘူးဟေ့ ဆိုတာက တမျိုးရှိတယ်။

တချက်ကို ငြင်းဆိုသော်လည်း အခြားကျန်တချက်သည် မှန် သည်ဟုပြောသောနည်းနှင့် ဒါဘဲဟု ပကတိထင်ရှားသေချာစွာ ပြသောနည်းဟူသည့် နည်းလမ်း၂ခုပါရှိတယ်။

F. 5

နိဗ္ဗာန်နှင့် ခန္ဓာငါးပါးဟာ တခြားစီမဟုတ်ရင် ပူးတွဲချက် ရှိတယ်ဟု ဆိုလိုတာပါဘဲ၊ တဆင့်တက်ကြည့်ရင် ခန္ဓာငါးပါဟာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်နိုင်တာပေါ့၊ ဘုရားကတော့ အတိအကျ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ခန္ဓာငါးပါး တခြားစီမဟုတ်ဘူးဟု ဟောထားတာဘဲ၊ ကျုပ်တို့ခင်ဗျားတို့ တတွေကတော့ ခန္ဓာနဲ့နိဗ္ဗာန် တခြားစီထင်ပြီး ဖြစ်လေရာ နောက်တမလွန်ဘဝမှာ ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်ပွင့်ချိန် ဖူးမျှော်ကတော့ရသောကိုယ်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ကို အဆောတလျှင် ကူးပြောင်းရပါလို၏ဟု၊ ဆုတောင်းနေကြတာဘဲ၊ သည်တော့ ဝေးသည်ထက်ဝေးသွားတာပေါ့၊ တလံမျှလောက်သာ ရှိသောသင်တို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှာ နိဗ္ဗာန်သည်ရှိ၏ဟု ရှင်တော်ဂေါတမက ဟောခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ မင်းတို့မှာ မိဘ၊ ဘိုးဘွား အစဉ်အဆက်ကဆင်းသက်ပြီး အမွေခံလာကြတဲ့ ဘိုးဘပိုင်မဟုတ်သော သည်တဏှာကို မိဘဆွေရင်းချာကြီးသဘွယ် လက်ခံထားကြလို့ ငါကငေါက်ရတာပါကွာလို့ ပြောသေးတယ်၊ လက်ခံတဲ့အိမ်ရှင်က၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ပါဘဲ၊ အစကတည်းက သတိသံဝေဂတရားနဲ့ မောင်တဏှာကို မလာနဲ့ မလာနဲ့ဟု တား ထားကြမယ်ဆိုရင် ရူပါရုံတွေကို မြင်ချင်တိုင်းမြင် ရုပ်က ချောချင်တိုင်းချော အမယာ၊ ကိန္နရီ၊ မဒီ၊ သမ္ဘူလတို့လို ဖြစ်ပေစေ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ဟာ ကြည်လင်တဲ့ ကြေးမုံဖြစ်နေရင် တဏှာမဝင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့၊ ပြီးတော့ စက္ခုက ရူပါရုံကိုမြင်ရုံနဲ့လဲ ဒီတဏှာဟာမဝင်ပါဘူး။

ဥပမာ၊ ရူပါရုံ ခြောက်ပြစ်ကင်းကလေးကို မှန်ဘီရိုထဲ ထည့်ထားပြီး ကိုင်ကြည့်ရုံသာ ကြည့်ကြ၊ ကြည့်ရတဲ့ အခွင့်ခြောက်

ထောင်ပေးကြပါ တောင်းခဲ့လျှင် ပေးမယ်မဟုတ်ကြပါဘူး၊ ဒီလို မျက်စိကမြင်ပြီး အဖြူအမဲ တဲ့လာတဲ့နေ့ရက်မှာ ကျန်တဲ့အာရုံ ၅-ပါးက တခုပေါ်ကတခု ကွင်းဆက်သဖွယ် အမှီပြုပြီးမင်းချည့် မဖြစ်ဘူး၊ ဒို့လဲဘဲ ပါရလိမ့်အုံးမယ်ဆိုပြီး သူပုန် ထလာကြ၍ နောက်ဆုံး ၆ခုစလုံး စုပေါင်းပါဝင်ပြီး ဆင်နွှဲလိုက်တော့ တဏှာ မီးတောက်ပြီး ဒုက္ခအပူ လောင်တာဘဲ၊ ထို့ကြောင့် ဥပါဒါန် စွဲလန်းခြင်း ကပ်ငြိခြင်းမရှိတဲ့(ဝါ)ကော်လူးထားခြင်း ကော်သုတ် ထားခြင်းမရှိသော ခန္ဓာငါးပါးသည် သုခအစစ်ကို တက်လှမ်း နိုင်တဲ့ ခွန်အားကိုရတာဘဲ၊ဒါဟာ ပဉ္စုဒါနက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာ၊ ဥပဒါန် စွဲလမ်းကပ်ငြိမှုတွေနှင့် ပြည့်လျှံနေသော ခန္ဓာငါးပါးသည်၊ဒုက္ခာ ဟူသောအချက်ရဲ့ ပြောင်းပြန်သဘောပါဘဲ၊ ဒီခန္ဓာဆိုတဲ့ ခန္ဓာ ငါးပါးကတော့ ဝိသာခါမှာလဲရှိတာပါဘဲ၊ ဒါပေတဲ့ ကျုပ်တို့ မှာရှိထားပုံနဲ့တော့ ကွာခြားတယ်၊ ဝိသာခါမှာက တဏှာရဲ့ နေ့ကျွန်တာဖြစ်တယ်၊ ညကျွန်မဟုတ်ဘူး၊ ကျုပ်တို့က ၂၄ နာရီ စလုံး ကျွန်ဇာတ်ခင်းပြီး ကျွန်တွင်းနက်နေတာကဆိုးတယ်၊တချို့ က နိဗ္ဗာန်သည် အရှိသဘောတရား ပရမတ္တသ သဘောတရားဟု ထင်ကြတယ်၊ အမှန်က အရှိမဟုတ်ပါဘူး၊ အရှိသဘောတရားနဲ့ ရှိကိုရှိတယ်လို့ဆိုလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိဖြစ်နေမှာပေါ့။

ကျုပ်ရဲ့ မွေးရက်ဖြစ်တဲ့ ယခုနေ့မှာ ကိုတင်မောင်၊ ဒေါ်စံရှား တို့က ညှော်ခံကြွေးမွေးတဲ့ ကြာဆံ ၆ ပိဿာကို ဆီဆားကြက်သွန် စုံစုံလင်လင်နဲ့ ကျကျနန ချက်ပြီး တွေ့ရတဲ့ အရသာက ချိုတိုတို ကလေးပေကိုး။

ဝင်းအရသာကို ပေးစွမ်းလိုက်ကြသော တစုံစီ တမယ်စီ ဖြစ် ကြသည့် ကြာဆံချည့်သော်ဝင်း၊ကြက်သွန်ချည့်သော်ဝင်း၊ဝင်းတို့

က ရတဲ့အရသာ ချိုချိုကလေး မဟုတ်ပါဘူး အားလုံးစုပေါင်း ချုံရတဲ့ အရသာပါဘဲ။

ဒီဟာ အရေအတွက်က အရည်အချင်း ဖြစ်စေခြင်း တရပ်ပေါ့၊ ဒီတော့သူ့မူလ၏ တခုစီမှာ ရှိသောအရသာဟာ ပဌမ ပျက်စီးပြီးမှ ပေါ်လာတဲ့အနှစ်ဘဲ၊ နိဗ္ဗာန်ဟာလဲ အရှိအဖြစ် အထင်တရားတို့လို မဟုတ်ပါဘူး၊ အနှစ်သဘောတရား စစ်စစ်ဘဲ ဖြစ်တယ်၊ သည်တော့ လူပုဂ္ဂိုလ်တဦးမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါး၊ သမ္မပ္ပဓာန်တရား ၄-ပါး စသည်တို့ စုပေါင်း ၃၇-ပါး သော ဗောဓိပက္ခိယတရားအတိုင်း နေတဲ့၊ လူယောကျ်ားလူမိန်းမ တို့မှာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အနှစ်အရသာဟာ ကြိုးစားကြလျှင် ပေါ်လာမှာပါဘဲ။

လူတယောက်ဟာ မျက်စိစူးနေတယ် ဆိုကြပါစို့၊ ထိုသူသည် ကြက်သားဟင်းနဲ့ ထန်းလျက်စားရင် မျက်စိပိုစူးမယ် မဟုတ်လား၊ ဆေးဆရာကသင့်တော် ဆီလျော်အပ်တဲ့ဆေးနဲ့ ကုပေးရင် ပျောက်သွားမယ်၊ တဖန်အစားကို မတဲ့တာ ပြန်စားရင် ပြန်ပြီးမျက်စိစူး ဝေဒနာခံရဦးမယ်၊ ဒီတော့ အဖြစ်သဘော တရားဟာ ဒုက္ခပေါ့၊ သတိနဲ့အစားရှောင်လျှင် သုခပေါ်လာ ပြန်မယ်၊ ဒီသုခကလဲ အဖြစ်သဘောတရားဘဲ၊ ဆရာသမား၏ ဆေးနှင့်အစား မတဲ့တာမစားလို့ ရတဲ့ဓါတ်သဘောနှင့် သက်ဆိုင် အံကိုက်ပြီး (ဝါ)စုပေါင်းလို့ရတဲ့ဟာဘဲ။

ဒီသုခ နိဗ္ဗာန်သည်လဲ တကယ်သုခမှန်း သိလာကြတော့ လက် လွှတ်ကို မခံတော့ပါဘူး၊ သည်တော့ နိရောဓသစ္စာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်

ဟာ ဘယ်မှာမှထင်မနေနဲ့ အခြားမှာမဟုတ်ဘူး၊ သည် ၆-ပါးသော၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ကို ၃၇-ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားနဲ့ ပြည့်စုံအောင် အမြဲသုံးလျက်နေယင်၊ ၎င်းနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အနှစ်သည် မချွတ်ဆပ်ဆပ်ဧကန် ပေါ်လာတော့မည်ဖြစ်၏။

ယခုသစ္စာ ၃-ပါးကို သိကြရပေပြီ၊ ၎င်းသုံးပါးမှာပင် အလွန်ကောင်းမြတ်လှ၏၊ နောက်ဆုံးသစ္စာဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂသစ္စာကျန်သေး၏၊ ၎င်းသစ္စာတရားမပါရင်လဲ ကျန် ၃-ပါးသည် အချည်းနှီးဘဲဖြစ်၏၊ ဥပမာဆိုသော် နက်ရှိုင်းမှောင်မဲ၍၊ ပိုးမွှားသတ္တဝါတို့ကိန်းအောင်းနေသော တွင်းထဲသို့ကျနေသည့် လူဟာ ကုန်းပေါ်သို့ရောက်လျှင်၊ မည်မျှ ကောင်းကြောင်းသိ၍ နေသော်လည်းကုန်းပေါ်တက်ဘို့ လှေခါးမရှိလျှင် အချည်းနှီးဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မဂ္ဂသစ္စာသာမရှိလျှင် (ဝါ)မပါလျှင် ဓမ္မစကြာဟာ လွှတ်ပစ်လိုက်ရမည့် အရာကဲ့သို့ဖြစ်နေ၏။ စားရမည်ဆိုက သဲနှင့်ရှပ်ရှပ်၊ ဖြစ်လိုက်ရမှာကလဲ အဆီနှင့်ရွှဲရွှဲဆိုသော ဥပမာ ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ မဂ္ဂသစ္စာသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်၍ပေးမည့် လှေခါးတည်းဟူသော မဂ္ဂသစ္စာတရားကို ရှေးအပါတ်မှ နားကြားကြ ကုန်ရာသတည်း။

တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်နေ့ဟောသော "မမ္မာစကြာ"တရား

မင်္ဂလာသစ္စာ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ

မိုးရွာကြီးမှာ ကြိုးစား မင်းစားလာခဲ့ကြ ရပေမယ်လို့၊ တရားကလဲ အကောင်းဆုံး ရောက်လာပါတယ်။

ဒါထက် ဒကာမကြီးတို့က နိဗ္ဗာန်ကို မသိကြသေးတာက ခက်နေသေးတယ်။

ဥပမာ အခြားသော ဘာသာဝင်တို့က ဖြစ်စေ၊ လူမျိုးခြားကုလားများကဖြစ်စေ၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲလို့ မေးခဲ့လျှင် ဘယ်လိုဖြေလိုက်မလဲ၊ ဒေါ်သန်းတင် မှန်လဲ မှန်ရမယ်၊ ဟုတ်လဲ ဟုတ်ရမယ်၊ တိုတိုနဲ့လဲ ပြောနိုင်ရမယ်။

ဦးရွှဲက ကြားဖြတ်၍ အများထင်မြင် ပြောဆိုနေကြတာကတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဟာ ဟာလာဟင်းလင်းကြီး ဘာမျှမရှိဘူးလို့၊ ပြောနေကြတာပါဘဲ၊ ဘုရားဟုလျှောက်၏။

အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာကို၊ စာအုပ်များထဲမှာ သွားပြီးမကြည့်ကြနဲ့၊ ပဌမဆုံး ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးရေးခဲ့တဲ့၊ နိဗ္ဗာန်မှာ စာမျက်နှာ သုံးရာကျော်ရှိတယ်၊ နောက်လယ်တီက ရေးခဲ့တာ စာမျက်နှာ နှစ်ရာလောက်ဘဲရှိတယ်၊ သူတို့စာတွေ လျှောက်ဖတ်ကြည့်တော့ ဆုံးလဲဆုံးရော ဘာမှနားမလယ်တော့ဘူးဘဲ။

ထို့နောက် သလုံးဆရာတော်၊ မြဝတီ ဆရာတော်တို့ကလဲ၊ စာတတ်တိုင်း ရေးခဲ့ကြပါရဲ့၊ သို့သော် သူတို့ကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာန်ကို သိကြပါရဲ့လားလို့ မေးရင်တော့ သူတို့ကလဲ မသိဘူးလို့ ပြောကြမှာဘဲ။

စာထဲပါတဲ့အတိုင်းသာ သူများ နားလည်ကြပါစေ ဆိုပြီး၊ ရေးကြရရှာတာကိုး၊ စာကိုကြည့်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးများဟာလဲ ထွေးထွေးနေကြတာဘဲ၊ သူတို့ရေးထားတဲ့ စာတွေကိုဘတ်ရတဲ့ လူမှာ သာ၍ ဒါကျ်ပိနေတာဘဲ။

နိဗ္ဗာန် ဆိုတာ ရှိတယ်ဆိုလဲ သဿတ ဒိဋ္ဌိ၊ မရှိဘူးဆိုလဲ ဥစ္ဆေတ ဒိဋ္ဌိဆိုတော့ လွတ်အောင် ရေးနေကြရရှာတာကိုး၊ အမှန်ကတော့၊ ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ကိုယ်တိုင်က ဘုရား၏အာဘော်ကို ရိပ်မိခဲ့ဟန်မတူဘူး၊ ဘုရားကပေမယ်လို့ မလုပ်နဲ့ ဆိုတဲ့၊ ပရိသေဒ တရားတွေသာ ဟောခဲ့တယ်၊ (မ) အရင်းခံပါတဲ့ မလုပ်နဲ့ မခိုးနဲ့ မသတ်နဲ့ ဆိုတဲ့ တရားတို့ကိုသာ ထားခဲ့တယ်၊ လုပ်ရမည့် ကိစ္စက မပါခဲ့ဘူး၊ အမှန်က နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တိုတိုနဲ့ နားလယ် လွယ်အောင် ပြောရလျှင်။

ဥပမာ နတ်မှီကျောင်း မြောက်ဘက် တောကြီးကို ဒါးနှင့် ခုတ်ထွင်ရှင်းလိုက်လျှင်၊ ကွက်လပ်ကြီး ပေါ်မလာပေဘူးလား၊ ထိုကွက်လပ်ကြီးဟာ ဘယ်သူလုပ်တာလဲ၊ ဒါးနဲ့ ခုတ်ထွင်ရှင်းတဲ့ လူတွေ လုပ်တာမထင်နဲ့၊ တောရှင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်၊ သစ်ပင်မရှိသော အကျိုးသာဖြစ်တယ်၊ သစ်ပင်တွေ မရှိတော့ ထိုကွက်လပ်ကြီး ပေါ်လာ၍၊ သာသာယာယာ ကလေးရှိလာတယ်၊ တောခုတ်၍ ရှင်းသူတို့သည် ကွက်လပ်ဖြစ်အောင် လုပ်

သည်မဟုတ်၊ ဖြစ်အောင်လဲ မလုပ်နိုင်ချေ၊ ထိုကွက်လပ်သည်။ အရင်က ရှိတယ်ဆိုလျှင်၊ အမှားမရှိဘူးဆိုလဲ အမှားဘဲတဲ့။

ဘုရားသခင်က တောကြီးကိုသာ ရှင်းကြလို့ ခိုင်းခဲ့တယ်၊ လောကမှာလည်း သတ္တဝါ သမုဒ်၍၊ ပါတ်ဝန်းကျင်ဝိုင်းခတ်တဲ့ ဘောင်ကို ဖြုတ်ပစ်လိုက်လျှင်၊ သဘာဝအားဖြင့် အလယ်က ကွက်လပ်ပေါ်လာမယ်၊ ၎င်းသဘောတရား ဘာဘာဝဖြင့် ပေါ်လာတဲ့ ကွက်လပ်ဟာ နိဗ္ဗာန်ဘဲ၊ အဲဒီလို သဘာဝ ကွက်လပ် ကလေး သက်သက်သာရှိတော့သဖြင့် သောဘ၊ ဒေါသနှင့် ဒုက္ခ တရားတွေ ပျောက်ကုန်တာပေါ့၊ သစ္စာလေးပါးမှာလည်း ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ တရားတို့ဟာ သူတို့ချည်းတော့လဲ အကောင်း ချည့်ဘာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ယခုနေ့ ဟောမဲ့မဂ္ဂသစ္စာ မပါလျှင် အလ ကားဘဲရှိမှာဘဲ၊ အလွန်နက်တဲ့ ဂျောက်ထဲသို့ ကျနေတဲ့လူတစ်တို့ သည် ဂျောက်ထဲကျခံနေရတာဟာ ဒုက္ခဘဲ၊ ကုန်းပေါ်တက်လို့ လှေခါးရှိရင် ကောင်းမှာဘဲ၊ ကုန်းပေါ်ရောက်၍ ဒုက္ခကလွတ်မှာ ဘဲဟု သိတတ်သူဟာ သာ၍ ဆင်းရဲတယ်။

ဒကာမကြီးတို့မှာတော့ ယခုဖြစ်နေကြရတဲ့ ကိုယ့်အဖြစ် ကိုယ့် ဒုက္ခကို မသိကြလို့ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေနိုင်ကြတယ်၊ ကိုယ့် အဖြစ် ကိုယ့်ဒုက္ခကို သေသေချာချာများ သိကြလျှင် ဒီအနေမျိုး ကို မနေနိုင်ကြဘူးရှိလိမ့်မယ်၊ ချမ်းသာတဲ့ ထွက်လမ်းဟာ ဘယ် မှာလဲလို့ရှာကြမှာဘဲ၊ သစ္စာတရားတွေ၌လည်း ထွက်လမ်းဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂသစ္စာကို မသိလျှင်အလကားဘဲ နေမှာဘဲ၊ မဂ္ဂသစ္စာကြီးဟာ ဂေါတမဘုရားရဲ့ ခေါင်းထွက်ပါဘဲ၊ သံယုတ်မှာ ဟောခဲ့တယ်၊ ဝိနည်းတရားတွေမှာ ဟောခဲ့တယ်၊ ထိုတရားတွေမှာ တမျိုးတမည်

ဖြစ်ပေမဲ့ ကိစ္စမရှိလှဘူး၊ ယခု သစ္စာလေးပါးမှာတော့ မဂ္ဂတရား ကို မသိခဲ့လျှင်အလကား နေမှာဘဲ၊အလွန်အရေးကြီးတဲ့ မဂ္ဂကို လုပ်ပြလိမ့်မယ်၊ လူများဟာ ကိုယ်ရောက်နေတာကို မသိလို့ သိသူ များသိကြလျှင် ဘယ်နည်းမှ နေလို့ထိုင်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး ရှိမှာ ဘဲတဲ့၊ မေ့မေ့လျော့လျော့နဲ့ စိတ်ထဲက ကိုယ်သိချင်သလို အမျိုး မျိုးတွေသိပြီး သူသိတာဟာ မကောင်းဘူး ငါသိတာမှကောင်း တယ်နဲ့ ဤကဲ့သို့ ဝါဒတွေအမျိုးမျိုးပေါ်နေကြတာဘဲ၊ အဲဒီ တော့၊ သိရမဲ့ အမှန်အစစ်က ဘာကိုသိကြရမလဲ။

ပဌမ၊ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ယဒယ၊ တို့ကိုသိကြရမယ်၊ သူတို့ဟာ ဘာလုပ်သလဲ၊ ဗဟိဒ္ဓရှိ၊ရူပ၊သဒ္ဒ၊ ဂန္ဒ၊ရသ၊ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ၊ဓမ္မတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ပြီး ကြည့် ချင်မှု၊ ကြားချင်မှု၊ စားချင်မှု၊ တွေ့ထိချင်မှု၊ တို့နှင့် စပ်ရှက်ပြီး နေကြတာပါလားလို့ သိကြရမယ်၊ဤအထဲမှာ လောကီသုခ ဖြစ် နေကြတာဘဲ။

မဂ္ဂသစ္စာလမ်း ဝင်တဲ့အခါကြတော့ အဲဒီကိုယ်မှာရှိနေတဲ့၊စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ဟာ ငါ့ဟာမဟုတ်၊ ငါနဲ့ မဆိုင်ဟုမှတ်ရ မယ်၊ ထိုအဇ္ဈတ္တပစ္စည်းတို့မှာ ငါ့ဟာမပိုင် မဟိဒ္ဓတွင်ရှိတဲ့ ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဃာန၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတို့ဟာ ငါနဲ့ သာ၍ မဆိုင်ပါကလား လို့သိရမယ်၊ ထို့ပြင် ကိုယ်မပိုင်မဆိုင်ဘဲနဲ့ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ငါ့အစ်ကို၊ ငါ့ညီနဲ့ ဆွေမျိုးစပ်နေကြသေးတယ်၊အဲဒီလို ဆွေမျိုး စပ်မှုဟာ ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်လာဘို့တွေဘဲ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓအား လုံးတို့ဟာ တကယ်အမှန် ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ဘူး ဆိုထားသဖြင့် ဘယ် ဟာတွေကို ဆွေမျိုးစပ်ပြီး ဆိုင်စရာရှိကြသေးသလဲ၊ နောက်

တဆင့်ကမြင်တဲ့ ရူပါရုံကလေးကိုရမှ၊ မရလျှင် ဒုက္ခဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်၊ ကြားချင်တာနဲ့ စားချင်တာကလေးတွေကို မကြားရ၊ မစားရလျှင် ဖါးရပါလိမ့်မယ်၊ အတွေ့အထိတို့မှာလည်း ထိချင်တာကလေး မထိရလျှင် ဟိုရပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဘဲ စွဲလမ်းပြီး တောင့်တနေကြတယ်၊ ကြည့်ချင်တာနဲ့ ထိချင်တာတွေကို ကြည့်လိုက် ထိလိုက်ရတော့ ကိုယ်ပိုင် ကိုယ့်ဟာ ဖြစ်လာတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို သတ္တလောကကြီးတခုလုံး ထင်နေကြတဲ့ အထင်ဟာ ဘုရားသခင်က အမှန် မဟုတ်မှားသော ထင်မှုတွေဘဲတဲ့။

ဣစ္ဆိ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယ သစ္စံ၊

အဲဒီလမ်းစဉ်က ဘာလဲ....၊

သမာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောမြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း ဖြစ်စေရမယ်တဲ့၊ အချို့က ကောင်းသောမြင်ခြင်းဘဲ၊ ဘယ်လိုဟာကိုလဲ၊ မှန်သော အမြင်ဆိုတော့ အမြင်ဆိုတာဘာလဲ၊ ဗဟိဒ္ဓ၌ အမြင်ကိုမြင်ရမယ် ထိုဗဟိဒ္ဓ၌ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း၊ ပြောခြင်းတို့တွင် မှန်သောတမျိုး တည်း၌သာ မသုံးဘဲ ကောင်းသောကိုယ်လဲ ထည့်၍ မှန်သော ကောင်းသော ၂ မျိုးလုံးကို သင့်အောင်သုံးမှ ဟန်ကျလိမ့်မယ်။

ဥပမာ၊ ဦးသိန်းမောင်၊ ခင်ဗျား အမေ့လင် ဘယ်သွားသလဲ လို့ မေးလျှင် မှန်တော့ မှန်ပေမယ်လို့ မကောင်းတော့ဘူး၊

အဲဒီတော့ ကောင်းသောလဲ ပါအောင် ခင်ဗျားအဘ ဘုရားတကာကြီး ဘယ်သွားသလဲဆိုတဲ့ မေးမျိုးလဲသုံးရဦးမယ်၊ ထို့

ကြောင့် သမာဒိဋ္ဌိ၊မှန်သော ကောင်းသော မြင်ခြင်းလို့ ဆိုရမယ်၊ အရိယာတို့ အမြင်ကတော့ မှန်သောမြင်ခြင်းကိုယူ၍ အနအရိယာတို့အဘို့တော့ ကောင်းသောအမြင်ဟု သုံးရလိမ့်မယ်၊ ကျုပ်တို့ဂေါတမ ဘုရားရှင်ဟာ အမြဲတန်း မှန်သောအနေနှင့် နေပေမယ်လို့ ဒေဝဒတ်ကို ခေါ်တဲ့အခါ ငါ့ယောက်ဖကြီး ဒေဝဒတ်လို့ မခေါ်ခဲ့ဘူး၊

ကောင်းသော ခေါ်နည်းနဲ့ လဲ သုံးခဲ့သေးတယ်၊ မှန်သောအတိုင်းသာ အမှန်ကိုချည့် လုပ်နေပြန်လျှင်လည်း အရှုးကြီး အခေါ်ခံရမှာဘဲ၊

ဥပမာ၊ ယခုလို ပရိတ်သတ်တွေနဲ့ တရားဟောနေစဉ်အခါမှာ တရားဟောတဲ့ ဘုန်းကြီးက ဆီးအောင့်အောင့်ရှိတာနဲ့ လူလယ်ခေါင် ဒီအနားမှာ သင်္ကန်းလှန်ပြီး ကျင်ငယ်စွန့်မယ်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုဆိုကြမလဲ၊ ဘုန်းကြီးရူးကြီးလို့ ဆိုကြမှာဘဲ၊ အဲဒါ ပါနီခါတ်တွေဘဲတဲ့၊ ပါနီခါတ်တွေသွန်တာဘဲလို့ လုပ်လျှင်၊

အမှန် မဟုပ်ဘူးလား ဦးထွန်းဇံ၊

မှန်တော့မှန်ပါတယ်၊ကောင်းတော့ မကောင်းပါဘူးဘုရား။

အဲဒါကြောင့် သမာဒိဋ္ဌိ မှန်သောအမြင် ကောင်းသောအသုံးလည်း သုံးရဦးမယ်၊

ဦးဥက္ကဋ္ဌက ယခုကောင်းသောကိုလည်း လက်ခံလာခဲ့တယ်၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ ဣ၊ ဟ၊ နှင့် ရူပသဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဓမ္မတို့

၆ခုတစ်ခုဟာ ငါနဲ့မဆိုင်ဘူးလို့ လုပ်ထားကြလျှင် တော်တော် သက်သာပါတယ်၊ သို့သော် ရုပ်၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ တို့ကို ငါနှင့်မဆိုင် ဘူး လုပ်ရတာက လွယ်ပေမဲ့ ကိုယ့်အိမ်ရောက်နေနဲ့ မယားနဲ့ သားသမီးတို့ကို ငါနဲ့မဆိုင်ဘူးလုပ်ရမှာက တော်တော်ခက်တယ်။

အဲဒီတော့ မျက်လုံးကလေးကစပြီး ငါ့ဟာမဟုတ်ဘူးလို့ အကျင့်ရအောင် လုပ်ကြရမယ်၊ မျက်စေ့ဟာ ကိုယ်ပိုင်တယ်ထင် နေကြပေမယ်လို့၊ သူမှုံချင်မှုံလာတာဘဲ၊ သူနာချင်တဲ့အခါ နာ လာတာဘဲ၊ တားဆီးလို့မရတဲ့အတွက် ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်ကြောင်း မထင်ရှားပေဘူးလား၊ ကိုယ်ကမွေးထုတ်လိုက်တဲ့ သားကလေးကို ကိုယ်ပိုင်တယ် ကိုယ်နိုင်တယ်၊ ထင်နေကြပေမယ်လို့ ကိုယ်သဘော မတူဘဲ သူများသားသမီးကိုခေါ်လာတတ်ကြတယ်၊ အဲဒီလို ကိုယ့် စကားနားမထောင်ဘဲ သူများသမီးကို ခေါ်လာတဲ့အခါ အိမ် က နှင်ထုတ်ပစ်လိုက်လျှင် သူတို့ဟာ ထွက်သွားကြရမှာဘဲ၊ အဲဒီ အခါ သူတို့ရဲ့ ဒုက္ခတွေလဲအေးသွားမှာဘဲ၊ ထို့အတူ ကိုယ်ပိုင် ထင်နေတဲ့ မျက်လုံးကိုလဲ ကိုယ့်ဆန္ဒနှင့် မကိုက်သည့်အတိုင်း သူမြင်ချင်ရာတွေမြင်၊ သူကြည့်ချင်တာကြည့်၊ ငါနဲ့ဘာမှမဆိုင်ဟု ခွဲခြား၍ ပြစ်ထားလိုက်လျှင် ကိုယ့်မှာ တော်တော် သက်သာရာ ရလာမယ်။

သို့သော် တခုရှိသေးတယ်၊ ဟိုလူတယောက် ချော်လဲလို့ဒူးကွဲ နေတော့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ့်ဒူးကွဲတော့ နာသကိုး၊ ကိုယ့်သမီး ကလေးများ ဖြစ်မယ်ဆို သာဆိုးသေးတယ်၊ ဆေးရှာသွားဟဲ့၊

ကိုဘထွန်းနဲ့မဖြစ်ဘူး၊ မုတ်ဆိတ်ကြီးဆိသွားဟဲ့၊ ဘာဟဲ့၊ ညာ ဟဲ့နဲ့ အပူတပြင်း ဒုက္ခရောက်နေကြသေးတယ်။ သစ်ငုတ်တိုကြီး

တိုက်မိလို့ ဒူးကွဲတဲ့လူကို သမီးကလေးနဲ့ စာကြည့်ပြီး အတူတူဖြစ်နိုင်မှ မှန်သော ကောင်းသော မြင်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုက္ခကင်းမယ်၊ တခြားစီဖြစ်နေလျှင် အမြင်မှန် မဟုတ်သေးဘူးဘဲ။

အဲဒီလို အလွဲထင်မြင်မှုတွေဟာ ဟိုအရင်ဟောခဲ့တဲ့ သမုဒယသစ္စာတုံးက တဏှာကိုမှတ်မိကြသေးရဲ့ မဟုတ်လား၊ ၎င်းတဏှာက မဂ္ဂကို အလွန်ကြောက်တယ် အကြောက်ဆုံးဘဲ။

ဥပမာ၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား-တွေ ညအခါ အမှောင်ထဲ၌ စုပြီး အိပ်နေကြတယ်ဆိုကြပါစို့၊ ထိုနေရာသို့ မီးခွက်ထွန်း ယူလာမယ်ဆိုလျှင် ထိုအထဲ၌ မရိုးသားသော သူရှိခဲ့လျှင် အလင်းရောင်ကို မကြိုက်နိုင်ဘူး ရှိသလို တဏှာသည် မဂ္ဂအလင်းရောင်ကို အလွန်ကြောက်၏၊ အမှန်ဖြစ်အောင် မဂ္ဂမီးခွက်ကို ထွန်းကြည့်လျှင် မဟုတ်တာတွေကို အဟုတ်ထင်ပြီး ကြောက်လန့် နေကြရမယ်၊ ညများ လမ်းလျှောက်သွားတဲ့အခါ ကြိုးခွေတခုကို တက်နင်းမိလျှင် မြွေထင်ပြီး အကြောက်စိတ်ပေါ်လာ၏၊ မီးခွက်နှင့်ကြည့်သောအခါ ထိုအကြောက်ဟာ ပျောက်သွား၏။

အဲဒီတော့၊ ပိုဒုက္ခပေးတဲ့ အကြောက်ဟာ ဘယ်မလဲ မြွေမဟုတ်ဘဲနဲ့၊ မရှိတာအရှိထင်ပြီး ကြောက်နေရခြင်းဘဲ၊ အဲ ဤကဲ့သို့အလားတူဟောသည်၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ဟာ၊ ကြိုးခွေကြီး တက်နင်းမိနေကြတာဘဲ၊ သမာဒိဋ္ဌိမီးခွက် အလင်းရောင်နဲ့ ကြည့်တဲ့အခါကျတော့မှ မဟုတ်မှန်း ထင်ရှားလာလိမ့်မယ်၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားသခင်က **သခ်ါရေ ပရတော** လို့ ဟောခဲ့တယ်။

သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ပရတော၊ မိမိနှင့်မဆိုင်၊ သူများမပိုင် အဖြစ်နဲ့ရှိကြတော့ဟု ဟောခဲ့တယ်၊ သင်္ခါရဆိုတာ ကောဘာလဲ၊ လူတွေက သင်္ခါရဟာ ပြုပြင်တာ ပြုလုပ်တာလို့ တွေးတော ပြောဆိုနေကြတယ်၊ အမှန်ကတော့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ နှင့် ဗဟိဒ္ဓ၊ ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ ဓမ္မတို့ တွေ့ကြုံ တိုက်ဆိုင်နေကြတာဟာ သင်္ခါရဘဲ၊ ထိုသင်္ခါရ တရားတို့ကို ငါနဲ့ မဆိုင်ဟု လုပ်ထားလိုက်လျှင် ကိုယ့်မှာ ဒုက္ခဖြစ်ပါဦးမလား။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရေ၊ မျက်စေ့၊ နား၊ နှာ၊ တို့နှင့်တကွ တိုက်ဆိုင်လေ့ရှိကြကုန်သော ဗဟိဒ္ဓတရားတို့ကို။ပရတော၊ ကိုယ်တိုင် မဆိုင် သူများပိုင်ဟု အမြဲရှုရှုနေကြကုန်လောဟုဟောတော်မူခဲ့ခြင်းဘဲ။

အဲဒီလို ပိုင်အောင်ရှုခဲ့လျှင် သမာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပြီတဲ့၊ သို့သော်၊ အဲသည်လိုမှန်တဲ့အတိုင်း ကိုချည့်လဲလုပ်မနေနဲ့အုံး၊ လူတရာမှာ ကိုးဆဲ့ကိုးယောက် ကြိုက်နေတဲ့ ကောင်းသော ဟာလေးနဲ့လဲ လုပ်လိုက်ပါဦးတဲ့။

ဥပမာ၊ မိမိအမေကို မိန်းမကြီးသက်သက်ဘဲလို့ ပြောဆို သုံးစွဲနေမယ်ဆိုလျှင်၊ မှန်တော့မှန်ပါရဲ့ မကောင်းဘူး ဖြစ်လိမ့်မယ်တဲ့၊ သူတို့သမုတ်တဲ့အတိုင်း အမေလို့ဘဲ ခေါ်လိုက်လို့ အပြစ်မရှိ ငရဲမကြီးပါဘူး၊ သူတို့ရဲ့ ကောင်းတာကလေးကိုလဲ လိုက်ရဦးမယ်တဲ့၊ ဂေါတမ ဘုရားရှင်ပင်လျှင် ကောင်းသောဘက်ကို မလိုက်ဘဲ မှန်သော သက်သက်ကိုသာ လိုက်နေခဲ့လျှင် အရူးလို့ အဆိုခံရစရာဘဲ။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် ဘုရားကျောင်းတော်မှာ မိုးရွာနေတဲ့အခိုက်အခါမှာပင် ဝိသာခါကျောင်းအမကြီးနှင့်တကွများစွာ

ကုန်သော တကာ့တကာမတို့ကို ဂေါတမဘုရား ကိုယ်တိုင်တော် တရားဟောနေသော အခိုက်အခါ၌၊ ကျောင်း၏ ရေသွယ်ရောက် မှ ကျရောက်နေသော မိုးရေတို့ကို ကျုပ်တို့လိုပုထုဇဉ် ရဟန်း တောင်မဟုတ်ဘူး၊ ရဟန္တာကြီးတွေလာရောက်၍ ရေချိုးကြရာ ၌၊ ရေသနုတ်သင်း ပိုင်ကလဲ တထည်သာရှိသဖြင့်၊ အရင်ကိုယ် တော်ပြီးအောင် နောက်ကိုယ်တော်တို့က မစောင့်နိုင်သဖြင့်၊ ကိုယ်ပိုင် သင်းပိုင်နှင့် ချိုးရမှာကလဲ ဘုရား၏ ဝိနည်းတော်အရ အသစ်လဲလှယ်ရန် အပိုမရှိလေသောကြောင့်၊ ရဟန္တာကြီးတို့ သည် တရားနာနေသော ပရိသတ်တို့၏ ရှေ့မှာပင် ကိုယ်ချည်း တုံးလုံး ဗလာကျင်း၍ ရေသတ်ပယ် ကြသောအခါ တဦးနှင့် တဦး တွန်းလားထိုးလား ပြေးလွှားကြလျက် ခလေးများခရက စားနေသည့်အလား ပြုလုပ်ပျော်ပြီး နေကြရာတွင်၊ တိုးလိုးတန်း လန်း ယို့ယို့ရမ်း ဗလာကျင်းနေကြသော အချင်းအရာတို့ကို ဘုရားထံ၌ တရားနာနေကြသော ပရိသတ်တို့နှင့်တကွ ဝိသာခါ ကျောင်းအမကြီးပါ အဆင်မပြေမှုတို့ကို မြင်ကြရသဖြင့် အရှင် ဘုရားလုပ်တာ မှန်တော့မှန်ပါတယ်၊ ကောင်းတော့ မကောင်း ပါဘုရား၊ ထို့ကြောင့် တပည့်တော်မက မိုးရေခံသင်္ကန်းလှူပါရ စေ၊ ဒီနေ့ကစ၍ အပိုသင်္ကန်းထားနိုင်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား ဟု လေးသခေါ်နှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကျင့်ခဲ့ရသော မြတ်စွာဘုရား ပင် ဝိသာခါကျောင်းအမက လျှောက်ထားယူရသေးတယ်။

အရင်ကဆို အပိုသင်္ကန်းမထားရ၊ ထိုအမြင်မတော် မှုတွေ ကြောင့် သင်္ကန်းအပိုထားလာရခြင်းဟာ ဝိသာခါကျောင်းအမ ကို ကျေးဇူးတင်စရာဘဲ၊ အဲဒီတော့ မှန်သော တမျိုးတည်းပင်

မဟုတ်ဘဲ ကောင်းဘာကလေးနဲ့ တွဲပြီး မှန်သောရော ကောင်းသောပါ လုပ်ကြမှ ရာကျော်တဲ့ကွမ်းဆိုတော့ မကောင်းပေဘူးလား၊ ရာကျော်ကွမ်းခြင်းကြေးနှင့် ဘိတ်ကြေးတွေပါ ရလာတာကိုး။

အမြင်မှန်ဆိုတာဘာလဲ၊ ဘယ်ဟာကိုမြင်ရမှာလည်း၊ စ၊သ၊ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ နှင့်ရုပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဓမ္မတို့ ၂ တွဲကို မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်၊ သူတို့ကပေမယ်လို့ တဖက်ထဲ ဘာမျှကိစ္စမရှိဘူး၊ မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးလိုဘဲ ၂ ဘက်တွဲရမှ ပွဲကျတာကိုး၊ လောကကမ္ဘာဟာ လုံးတယ်ဘဲပြောပြော ပြားတယ်ဘဲပြောပြော ကမ္ဘာတခုလုံးမှာသည် ၂ တွဲဘဲရှိတယ်၊ လူတွေကလဲ ဒီလိုအဇ္ဈတ္တနဲ့ ဗဟိဒ္ဓတွဲတွဲနေရမှ ပျော်ကြပါးကြတာဘဲ၊သူတို့ကို ငါနဲ့မဆိုင်ဘူးလို့ မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ ပြီးတော့လဲ ဟိုဟာကလေးရမှ လိုချင်တာကလေးမရလျှင် ဒုက္ခဖြစ်နေကြပြန်ရော၊ အဲဒီလိုလိုချင်မှုတွေလဲ၊ ဟို ၂တွဲက လာတာဘဲ၊ သည်လို လိုချင်မှုနဲ့ ကိုယ်ကာယဟာ လုပ်လုပ်နေကြလို့ဘဲ ဒုက္ခဖြစ်နေကြတယ်။

အဲဒီလိုကိုယ်ပိုင်တယ်ထင်ပြီး စွဲနေကြလို့ ကိုယ့်ဘိနပ် သူများစီးတာ မကြိုက်နိုင်၊ ကိုယ့်ရေခွက်သူများ သောက်ထာမကြိုက်၊ကိုယ့်အဝတ်ကို သူများဝတ်ထာမကြည့်နိုင်၊ သူများဟာက အလကား၊ ငါ့ဥစ္စာမှ အကောင်း၊ ငါ့ဘိနပ်ထက်ကောင်းတာ ဘုရားခေါင်းသာရှိတယ်ဆိုတဲ့ လူစားမျိုးဟာ လောကမှာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလို့ကို မဖြစ်တော့ဘူးဘဲ။

တခြားလူတွေတော့ မပြောနဲ့တော့ ကျုပ်တို့ ဦးရှဲကြီးတလောက သူ့မယားပျောက်လို့တဲ့ ကျောင်းလာငိုတယ်။ ကျုပ်

တို့လိုလူ့ရွာမှာ လာငိုတာဟာ ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ချက် ချမယ်ဆိုတာ သူမသိလို့ဘဲ။ အဲဒီလိုအမြင်မှန်မရ အမှန်ကို မမြင်ကြသေးလို့ ဒုက္ခနဲ့ တွေ့နေကြတာဘဲ၊ အဇ္ဈတ္တမှာရှိတဲ့၊စ၊သ၊ဃ၊ဇ၊က၊ဟ၊နှင့်ဗဟိဒ္ဓ၊ ရူပ၊ ဖေါဋ္ဌဗ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဓမ္မအားလုံးတို့ဟာ ဘာတခုမျှ ငါနဲ့မဆိုင်၊ ငါမပိုင်၊ တခါတည်းမြင်ထားနိုင်ကြမှ ဘာသာရေး လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ ရွှတ်ရွှတ်ချွန်ချွန် အပြတ်အသတ် ပြုရဲတယ် လုပ်ရဲတယ် စွန့်ရဲတဲ့အဖြစ်မျိုးတွေကို လုပ်နိုင်ကြတယ်။

ဘုရားလောင်း နှစ်ဥ်အခါက ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ဝေသန္တရာ၊ သိဝလိမင်းတို့နှင့် သီရိဓမ္မာ သောကမင်းတို့ဟာ သားသမီးပါမက မယားပါလှူနိုင်ခြင်း၊ မျက်လုံးကို ထုတ်၍ လှူနိုင်ခြင်းနှင့် အမျိုးမျိုးသော ဒါနကောင်းမှုမျိုးတို့ လုပ်နိုင်ခဲ့ကြတာဟာ ဘာကြောင့်လဲ၊ဘာကြောင့် စွန့်ရဲနိုင်ခဲ့ကြသလဲ၊ ဘယ်ဥစ္စာ ဘယ်ဟာတခုမှ မိမိနှင့်မဆိုင်၊ မိမိပိုင်မဟုတ်ကြောင်းကို သမာဒိဋ္ဌိအမြင်မှန်တရားရကြလို့ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဘဲ။

လှူတဲ့တန်းတဲ့ နေရာများမှာလဲ မှားနေကြတာ ရှိသေးတယ်၊ ယနေ့ဒေါ်စောရင်က ပိုးသက်န်းကလေးတစုံ လာလှူတယ်။ငါ့ဦးပဥ္စင်းမို့လို့ လှူရတယ်ဆိုလျှင်တော့ မဟာ အမှားတော်ကြီးဘဲ၊ ဤသင်္ကန်းသည် ငါနဲ့မဆိုင် သံဃာတော်များနဲ့ သာဆိုင်၍သူတို့ သုံးဆောင်ရန် လှူရတယ်ဆိုရင်တော့ ကောင်းသောနဲ့ အသင့်အတင့်အမှန်လို့ ဆိုရပေမယ်။

သို့သော် ဒေါ်စောရင်က ဦးပဥ္စင်းဟောပြ ဆုံးမတော်မူသော တရားတော်များကိုနာကြား၍ မှန်သောတရားများကို အတော်

အသင့် သိရှိနားလည် ရပါသောကြောင့် မှန်သောလှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်သဖြင့် လှူရကျေးဇူးနပ်ပေတယ်။

ထို့ကြောင့် ယခုနေ့ဟောခဲ့တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်အရ အဇ္ဈတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓ လောကရှိသူ ဟူသမျှတို့သည် ဘယ်ဟာဘာတခုမှ မိမိနှင့် မဆိုင်၊ မိမိတို့မပိုင်ကြောင်း အမြဲနှလုံးသွင်းကြလျက် ဗုဒ္ဓ၏လမ်းစဉ်အရ ဘာသာရေး လုပ်ကြရာတွင်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ လက်ကိုင်ထား၍၊ ဘယ်ဥစ္စာ ဘယ်ဟာတခုမှ ငါနဲ့ မဆိုင် ငါမပိုင်ဟူသော အမြင်မှန်ဖြင့်၊ ရရဲတောက် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ လှူဒါန်းပူဇော် ရနိုင်ကြစေကုန်ရာသတည်း။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၄) ရက်ဟောသော

"ဓမ္မစကြာ"တရား

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ နောက်ဆက်တွဲ။

(၁) ကျွန်ုပ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်တကွ ကမ္ဘာလောကသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ချမ်းသာသုခ ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်သောကြောင့် စွဲလန်းနေရစေကာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မဆိုင်သောအရာဖြစ်၏။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ် အစိပ်အပိုင်းများသည် အခြားကျွန်ုပ်တို့ပိုင် ပစ္စည်းများကဲ့သို့ပင် ပိုင်ရှင်ကိုဒုက္ခပေးတတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကိုပိုင်ဆိုင်၍ ကမ္ဘာ၌နေရခြင်းသည် ချမ်းသာမှုအတွက် ပဒါနဖြစ်၏ဟူသော ယုံကြည်ချက်သည် 'မာယာ' ဖြစ်၏။

အဲဒါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောအမြင်၊ ကောင်းသောအမြင်၊ မြင်အောင် သည် ၂ ခုသာရှိသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ဆိုလျှင် ဘာကိုမြင်လိုက်ရသလဲ၊ စ၊သ၊ဃ၊ဇ၊က၊ဟ၊ ကိုမြင်လိုက်ရမယ်၊ ကမ္ဘာလောကဆိုလျှင် ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌပ၊ နှင့် ဓမ္မတို့ကို မြင်လိုက်ရမယ်။

အဲသည် အတွင်း၆-ခု၊ အပြင်၆-ခု၊ ကိုဘာကြောင့် တကာမကြီးတွေစွဲနေကြရသလဲ၊သူတို့တတွေခြင်းတွဲရလျှင် ပျော်မလားလို့ စွဲနေကြတာဘဲ၊ ဘယ်လိုတွဲလို့ ဘယ်လိုစွဲနေကြသလဲဆိုရင် ကိုယ်မြင်ရတဲ့ ရူပါရုံတို့ကို မြင်လိုက်ရ ထိတွေ့လိုက်ရရင် ကိုယ့်ဟာဖြစ်

လိမ့်မယ်ထင်လို့ စွဲနေကြတာဘဲ၊ အဲဒါတွေဟာ ဘာတခုမှ ကိုယ့်ဟာမဟုတ် ကိုယ်မပိုင်ဟု အမြင်မှန်နဲ့ မြင်ကြရမယ်။

ခန္ဓာကိုယ် အစိပ်အပိုင်းဆိုတဲ့ ၃၂-ကောဋ္ဌာသဟာ အခြားသော ရွှေငွေ အိုးအိမ် လယ်ယာမြေ ပစ္စည်းများကဲ့သို့ တောင်ကိုယ့်ကို သုခပေးနိုင်ရဲ့လား၊ ကိုယ်၌ရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းဟာ ကိုယ့်ကိုသာ၍ သုခပေးဘို့ မကောင်းဘူးလား၊ သုခပေးပါတော့လား၊ မပေးပါဘူး။ သုခမပေးတဲ့အပြင် ဒုက္ခသာပေးနေကြတယ်၊ ၎င်းတို့ကိုပိုင်၍ ကမ္ဘာ၌ နေရခြင်းသည် (၀ါ) ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ဓမ္မတို့ကို ခံစားနေရခြင်းသည် အမြတ်ဘဲ၊ သုခချမ်းသာလို့ဘဲ ထင်မှုဟာ 'မာယာ' မျှသာဘဲ၊ အမှန်မဟုတ်ဘူးလို့ အမြင်မှန်နှင့် မြင်လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။

ဥပမာ၊ လူတယောက်ဟာ နံနက်အိပ်ရာကထသည်နှင့် တပြိုင်နက် ယနေ့ငါ့ကြောနှင့် ရင်ဘတ်ကို ကြိမ်ဒဏ်အချက် ၅၀-စီ အရိုက် ခံရပါလို၏ ဟု ဆုတောင်းတဲ့လူ ရှိပါ့မလား၊ မရှိကြပါဘူး။

လူမှန်က သုခကိုသာ လိုလားကြတာဘဲ၊ထိုသူဟာ ကြိမ်ဒါဏ် ၅၀ အပေါ်မှာ တဏှာအစွဲအလန်း ရှိပါ့မလား၊ ဒီလိုဟာတော့ မလိုချင်ဘူး၊ မကြိုက်ဘူး မတွေ့မဖြစ်ချင်ကြဘူးဘဲ။ ဘာကြောင့် အစွဲတဏှာမရှိသလဲ၊ ဒုက္ခဘဲဟု သေသေချာချာ သိကြလို့ဘဲ၊ ထို့နည်းအတူ၊ အဆိပ်ဆေးကို သကြားရေလူးထားသလို ဖြစ်တဲ့ ရူပ၊သဒ္ဒ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့အပေါ်မှာလဲ ကြိမ်ဒါဏ်ကို ဥပါဒါန် တဏှာမစွဲသလို ဖြစ်စေရမယ်။

အမြင်မှန်ရနိုင်တဲ့ ပရတောဂေါသ ဆိုတာကသူများပြောသံ ကြားသော်ငြင်း၊ ကိုယ်တိုင်နက်နဲစွာ တွေးတော စဉ်းစားမှုတို့ ၂ ခုနဲ့မှ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်နိုင်တယ်။

ညများ ခရီးသွားတဲ့အခါ ခြုံဘုတ်တွေကိုဖြစ်စေ၊ မိုးမိုးမတ်မတ်နဲ့ သင်္ချိုင်းကုန်းများမှာ ပေါက်လေ့ရှိတဲ့ ဆူးလက်ဝါးပင်မျိုးကိုတွေ့တဲ့အခါ သာမန်ကာ ရှန်ကာကြည့်လျှင် တစ္ဆေချောက်ပြီလို့ ထင်နေတယ်။ ထို့အတူ အမြင်မှန် ရအောင်ဟာလဲ စိတ်တွေ ကလေးနဲ့ မယုံကြည်သေးဘဲ မျက်တွေ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီး ကြည့်ရမယ်၊ဟု ဆိုလိုခြင်းဘဲ။

ဒုတိယအပါတ်က ပြောခဲ့တဲ့ တဏှာဆိုတဲ့ အကောင်ဟာ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဒါရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ထိုအပေါ်မှာ ခွစီးပြီး မမှန်အောင်လုပ်နေတာဘဲ။

အဲဒီလို မမှန်တာတွေကို အမှန်ဖြစ်အောင် အထက်ပါယနေ့ ရေးပေးလိုက်တဲ့ တရား ၂ ခုနဲ့ စစ်တမ်းထုတ်၍ ဖျောက်ဖျက်ပြစ်နိုင်ကြရမယ်၊ ဥပမာ ဗိုလ်စား တိုက်ပုဂံလှလှတွေနဲ့ ပြင်ဆင်ပြီး စားပွဲခုံပေါ်မှာ မြင်တွေ့ရတဲ့အခါ၊ ထမင်းဆာဆာနဲ့စားလိုက်မဟဲ့လို့ အာရုံကစွဲပြီး အုပ်ဖုံးထားတဲ့ ပုဂံများထဲ၌ မစင်တုံးတွေကို တွေ့မြင်ခဲ့လျှင် ထမင်းစားချင်တဲ့စိတ် ပျောက်သွားသကဲ့သို့ အလားတူ ထိုစွဲ၍နေသော တဏှာတို့ကိုလဲ မျက်တွေ့မြင်အောင် ကြည့်ပြီး ပျောက်သွားစေရမယ်။

စိတ်တွေနဲ့တော့ ဂေါတမဘုရားက သည်တဏှာဟာ မဖြတ်နိုင်ဘူးတဲ့၊ ယခုလဲ စိတ်တွေ တရားတွေကို နာကြားခံရကြပြီ

မဟုတ်လား၊ ထိုစိတ်တွေ တရားတွေကို နာကြားပြီးနောက် လက်တွေ့ မျက်တွေ့ လုပ်ကြည့်ကြမှ သာလျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နိုင်ကြမယ်။

ပရဂေါ သူ၊ သူများရဲ့ ဗဟုသုတများများ ရှိစေရမှာဘဲ၊ သို့သော် ထိုဗဟုသုတတွေကို လုပ်ကြည့်ကြရမယ်၊ စိတ်တွေဆိုတဲ့ သဘောကတော့ ဥပမာ ဦးထွန်းဇံ၊ မိန်းမ တယောက်ယူမလား၊ ဗိုလ်မလေးလိုဘဲ၊ အလှန်လှတယ် အလွန်ချောတယ်နဲ့ ဓါတ်ပုံလောက်ကိုပြပြီး ပြောတဲ့အခါ၊ တကယ်အမှန်ထင်ပြီး အိမ်ကဒေါ်စန်းကိုတောင် စွန့်ဘို့ဟာအသင့်ဘဲလို့ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ ထိုဓါတ်ပုံရှင် လူကိုတွေ့ပြီး ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်အစားနဲ့ လိမ်းကြံချယ်လယ်ထားသော ကာတိကူတာ ပေါင်ဒါတွေ ဖုံးထားတာ ပယ်ရှားကြည့်တော့မှ အတွင်းကခရုသင်းတွေစွဲပြီး ပြည်တွေရွဲ ရွဲနဲ့ သွေးပုတ်ပြည်ပုတ်တွေထဲမှာ ပိုးလောက်တွေခဲနေတာကို တွေ့ရတော့မှ စက်ဆုတ်ရွံရှာခြင်းဖြစ်လာပြီး အရင်ထင်မိစွဲမိတာတွေဟာ ပျောက်ပျက်ကုန်နိုင်တယ်။

အဲသည်တော့ တရားနာပေမယ်လို့ ဟုတ်မဟုတ်ကို သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ရမယ်၊ နာကြားကြရတဲ့ တရားများအတိုင်း အိမ်ကြတော့ လက်တွေ့ဖြစ်အောင် ကျောက်သင်ပုံးထဲမှာ၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ကိုရေးပြီး တခုစီနှုတ်ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ မိန်းမဘဲ ယောကျ်ားဘဲဆိုတာကိုပါ၊ ပရတော၊ လုပ်၍ကြည့်ရမယ်၊ဘာမျှမကျန်မှ တရားဟာမှန်တယ် အမှန်ဖြစ်တယ်လို့ လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့ တွေ့လာကြလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို စေ့စေ့စပ်စပ် တွေးတောဝေဘန်၍ လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့ လုပ်ကြည့်တဲ့အခါ မှန်ကြောင်းကို တွေ့လာတော့ စွဲနေတဲ့ တဏှာဟာ ပျောက်သွားလိမ့်မယ်။

ဟောဒီ၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ဟာ ငါ့ဟာဘဲလို့ လူတိုင်း ဘဲထင်နေကြတယ်။

ပြီးတော့လဲ ကြည့်ချင်တာ ကြားချင်တာတွေကို မြင်ရကြားရတော့ ငါ့ကို အကူအညီရတယ်ဆိုပြီး ကောင်းနေကြတယ်။ ကြည့်လို့ မြင်လို့တော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ၊ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး၊ တဏှာဆိုတဲ့ အကောင်ဟာ၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ကို ခွစီးပြီး ခိုင်းနေတာဘဲ၊ သူလိမ်နေတာ ခိုင်းနေတာကို မိအောင်ဖမ်းပြီး လိမ်ကြောင်းကို ထင်ရှားအောင် သေသေချာချာတွေ့လာတော့မှ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမြင်မှန်ဖြစ်လာ လိမ့်မယ်။

မျက်စိက မြင်တာ မြင်ရတဲ့အခါ သုခထင်နေတာဟာ ဟုတ်ကဲ့လား။ ဒုက္ခတောင် ဖြစ်ပါသေးတယ်၊ အကယ်၍ ပစ္စည်းတွေ အများကြီးရလာလျှင် သုခထင်တာဟုတ်ကဲ့လား၊ ဥပမာ ငွေတ သိန်းထီပေါက်တယ်ဆိုပါတော့ သုခမဖြစ်တဲ့အပြင် ညတောင် ကောင်းကောင်း မအိပ်ဝန့်တော့ဘူး၊ သူခိုးလာမလား၊ ဓါးမြ လာမလားနဲ့ ထရံပေါက်လေးတွေက ချောင်းကြည့်ပြီး ဒုက္ခ ဖြစ်နေရတော့တာဘဲ၊ ပိုက်ဆံပေါလာရင် ချမ်းသာမယ်ထင်လို့ သုခဖြစ်မလားလို့ မော်တော်ကားလမ်း တလျှောက်မှာ ကုန်သွား ကူးကြတယ်။ အကယ်၍ လမ်းမှာ ဓါးမြနဲ့တွေ့ပြီး ခြောက်လုံး ပြူးကျည်ဆံ နဖူးများချော်မှန်ခဲ့လျှင် အမာရွတ်ကြီး ထင်နေ၍

အရုပ်ဆိုးဖြစ်ပြီး အိမ်ကမယားကတောင် ကွာချင်စိတ်ပေါက်လာအုံးမယ်။

ပစ္စည်းမရှိတဲ့လူနဲ့ ရှိတဲ့လူဟာ ဘာများထူးမယ်ထင်ကြသလဲ၊ မထူးကြပါဘူး။ လူနဲ့လူချင်းပါဘဲ၊ အိမ်များမှာ သူခိုးများကပ်နေလို့ ချွတ်ချွတ်သံဖြစ်စေ ဗြုံးဒိုင်းနဲ့အသံဖြစ်စေ ကြားခဲ့လျှင် မီးထွန်းပြီး သမန်ကာ ရှန်ကာကြည့်ရုံနဲ့တော့ သူခိုးကို တွေ့မှာမဟုတ်ဘူး၊ ကြက်ပြေးသံလား၊ ကြောင်ခုတ်သံလားဟဲ့နဲ့ နေမှာဘဲ၊ မီးခွက်အပြင် သေသေချာချာလဲ ကြည့်အုံးမှ သူခိုးကို တွေ့မြင်နိုင်သည့် အလား မီးခွက်တည်းဟူသော အမြင်နှင့် သေသေချာချာ စိစိစပ်စပ်ကြည့်ရှုမှု ထို၂ ချပြည့်စုံ၍လာခဲ့လျှင် ယခုလို လိုချင်မှုအားလုံးတို့ဟာ မလိုချင်တော့ဘူး ရှိလာကြပါလိမ့်မယ်။

အဲဒါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောနဲ့ ကောင်းသောအမြင်
(ဤတွင်ပြီးခဲ့၏)

ရှေ့အဆက်က—

"သမ္မာသင်္ကပ္ပ" မှန်သောကြံစည်မှု ဆက်ဟောရမယ်။

ရင်းကတော့ ဘာလဲ ကာမ ဝိတက်၊ ဗျာပါဒ ဝိတက်၊ ဝိဟိံသာ ဝိတက်၊ အဲသည်ဝိတက် ၃ မျိုးကို ပယ်ရမဲ့တရားပါဘဲ။

နေက္ခမ သင်္ကပ္ပ၊ ဖြစ်အောင်လုပ်ကြဘို့ဘဲ၊ နေက္ခမ၊ ဆိုတာ တော်လှန်ရေးဘဲ။ တော်လှန်ရေးဆိုတာ လုပ်ပါများလာတော့

ဆရာစံသူပုန်တို့က ကြည့်ပါလား၊ အင်္ဂလိပ်ကို ချစ်နေတဲ့လူတွေ ဟာ အမှန်ကိုနားသွင်းပြီး မြင်အောင်ပြောလာတော့ မုန်းလာကြ ပြီး အင်္ဂလိပ် အင်ပါယာကို ဓါးမတိုနဲ့ တောင် တော်လှန်ပြီးသူပုန် ထခဲ့ဘူးတယ် မဟုတ်လား။

တော်လှန်ရေးဆိုတာ ဓါးမတိုကလေးတွေနဲ့ ပေမယ့်လို့ အင်္ဂလိပ်အင်ပါယာဟာ တော်တော်ဘဲ တုံလှုပ်သွားရှာတယ်။ အဲ သည်လိုဘဲ တရား၌လဲ အမြင်မှန်ရကြပြီး တော်လှန်ရေးကိုလဲ လုပ်ကြရမယ်။ ဘယ်သူကိုတော်လှန်ရမလဲ၊ အရင်ပြောခဲ့တဲ့၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ အင်ပါယာကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ တဏှာဆိုတဲ့ အကောင်ကို တော်လှန်ရမှာဘဲ။

ယခုလဲ တကာမကြီးတို့ ကျောင်းကိုလာလာပြီး တော်လှန် တော်လှန် စမ်းတော့ နေကြပါရဲ့၊ သို့ပေမယ့်လို့ ညနေကြပြန် တော့ တဏှာဆိုတဲ့ အကောင်က ပြန်ပြန်ဆွဲသွားပြန်သဖြင့် သူ့ ရဲဘက်တော်သား ဖြစ်သွားကြပြန်ရောဘဲ။ အဲဒီလို တော်လှန်စမ်း လိုက်၊ တဏှာနောက်ကို ပါသွားလိုက်နဲ့ လုပ်နေကြရင် ရဲဖြူရဲနီတို့ အခေါ်ကတော့ ယိမ်းယိုင်တဲ့ ဝါဒတဲ့၊ အဲဒါကြောင့်လဲ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ အတန်းမအောင်သေးလို့ လမ်းစဉ်လဲ ကောင်းကောင်းမမှန် သေးလို့ဘဲတဲ့။

ရင့်ကျက်သော အမြင်မှန်ဖြစ်အောင်ကြိုးစားကြရမယ်၊ ယနေ့ ယံ မိမိတို့ အသက်ရှည်ကြာသလောက် ဘုန်းကြီးတွေ ဟောတဲ့ တရားတွေကိုယ်လဲ နာခဲ့ကြရလှပြီ၊ ဘယ်သူတဦး ဇယောက်မျှ ဘယ်သူဖြင့် မိန်းမကို မတိုင်ပင်ဘဲ၊ တောကို ထွက်သွားလေရဲ့လို့

မကြားခဲ့ရသေးဘူး၊ အဲဒါဘာကြောင့်လဲ ရင့်ကျက်သော အမြင်မှန်ကို မရခဲ့ကြသေးလို့ဘဲ။

သိဒ္ဓတ္ထတို့ကြတော့ နန်းမ သုံးဆောင်ကြီးနဲ့ မကလို မယားချော ယသော်ဓရာနဲ့ နေရတာတောင် နေက္ခမဖြစ်ပြီးသား ဖြစ်လေတော့ ယသော်ဓရာနဲ့ သားရာဟုလာတို့ အပေါ်မှာ စက်ဆုပ်စရာ မစင်ပုတ်တွေဘဲလို့ မြင်ပြီး တခါတည်း ထွက်သွားနိုင်ခဲ့တယ်၊ ဒါနဲ့တောင် တဏှာက နောက်ဆုံး ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကြည့်ပါအုံးလို့ တိုက်တွန်းချက်အရ ကြည့်လိုက်ရသေးတယ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်က ခိုင်မာလှန်းလို့၊ တော်တော့ ပြောညှံ့ညှံ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ဆိုရင် သည်နေ့ဟာ ထွက်ရက် မကောင်းသေးဘူး၊ နောက်နေ့များမှ ထွက်မဟဲ့နဲ့ ရက်ရွှေ့ဆိုင်း နေအုံးမှာဘဲ။အဲဒီ လိုခိုင်မြဲအောင် နေက္ခမ၊လုပ်ကြရမယ်၊ အမြဲမပြတ်မျက်စိ နေက္ခမ နား နေက္ခမ ၊လျှာ နေက္ခမ၊ အစရှိတဲ့ အားရုံတွေကို နေက္ခမ လုပ်ကြရမယ်။

လျှာနေက္ခမ အတွက် အမဲသား၊ ငါး ဖါး ပုဇွန်တို့ကို မစားပါဘူးလို့တော့ လုပ်နေကြပါရဲ့၊သို့ပေမယ်လို့ သူတို့ထက်ကောင်းတဲ့ အရသာတွေကို လိုက်ပြီး ဘုံဇာဟိ လုပ်နေကြပြန်တော့ သူမခြား ဖြစ်နေကြပြန်တာပေါ့။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာမှာ ဟောသံကြား စာတွေ့ လောက်ဘော့ ဖြစ်ကြပါပြီ၊ သို့သော်လဲ လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့ကို ကြာရှည်လေး မြင့်စွာ လုပ်ကြရအုံးမယ်။ နေက္ခမ ဆိုတာ လွယ်လွယ်နဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အလွန်ရင့်ကျက်မှဖြစ်နိုင်တယ်။

အဗျာပါဒ၊ အဝိဟိံသာ တို့ကတော့ မေတ္တာ၊ ဂရုဏာ၊ မုဒိတာ တရားတို့ကို လက်ကိုင်ထားပြီး ကောင်းသော နေထိုင်နည်းတွေနဲ့ နေသွားလျှင်ဖြစ်တာပါဘဲ၊ အမှန်က နေကွမ ဝိတက်သာ တော်လှန်ရေးဝိတက်ဘဲ။ စ၊သ၊ဿ၊ဇ၊က၊ဟ၊တို့ကိုအုပ်ချုပ် နေတဲ့ တဏှာကို တိုက်ဖျက်ရမဲ့ တော်လှန်ရေးက အရေးကြီးတယ်၊ မှန်သော နေကွမ သင်္ကပ္ပ က ဘယ်လိုလဲ။

ဥပမာ ဦးထွန်းဇံ ယခုအခါမှာ ဘယ်သူကိုမှ မကြောက်ဘဲနဲ့ တောထွက်သွားလျှင် မကောင်းဘူးတော့ ပြောကြမှာဘဲ၊ သို့သော် မှန်တော့ မှန်တယ်၊ သမ္မာ၊ ကောင်းသော သင်္ကပ္ပကတော့ ဥပမာ၊ တောင်တွင်းမြို့မှာ စားကုန် သောက်ကုန်တွေ ရှားနေတဲ့အခါ ဦးထွန်းဇံ ကိုဘမြိုင်တို့က လူအပင်ပန်းခံ၍ အောက်နယ်သို့သွားပြီး ဝယ်ယူလာခဲ့ပြီးလျှင် လူထု၏ သက်သာ ချောင်ချိရေးအတွက် အကျိုးအမြတ်မယူဘဲ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချလိုက်တယ် ဆိုလျှင် ကောင်းသော သင်္ကပ္ပ ပါဘဲ။

အဲဒါဟာ ကောင်းသော သာဖြစ်တယ်၊ အမှန်တော့ မဖြစ်သေးသူး၊ သို့သော်လဲ လောကလူတွေ သမုတ် ခေါ်နေကြတာကတော့ လူကောင်း သူကောင်းတွေဘဲလို့ ခေါ်နေကြတာပါဘဲ အဲသည်လိုဘဲ ကောင်းသောကို လုပ်ပါများလာတော့ မှန်သော အဖြစ်သို့ ရောက်လာနိုင်တာဘဲ။ ရောက်လာနိုင်စေရမယ်။

အရေးကြီးတာက တော်လှန်ရေးကို အရင် လုပ်ရမယ်လို့ လူငယ်တွေပြောသလို၊ယခုလဲဘဲ တော်လှန်ရေး နေကွမကို အရင် လုပ်ပြီး သွေးစုတ်တဏှာကို အသွင်ပြောင်းပြစ် ရလိမ့်မယ်၊ သူတို့

ကို ပဌမ မလုပ်ခဲ့လျှင် အဗျာပါဒ အဝိဟိံသာ၊ တို့ကိုပါ မလုပ် နိုင်ဘဲ ပျော့ရော့ ကုန်တတ်တယ်။

နေက္ခမ ဖြစ်အောင်ကလဲ တဏှာရှုံကြီးကို မနိုင်လျှင် နေက္ခမနဲ့ ဝေး ဝေးသွားတတ်သေးဘယ်၊ တဏှာရှုံကြီးက ဘယ်လောက် များ တတ်နိုင်သလဲဆိုရင် တခါတလေ ဘုရားရှေ့တောင် ရောက် အောင် ဟုတ်သယောင်ယောင် မယားနဲ့ ဆွဲဆောင် နိုင်တယ်၊ ကျောင်းသို့ လာရောက်၍ သီလများ ဆောက်တည်ကြတဲ့ တကာ မကြီးတွေကို ဘယ်လိုများ ဆွဲဆောင်တတ်သလဲ ဆိုလျှင် တဖြေး ဖြေး သူမျှော်ထားတဲ့ အတိုင်း သူ့မှော်ကိုသွင်းပြီး ကျောင်းကန် ဘုရားလာရတာ နေပူလို့ ခြေအေးလို့ နေထိုင်မကောင်းလို့ ဆိုပြီး ဆွမ်းခံကြွလာတဲ့ ဦးပဥ္စင်းများထံ သီလယူလဲ အတူတူပါဘဲနဲ့။

အဲသည် တရွေ့ရွေ့နဲ့ သံဃာတော်များထံ သီလယူရတာ လူ စရာ တန်းစရာကလေးပါမှ ဖြစ်ပါသလေ၊ ဘုရားထံမှာဘဲ ယူတော့ မဟုတ်ဆိုပြီး အိမ်က ဖန်ပေါင်းချောင်နဲ့ ဘုရားရှေ့တော်သို့ ရောက် ပါလေရော၊ အဲသည်တော့ နေက္ခမနဲ့ သာ၍ ဝေးမသွားပေဘူး လား၊ အဲဒါဟာ တဏှာရှုံကြီးက ပြန်၍ဆွဲဆောင် သွားခြင်းဘဲ။

တဏှာရဲ့ စပိုင်ကို လူတိုင်းမသိကြဘူး၊ တဏှာရဲ့ စပိုင်က အမျိုးမျိုးဝါဒဖြန့်ပြီး ဖျက်နေတာဘဲ၊ မဖျက်ဘဲ နေပါ့မလား၊ နေက္ခမ တော်လှန်ရေးဆိုတော့တဏှာက အလွန်ကြောက်ထာကိုး၊ မဖျက်ဘဲကို မနေနိုင်ဘူး။ စရာစံတုံးက သေးသေးဘဲထင်နေရပေမဲ့ တော်လှန်ရေးဆိုတာ နိုင်ငံကိုတုံသွားတာဘဲ။ သည်မလဲ နေက္ခမ တော်လှန်ရေးကို တဏှာက အလွန်ကြောက်တာပေါ့။

တော်လှန်ရေး ပျက်အောင် ဖျက်တဲ့လူတွေဟာ အလွန်များတယ်၊ ဥပမာ ကိုဘမြိုင် တောထွက်တော့မယ် လို့ဆိုလျှင် ကလေးတွေ မျက်နှာကို ထောက်ပါအုံး၊ မိခင်ရှိရင်လဲ သူများမထောက်ချင်နေပါ၊ မအေအိုကြီးမျက်နှာနဲ့ ကိုယ့်အမြဲ ဆွမ်းချက်လှူနေတဲ့ ဘုန်းကြီးမျက်နှာတွေကို ထောက်ထားပါအုံးလေး ဘာလေးနဲ့ အမြဲတန်း တဏှာရဲ့ ဘက်တော်သားတွေက ဆွဲချက်ရှိနေတာဘဲ။

လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ချင်ရင် ညကြတော့ ကိုယ့်ဟာကို ငါတောထွက်တော့မယ်လို့ စိတ်ကူးနဲ့ ထွက်ကြည့်ကြစမ်း၊ နောက် ငါးမိနစ် မကြာဘူး ဖျက်မဲ့သူဟာ ပေါ်ဟာတာဘဲ၊ သူတို့ကိုယ်တိုင်လဲ မထွက်နိုင်ကြဘဲနဲ့ သူများကို လာလာဖျက်လေ့ ရှိကြတယ်၊ သို့သော် ရင့်ကျက်သော အမြင်မှန် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လျှင်တော့ သည် နေက္ခမကို ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထဟာ ယသော်ဓရာကို မြွေပုတ်ကြီးလင်ပြီး ထွက်လာသလို ရင့်ကျက်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် နေက္ခမ သင်္ကပ္ပ ဖြစ်နိုင်အောင် ကြိုးစား အားထုတ်ကြကုန်ရာ သတည်း။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၉) ရက်နေ့ ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား

သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင် မှန်သော ကောင်းသော စကားဆိုခြင်း၊ စကား ဆိုတာ ပါးစပ်က ပြောတာပါဘဲ၊ ပါးစပ်က ပြောတာပေမယ်လို့ ကောင်းသော စကားပြော ခြင်းထက် မကောင်းသော စကား အကျိုးမရှိတဲ့ စကားတွေကို အများဆုံး သုံးစွဲပြောဆိုလေ့ ရှိနေကြတယ်၊ သေသေချာချာတွေး ကြည့်တော့ သည်ပါးစပ် တည်းဟူသော တမိပေါက်ခြင်း ပေမယ် လို့မတူကြဘဲ မကောင်းတာလဲ သည်ပါးစပ်က ထွက်နိုင်တယ်၊ ကောင်းတာလဲ သည်ပါးစပ်က ထွက်တာဘဲ။

သမ္မာဝါစာမဖြစ်ဘဲ၊ မိစ္ဆာဝါစာက ဘယ်ဟာတွေလဲ

၁။ မုသာဝါဒ— လိမ်ပြောခြင်း။

၂။ ပိသုနဝါစာ— ဂုံးချောခြင်း။

၃။ ဖရုသဝါစာ— ကြမ်းတမ်းသောစကား။

၄။ သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ— အကျိုးမရှိသောစကား။
အထက်ပါအခြေခံ မိစ္ဆာတို့ကို ပြောင်းပြန်လှန်၍၊

၁။ သစ္စာဝါဒီ— မှန်သောစကား။

၂။ သမဂ္ဂါရာမော— ညီညွတ်အောင်ပြောခြင်း။

၃။ နေလာကဏ္ဏသုခါ—နူးသော၊ စကား၊ နာခံသာအောင် ပြောခြင်း။

၄။ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ၊ အချိန်အားလျော်စွာ ဟုတ်မှန် ရာပြောခြင်း။

ထိုသို့အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဆင်ချင် တိုင်းဆ၍ ပြောဆိုသုံးစွဲသွားကြလျှင် မှန်သောနဲ့ ကောင်းသောစကား ဖြစ်၏ဟု ဆိုရတာဘဲ။

ဘာသာတိုင်းကလဲ ထို လျှာနဲ့ ပါးစပ်ကိစ္စတို့ကို နိုင်အောင် ထိမ်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ကြရန် အရေးတကြီးဟောပြော၍ နေ ကြ၏။

စာက၊ ပုရိတဿဟိ ဇာတဿ ကုဒါရီ ဇာယ တေ မုခေ၊တွဲ့။

ဇာတဿ၊ မွေးဖွါး လာသော။ ပုရိတဿ၊ သတ္တဝါ၏။ မုခေ၊ ပါးစပ်တွင်း၌။ ကုဒါရီ၊ ဓါးမတချောင်းက။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာလေ၏။

အဲ ဤကဲ့သို့ လူတယောက် ဖြစ်ထွန်း၍လာခဲ့လျှင် ပါးစပ် တွင်း၌ ဓါးမတချောင်း ပါလာတာဘဲတဲ့၊ သည်ဓါးမက ဘယ် သူ့ကိုခုတ်သလဲဆိုရင် မိမိကိုယ်ကို အရင်ခုတ်တယ်တဲ့၊ သည်စကား ပြောခြင်းကြောင့် ဒုက္ခအလွန်ပေးလွန်းလို့ ဓမ္မံ ကထာဝါ အရိယ ယောဝါ တုဏှိဘာဝေါ၊လို့ ဘုရားရှင်က ဆုံးမတော်မူခဲ့တယ်၊ ဓမ္မီ ကထာဝါ၊ ဘုရားတရားစကားများကို ပြောဆိုကြခြင်းမှလွဲ၍။ တုံဏှိဘာဝေါ၊ မပြောဘဲ ဆိပ်ဆိပ်နေခြင်းက မြတ်၏ဟု ဟော တော်မူခဲ့၏။ စကားပြောတော့မဲ့ကြံလျှင် ပြောမည့်စကားသည် ကုသိုလ်ရမဲ့စကားလား၊ သို့မဟုတ် သူရော ကိုယ်ပါအကျိုးရှိမည့် စကားလား၊ စဉ်းစားပြီးမှပြောရမယ်။

ယခုတော့ပိုက်ဆံကြေးငွေလဲမရ၊ ကုသိုလ်လဲမဖြစ်သော မုသာဝါဒ၊ ပိသုနဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ၊ သမ္ဖပ္ပလာပ၊ စကားတို့သာ ပေါက်လွှတ်ပဲစား ပြောဆိုလေ့ရှိကြသောကြောင့် ဝဇီကံ၄-ပါးဟု အရမ်းခံထားပြီး ဆုမ္မခဲ့ခြင်းဘဲ။ မုသာဝါဒဆိုတော့ လိမ်လည်၍ပြောခြင်းကိုဆိုသည်။ ပိသုနဝါစာ၊က ဂုံးချောခြင်းတဲ့ ဟိုသူနဲ့ သည်လူကြားမှာ ချောပေးခြင်းဘဲ။ ချောပေးခြင်း ဆိုတော့ ပြေပြစ် ညီညွတ်ရိုတင်မကတော့ဘူး ချောလွန်း အားကြီးလွန်းလို့ လဲကျကွဲကြရအောင် မတဲ့အောင် ကုန်ကြတာဘဲ။ ဖရုသ ဝါစာ၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့စကားတဲ့၊ ၎င်းကတော့ နားထောင်ရတဲ့သူက ဆိုးဖြတ်ထာပါဘဲ။ ပြောသူက ကြမ်းတမ်းပေမယ်လို့ ဒေသအလိုက် ကရင်လူမျိုးများကြပြန်တော့ ယောက်ဖကြီးလို့ ခေါ်ပေမယ်လို့ သူတို့အဖို့မှာ ချိုသာတဲ့စကားဖြစ်နေတာဘဲ။ ပြောလိုက် တိုင်းလဲ ဖရုသဝါစာ မဖြစ်၊ ဒေသအလိုက် နားထောင်သော လူမျိုး၏ စရိုက်အပေါ်မှာ အတည်ဖြစ်တာပါဘဲ။ သမ္ဖပ္ပလာပ ဝါစာက သောင်းပြောင်းတွေလာ ဘာအကျိုးမျှမရှိ၊ ခေတ်သုံးစကားနဲ့ ပြောရလျှင် လေပန်းနေတဲ့ စကားတွေပေါ့လေ။

အဲ ဒီလိုသူရော ကိုယ်ပါ လုံးဝ အကျိုးမရတဲ့ စကားတွေကို ပြောနေမဲ့အစား မပြောဘဲနေတာကမြတ်၏။ ပြောလိုလျှင်လည်း တရားစကားသာ ပြောဆိုကြမှ ကိုယ်ကျိုးရ၍ ဘုရား၏အလိုကြလဲ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သို့သော်လဲ စျေးစကားအရ ကုန်စျေးနှုန်းဘယ်လိုလဲ၊ မော်တော်ကားခ ဘယ်လောက်လဲဆိုတဲ့ ပြောရိုး ပြောစဉ်စကားကို

တော့ ကိုယ်ကျိုးအတွက် ကောင်းသော စကားဖြစ်သဖြင့် အကု သိုလ်သိတ်မဖြစ် ငရဲလဲမကြီးသောကြောင့် ပြောဆို နိုင်ကြပါ တယ်။ သည်လိုဟာတွေပါ ရှောင်နေရရင်လဲလူအ၊ ပဋိပဒါသာ လုပ်ဘို့ရှိတော့တာဘဲ။သို့သော် သမ္မာဝါစာ၊မှန်သော စကားဖြစ် အောင်ကတော့ အထက်ပါ ဝဇီဒုစရိုက် ၄-ပါးက လွတ်မှဘဲ ဖြစ်ကြမယ်၊ သမ္မာဝါစာကိုသာ ပြောနိုင်ကြရင်တော့ တဦးချင်း အနေနဲ့ ဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ အကျိုး အလွန်များပါတယ် တဲ့။ အကျိုးယုတ်ဘို့ဆိုရင်လဲ ဘုရားသခင်ဟောကြားခဲ့သမျှသော ဝိနည်းတော်တွေမှာဖြစ်စေ၊ သစ္စာတရားကလွဲ၍ မည်သည့်တရား တွေအပေါ်မှာ ဖြစ်စေ၊ ဖေါက်ဖျက်လျှင် တော်သေး၏တဲ့၊ မဟာစကြာရဲ့ မဂ္ဂသစ္စာထဲက တပါးပါးကို ချိုးဖျက်ခဲ့လျှင် ကမ္ဘာ ကြီးတခုလုံးကို ပျက်စီးသွားနိုင်သည်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့ တယ်၊ စဉ်းစားကြည့်တော့ ဟုတ်လဲ ဟုတ်နေတာဘဲ။

ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးတခုလုံး ဆူပွက်နေတာ ဘာကြောင့် လဲလို့ အခြေအမြစ် လိုက်ရှာကြည့်လိုက်တော့ နိုင်ငံတိုင်း နိုင်ငံ တိုင်းတို့တွင် ပရော်ပက်ကင်ဒါဆိုတဲ့ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာနတို့ကို မြောက်များစွာ ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး ဖွဲ့စည်းလုပ်ကိုင်နေကြခြင်း တို့ကိုတွေ့ရတယ်၊ ၎င်းတို့ အလုပ်တွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ လိုက် ကြည့်လိုက်တော့ အကောင်းတွေဘဲလို့ ထင်မနေကြနဲ့၊ ယခုဟော ခဲ့တဲ့သမ္မာဝါစာကို ပြောင်းပြန်လှန်ပြီး ဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်တွေဘဲလို့ တွေ့ရတယ်။ သတင်းစာများထဲမှာလဲ စာလုံး ကြီးတွေ လက်သီးဆုတ်လောက်ကြီးတွေ ထိပ်ကတပ်ပြီးဘယ်တိုင်း ပြည်က ဘယ်ခေါင်းဆောင်ကြီးကို လက်ပြစ်ဗုံးနဲ့ ပေါက်လို့တဲ့၊

ဘယ်စစ်ပွဲမှာဖြင့် စစ်သားတွေ အတုံးအရုန်းသေကုန်ပတဲ့နဲ့ သူ့တထူးတိုင်းပြည်ကိုနှိမ့်ကျအောင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်တော့အထင်ကြီးအောင်ဆိုတဲ့ ဝါဒတွေရေးထည့်နေကြတာဘဲ။

အဲဒါ အတွင်းကစာကို သေချာအောင်မဘတ်ဘဲ၊ သမန်ကာရှန်ကာ ထိပ်က စာလုံးကြီးတွေတင်ကြည့်နေရင်တော့ တကယ်အမှန်တွေဘဲလို့ ထင်နေကြမှာဘဲ၊ ၎င်းကဲ့သို့ အလုပ်ကိုပင် တော်တော် အထက်တန်းကြတဲ့ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကိုမှ ရွေးပြီး လခများများပေး၍ ဝါဒဖြန့်ပွားရေး ဌာနရယ်လို့ အထူးဘဲထားရှိလုပ်ကိုင် နေကြတယ်၊ ယခုအခါမှာ ဘုန်းကြီးတွေက တောင်သံယောင်လိုက်၍ သံဃသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ဝါဒပြန့်ပွားရေးရယ်လို့ထားရှိလုပ်ကိုင်နေကြပြန်တယ်။ အမှန်တရားတို့ကို အမှန်အတိုင်းဖြစ်အောင် ဝါဒဖြန့်ရင်တော့ တော်ပါသေးရဲ့၊ လောကထဲမှာလူတွေ လုပ်နေနဲ့ "ပရော်ပက်ကင်ဒါ"ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ အလုပ်တွေကတော့ ဟောဒီသမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်ကို အုပ်မြစ်ကဖြိုပြီး ဖျက်ဆီးနေတဲ့ အလုပ်တွေဘဲလို့ ဆိုလောက် စရာတွေချည့်ပါဘဲ။

၎င်းဝါဒဖြန့်ရေး ဌာနဟာ မှန်တဲ့အလုပ်လား၊ ကောင်းတဲ့အလုပ်လားလို့ သိလိုလျှင်၊ တဦးနဲ့ တဦးစကား ပြောကြရာတွင်ထိုစကားသည်၊ ဝါဒဖြန့်သုံးတာ ပါက္ခာလို့ ကြားလိုက်ရတာနဲ့ တခါတည်း ပေါ့ပျက်ပျက် ဖြစ်သွားခြင်းများကို ထောက်ချင့်၍ သိနိုင်တာဘဲ။

ပြီးခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေအပေါ်မှာ ပြန်၍စဉ်းစား ကြည့်လိုက်ရင်လဲ၊ ဂျာမဏီလူမျိုးနဲ့ သူတို့ရဲ့နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာ အထက်တန်း အကျ

ဆုံးလောက်တဲ့လို၊ ပြောလောက်တဲ့နိုင်ငံဟာ နောက်ဆုံးကြတော့ စစ်ရှုံးရတာနဲ့ ဘုံးဘုံးကိုလဲ ကျသွားတယ်၊ အဲဒါဘာကြောင့်လဲ ဟစ်တလာဆိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးက စီးဝိုင်းထားပြီး၊ သူများရဲ့စကားတွေ မကြားရ၊ သူပြောတဲ့ ဝါဒစကား တခုကိုသာ နားထောင်ရမယ် ယုံကြည်ရမယ်ဟု **အတင်းရော အဓမ္မပါ** ဂျက်စတာပိုတွေခန့်ပြီး၊ လုပ်လိုက်ထာနဲ့ အားလုံးပျက်စီး၍ ကုန်ကြရ တာဘဲ။

အဲဒီဟာ ဟောသည်သမ္မာဝါစာကို ဖျက်ဖေါက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခတွေဖြစ်ရတာဘဲ၊ မယုံ၍ စမ်းကြည့်လိုလျှင် မိုးလင်းကထဲက စ၍၊ ကိုယ့်အိမ်လာတဲ့ လူများကို မှန်တဲ့စကား မပြောကြပါနဲ့လို လုပ်စမ်းကြည့်လျှင် သိလိမ့်မယ်၊ ထို့ပြင်ကိုယ့်အိမ်ကနေပြီး၊ တနေ့ လုံးလုံး မြင်မြင် သမျှတို့ကို ညစ်ညစ်ညမ်းညမ်း ဆဲဆို၍ နေစမ်း ကြည့်လျှင်၊ ချက်ခြင်း ဒုက္ခမဖြစ်ဘူးလား ဖြစ်မလား၊ သိလာ နိုင်ပါတယ်။

"ပရော်ပက်ကင်ဒါ" ဝါဒဖြန့်တဲ့ ဌာနကသုံးလိုက်တဲ့ စကား လုံးကလေးတွေတတော့ အလွန်သာယာ နာပျော်ဘွယ် အသုံး- အနှုံးကလေးတွေနှင့်၊ ယုံကြည်နှစ်သက်စရာ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်၊ ဝမ်းသာအားရလောက်အောင် သုံးနှုန်းထားကြပါရဲ့၊ သို့ပေမဲ့ ထိုဌာန မျိုးရှိတဲ့ နိုင်ငံမှာ နေရတဲ့ လူတို့ဟာ အလွန်ထက်သော ဆောက် ပြားပေါ် ရပ်နေရတာနဲ့ တူတာဘဲတဲ့၊ အလွန် တည့်တည့် မတ်မတ်၊ နေတတ်မှ တော်ရုံကြမှာကိုး၊ မြန်မာပြည် မှာလည်း **အမေရိကန် ဗြူရို** ဆိုပြီး၊ လာဖွင့်ထားတယ် မဟုတ်လား၊

သူတို့ရဲ့ ဌာနက တခါတလေ အလှန်လှတဲ့ စာအုပ်ခလေးတွေကို ရိုက်နှိပ်ဝေငှ နေကြတယ်၊ အတွင်းကစာကို ဘတ်ကြည့်တဲ့အခါ အဘက်ဘက်က၊ မြန်မာလူမျိုးများ၊ သရည်ကျေလောက်အောင် သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံကို၊ အထင်ကြီးပြီး သွားချင်စိတ်ပေါက်လာအောင် ရေးထားသဖြင့်၊ သဘောကျတဲ့လူနဲ့တွေ့ရင်၊ ကောင်းတယ်ကွလို့၊ ပြောဘော်ရတဲ့လူ တိုးလာတာပေါ့၊ အဲဒီလိုဟာတွေ လိုလားကြ၍၊ ငွေကုန်ကြေးကျခံပြီး၊ ဖွဲ့စည်းထားရခြင်း တွေဘဲ။

"သမ္မာကမ္မန္တာ မဂ္ဂင်" ဧင်း မဂ္ဂင်ကလဲ သမ္မာ၊ မှန်သော ကောင်းသော။ ကမ္မန္တ၊ လုပ်ခြင်း။ မှန်သော ကောင်းသော အလုပ်တို့ကိုသာလျှင် လုပ်ကြရမယ်လို့ ဟောတော်မူခဲ့ခြင်းဘဲ၊ လိုရင်းက ကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်၍ မှားတဲ့အမှုတွေကို ရှောင်ကြဘို့ဘဲ။

အရင်းခံဖြစ်တဲ့၊ ကာယကံ ၃-ပါးကတော့—

(၁) ပါဏာတိပါတ၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။

(၂) အဒိန္နာဒါန၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း။

(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ ကာမဌ်မမှန်သော အကျင့်။

တိုအထက်ပါ အချက်ကြီး ၃-ချက်လောက်ကိုသာ လူတွေက နားလည်နေကြတော့ ကာယကံမှုဆိုလျှင် ဒါးမကြီးကိုကိုင်ပြီး ကိုယ်တိုင် ခုတ်သတ်မှုကြူးလွန်ရာရောက်တယ်လို့ ထင်နေကြသဖြင့် ပွဲသွားကြည့်လျှင် ကာယကံမှုမဟုတ်၊ ဈေးထဲက သူများသတ်ပေးတဲ့ ဝက်သား ဝယ်စားတာ ငါတို့နဲ့ မဆိုင်ဟု အောင့်မေ့ကြ၍ ကြူးလွန်လုပ်ကိုင်နေကြ၏၊ သမ္မာကမ္မန္တ ဆိုတော့ မဂ္ဂင်

အခြေပြောပြရလျှင်၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ပါ အသေးစိတ် ဆောက်တည် ထိမ်းသိမ်းနိုင်မှ သမ္မာကမ္မန္တ အစစ်ဖြစ်နိုင်တယ်။

အဘယ်ကြောင့် မျက်စိကပဲ့ကြည့်တာနဲ့ ဝက်သားကို ဝယ်စားတာ ကာယကံမှ ဖြစ်မှသလဲဟု မေးခဲ့မူ မျက်စိ၊ နား၊ လျှာ၊ တို့က မိမိတို့ကိုယ်မှ အခြားစီမဟုတ်သောကြောင့် မဂ္ဂင်၏လိုရင်း အရ အထက်တန်း ကရိယာတို့ ကျတော့ မျက်စိကလဲခိုးလို့ဖြစ် ခြင်း၊ နားကလဲခိုးနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသောကြောင့်၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ အားလုံးတို့ကို သမ္မာကမ္မန္တ ဖြစ်အောင် ထိမ်းသိမ်း ဆောက်တည်ကြရတယ်၊ မျက်စိ၊ နား၊ လျှာ၊တို့က ကူးလွန်ရင်လဲ ကာယကံမှုတွေဘဲလို့ နားလည်ကြရမယ်။

ထိုမဂ္ဂင်ဟာ ကာယနဲ့ပါတ်သက်၍ မကောင်းမမှန်တာတွေ မလုပ်ရဟု ကာယကံ ၃-ပါး၊ အခြေခံထားတော့၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့ဟာ မိမိကာယမှာ ရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ဘဲမဟုတ် ပေဘူးလား သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီး သူတို့ရဲ့ အလုပ်တွေကို ကိစ္စနဲ့လိုက်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့၊ စ၊ သ၊ ဿ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ ၅-ဦး ကောဳမိတီအပေါ်၌ ဟဒယဌာနမှူးကြီးက အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အင်ပါ ယာမှာ မင်းသားကော်မီတီတို့က အစိုးရင်ခံလိုက်၊ ဌာနမှူးကြီး ကညွှန်ကြားလွှာပို့လိုက် တွေ့ဆုံစည်းဝေးကြ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်နဲ့ ခန္ဓာကိုယ် တိုင်းပြည်ကြီးကို အဖက်ဖက်က ဒုက္ခဖြစ် အောင် ချေမှုန်းတိုက်ဖျက်နေကြတာဘဲ မဟုတ်လား။

ထိုအထဲတွင်၊ ဇ၊ ဆိုတဲ့ မင်းသားလူကြီးက ဇိမ်ခံမှုနဲ့ ဝါဒ ဖြန့်ချိရေးပါ ၂-ဌာနကိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်နေလေတော့ သမ္မာ ဝါစာနဲ့ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင် ၂-ခုဟာ ဆက်သွယ်ရေး ဖြစ်နေ

သဖြင့် ဇ၊ မင်းဘားရဲ့ အကြံဉာဏ်ပေးချက် အဆိုသွင်းချက်တို့ကို ကျန် ကော်မီတီလူကြီးတို့နှင့် ဌာနမှူးကပါ လက်ခံသဘောတူ အတည်ပြုကြလျက် ခန္ဓာကိုယ် တိုင်းပြည်ကြီးတခုလုံး မငြိမ်မသက် ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခဖြစ်နေကြရတာဘဲ၊ ထိုကဲ့သို့အလားတူ လောကကမ္ဘာတခုလုံးကို ကြည့်လိုက်သော် ဝါစာဆိုနဲ့ စကားနဲ့ ဝါဒဖြန့်၍ မဂ္ဂင်၏သမ္မာဝါစာကို ဖျက်ဆီးလိုက်ခြင်းကြောင့် ကာယဆိုတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တို့ကပါ လိုက်လံကြူးလွန်းကြပြီး ဗုံးဒဏ် အမြောက်ဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြဘဲ တနေ့တခြား ပျက်စီးနေခြင်းကိုလဲ သိခဲ့ကြသည့်အတိုင်းပါဘဲ၊ ထို မိစ္ဆာဝါစာနဲ့ မိစ္ဆာကမ္မန္တအလုပ်တို့ကို ရပ်တန်းက မရပ်ဘဲ ထိမ်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း ကင်းကြရင်တော့ ထို ဗုံး အမြောက် တည်းဟူသော ပရိက္ခာရာတွေကြောင့် ရှေအဖို့၌ ဒုက္ခက လွန်မြောက်ရန် မျှော်လင့်ချက် မရှိသလောက်ပါဘဲ။

သို့၊ ထိုကိစ္စက မည်သူ့ကို အပြစ်တင်ရန်လဲဟု မေးလျှင်တော့ ဘယ်သူမပြု မိမိမှုချည့် ပါဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့တတွေက ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ နေချင်ကြတာကိုး၊ ထိုကဲ့သို့ အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင်ကြတော့ တိုင်းပြည်တခုရဲ့ ငြိမ်သက်အောင် အုပ်ချုပ်မှုတွင် ကုန်းတပ်ကြီးလဲ ပါသေးသည်၊ ရေတပ်ကြီးလဲ လိုပါသေးသည်၊ မည်သူပင်မဆိုငြားတော့ အမှီထားပြီး ဘုရားတောင် ပွင့်ရပါသေးသည် လို့ဆိုပြီး ပြောဟော၍ ဝါဒဖြန့်လာခဲ့တော့ ညင်းပယ်နိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘဲ လယ်ခွန်တော်၊ အိမ်ခွန်တော်တွေမှ စ၍ အစစ အရာရာ အခွန်တော်တွေကိုပါ ခင်ဗျားတို့ တတွေကပေးပြီး အားပေးလာခဲ့ရတော့ အားလုံးအတူတူဘဲ ဖြစ်ကုန်ကြတာပါဘဲ။

အစည်းအဝေးခေါ်တဲ့အခါ ပေါက်ပြန်ရေးလား၊ သွေးဖိုး ရေးဘက်ကလားဟု ၎င်းတို့၏ ဝါဒစကားတွေအရ မေးမှာကို ကြောက်နေရသဖြင့် အစည်းအဝေးသို့ မသွားဘဲ မနေရဲကြဘူး မဟုတ်လား၊ နားအေးအေး နေချင်လို့ ကျောင်းသို့ ထွက်လာ ခါနီးများတောင် စည်းဝေးစရာ ရှိတယ်လို့ဆိုရင်၊ မင်းတို့လုပ် သလို ဒို့လဲ အတူတူပါဘဲလို့ သဘောတူချက်ပေးပြီးမှ လာခဲ့ကြ ရတာဘဲ မဟုတ်လား' ထိုဝါဒဖြန့်နည်း အလုပ်တွေဟာ ယခုမှ မဟုတ် ရှေးယခင် လွန်လေပြီးသောအခါ က ကောဘဗျတိုင်း၌၊ ကစ္စာယန ဘုရား၊ ဒေါနပဏ္ဏားနှင့် ပန္နဝ၊ ညီနောင်တို့ အထုပ္ပတ္တိ မှာ ဝါဒဆိုတဲ့ မိစ္ဆာဝါစာနှင့် မိစ္ဆာကမ္မန္တတို့ကြောင့် တပည့်နဲ့ ဆရာ အဖေနဲ့ သား၊ အစ်ကိုနှင့် ညီအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ရသော စစ်ပွဲမျိုး၊ ယခုလောက် အနံ့အပြား မများသော်လည်း တစိပ် တဒေသအားဖြင့် တွေ့ဘူးခဲ့ကြရမတယ်။

ထို့ကြောင့် သမ္မာဝါစာနှင့် သမ္မာ ကမ္မန္တမဂ္ဂင်ကို ဆန့်ကျင်၍ ချိုးဖေါက်ခဲ့လျှင် ဤမျှလောက် ဒုက္ခကြီးစွာ ရောက်ခဲ့ရခြင်းများကို သိရှိခဲ့ကြရပြီ ဖြစ်သည့်အတိုင်း မလွဲ မရှောင်သာ၍ စကားပြောဆိုကြရသည် ရှိသော်၊ လုပ်ကိုင်ရမည့်၊ ပေါ်ပေါက်၍လာသော အလုပ်တို့၌၎င်း၊ မိစ္ဆာဝါဒနှင့် မိစ္ဆာကမ္မန္တ မဖြစ်ကြစေဘဲ မှန်သောစကား၊ ကောင်းသော အလုပ်တို့၌ သာလျှင် ပြောဆိုသုံးစွဲ လုပ်ကိုင်နေထိုင်ကြပြီး သကာလ "ဓမ္မီကထာဝါ အရိယောဝါ တုဏှိဘာဝေါ" အရကျင့်ကြံ၍ အထူး စောင့်ထိမ်း ကြိုးစားလုပ်ကိုင် နေထိုင်ကြကုန်ရာသတည်း။

သီတင်းကျွန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ ဟောသော
"ဓမ္မစကြာ"တရား

သမ္မာ အာဇီဝ — အာဇီဝ ဆိုတာ ဘာလဲ၊ အသက်မွေးတာ၊

မဂ္ဂင် — အသက်မွေးမှုဘဲ။ အသက်မွေးမှုဆိုတာ ဘာလဲ ဒေါ်ဆွဲမိ။

ရှာဖွေစားတာပါ ဘုရား။

ဟုတ်ကဲ့လား ဒေါ်သက်ရှည်။

ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။

တကာမကြီးတွေ စျေးရောင်းတာက ဘာလုပ်ထားလဲ၊ အသက်မွေးမှုဘဲမဟုတ်လား၊ ပဲကြီးလှော် လှော်ရောင်းကြတာ ဘာလုပ်ထာလဲ၊ အသက်မွေးမှုဘဲ မဟုတ်လား၊ အသက်မွေးမှုကို မြန်မာလိုနားလည်အောင်ပြန်လိုက်တော့ ဘယ်လိုခေါ်မလဲ ဒေါ်အေးစိန်၊ မြန်မာမကြီးတွေ ဗမာလို မပြန်တတ်သေးတာက ခက်နေသေးတယ်။ ဒေါ်လှဝိုင်းပြန်လိုက်စမ်းပါ၊ (ဘယ်လိုမှ မလျှောက်ကြ)၊ ဒေါ်ဆွဲမိက တော်သေးတယ်၊အသက်မွေးမှုဆိုတာ အလွန်ယဉ်ကျေးတဲ့ ရှေးစကားဘဲ၊ ယခုကာလ စကားလဲ ရှိသေးတယ်၊ မြန်မာလိုပြန်ကြစမ်းပါ၊ အမှန်က အသက်မွေးမှုဆိုတာ အသက်ကလေး မသေအောင် အသက်ရှင်နေအောင် စားဘို့ဘဲ။

ပဲကြီးလှော်ရောင်းတာ ဘာလုပ်ဘို့လဲ၊ စားဘို့၊ တံငါသည်လုပ်တာ၊ မြေတိုက်တဲ့အလုပ်၊ အထည်ရောင်းတဲ့ အလုပ်၊ အလုပ်မှန်သမျှ အားလုံးတို့ဟာ စားဘို့ အသက်မွေးမှုတွေဘဲ၊ ကိုယ့်ဝမ်းအတွက် ၂-ရက်လောက်သာ မစားဘဲနေရရင်တော့ မနေနိုင်တော့

ဘူးဘဲ၊ ဘာအလုပ်ဘဲဖြစ်ဖြစ် အထက်တန်းက အောက်တန်းအထိ၊ ဘုရားသခင် ဆုမ်းခံရတာနဲ့ ခါးမြတိုက်တာ၊ တောထဲက ကျွား ကြီးတွေပါ အစာရှာရတာပါ၊စားဘို့အတွက် အသက်မွေးမှုတွေ၊ အာဇီဝ အလုပ်တွေ လုပ်နေကြတာပါဘဲ။

အဲဒီအသက်မွေးမှုကလေးဟာ သက်ရှိသတ္တဝါများ နေ့ရှိသမျှ လုပ်နေကြရာတွင် ကောင်းသောနဲ့ မှန်သော ဖြစ်စေရမယ်တဲ့၊ ဘုရားသခင်က ရဟန်းများကြတော့ ဘာ့ကြောင့် လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းတို့ကို တားမြစ်ခဲ့သလဲ၊ ထိုအလုပ်တို့ကို လုပ်ကြရင် မှန်သောချည့် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် လူတွေထံက တောင်းစား ကြပေတော့လို့ ဆိုပြီး ထိုတောင်းစားတဲ့ အလုပ်တို့ကိုလဲ မှန်သော ဖြစ်စေရမယ်လို့ မိန့်ဟတော်မူခဲ့တယ်။

အကယ်၍ ကျုပ်တို့ ဘုန်းကြီးတွေ လယ်ထွန်၍ လုပ်ကိုင်စား ရလျှင် ဘာအပြစ်မှတော့ မရှိပါဘူး၊ ကောင်းသော လောကီ သာ ဖြစ်နိုင်ပြီး မှန်သောဖြစ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းသဖြင့် မလုပ်ကိုင်ကြ ရန် တားမြစ်ခဲ့ခြင်းဘဲ၊ ဆွမ်းခံစားရတာတောင် အမှန်ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်လို့ဆိုလျှင် ဆွမ်းခံသွားရာ၌ မိမိတကိုယ်အတွက် ငလောက် အောင် ရတဲ့နေရာက လှည့်ပြန်လာရပြီး နေ့ဘို့ညစာ မထားရဘဲ အကုန်စား၍ သပိတ်ကိုရေဆေး မှောက်ထားပြီးနောက် သစ်ပင် ရင်း၌ သွားရောက်နေထိုင် တရားအားထုတ်နိုင်မှ မှန်သောအလုပ် ဖြစ်တာကိုး။

ယခုခေတ်ကြတော့ ကျုပ်တို့လို အသက်ကလေး တော်တော် ကြီးလာတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေဟာ ငါကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးဘဲ၊ ငါ

အကြီးဆုံးဘဲနဲ့၊ ဟိတ်ဟန်ကြီးတွေ လုပ်ပြီး ကိုယ်တိုင်ဆွမ်းခံရမဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ချင်ကြတော့ဘူး၊ အဲသည်တော့ ဘယ်မှန်သော ဖြစ်နိုင်ကြတော့မလဲ၊ ဘုရားရဟန္တာများကြတော့ ဘုရားသခင် ကိုယ်တိုင် ဆွမ်းခံတော်မူတယ်၊ ရှင်မဟာကဿပကြီးနဲ့ ရှင်သာ ရိပုတ္တာရာ၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ကိုယ်တော်တွေလက်ထက်တုံးက တော့၊ တကာ တကာမတို့က ဆွမ်းပင့်၍ ကြွေးနေတဲ့ နေ့များ တောင် ဆွမ်းမခံဘဲမနေကြဘဲ ကိုယ့်ဟာကို ဆွမ်းကိုယ်တိုင် ခံရ အုံးမှ ကိစ္စပြီးခဲ့တယ်။ တခါကသာ မကျန်းမာခြင်း ဖြစ်တာနဲ့ ရှင်သာရိပုတ္တာရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအတွက် အရှင်မောဂ္ဂလာန် ကိုယ်တော်က ပျားရည်ဆွမ်းကလေး ခံပေးခဲ့ဘူးတယ်လို့ ကြား ဘူးခဲ့ရတယ်၊ ရပ်ရွာထဲက သံဃာငါးရာ တထောင်၊ ဆွမ်းပင့်၍ ကြွေးပြန်လျှင်လည်း သပိတ်ကိုယ်စီ ယူလာကြပြီး ရှေးကပေါ်တဲ့ ယောက်ဂျိုကြီး တွေနဲ့ ညီညီမျှမျှ သပိတ်ထဲသို့ လောင်းထဲ့၍ လှူ လိုက်ကြရတာဘဲ၊ မှန်သောမဟုတ်ဘဲ မှားသောဖြစ်သွားမှာစိုးရိမ် ကြလွန်းလို့ ကျုပ်သပိတ်ထဲကို ထပ်၍ပိုပိုကလေး ထည့်လိုက်စမ်း ပါလို့ ဘယ်ရဟန်းတော်များမှ မပြောမဆိုခဲ့ကြဘဲ ဝိနည်းကို ရိုသေခဲ့ကြတယ်။

ယခုလုပ်နေကြတာလို စားပွဲခုံကြီးတွေနဲ့ သံဃာ ငါးရာ၊ တထောင်စာ၊ ဆွမ်းပြင်နေရရင်တော့ မိုးချုပ်သွားတော့မှာဘဲ၊ ယခုကျုပ်တို့ခေတ်ကြတော့၊ ငှဲ့ညှာစရာ ကလေးတွေကို ထောက် ထားပြီး၊ တပည့်ကျောင်းသား ကလေးတွေအတွက် ကျန်အောင် နဲ့ မွေးထားတဲ့ ခွေးနဲ့ ကြောင်တို့အတွက်ပါ ဆိုပြီး လမ်းဆုံးအောင် တန်းပေါက်ခံပြီး၊ သပိတ်ပြည့်မှဘဲ ပြန်ခဲ့ကြတာပါဘဲ၊ တခါ

တလေ မုန့် ပဲ သားရေစာနှင့် ငှက်ပျောသီးကလေးများ ရလာရင် ငါ့တကာရင်း မည်သူလာလျှင် ကြွေးဘို့ဟဲ့ ဆိုပြီး ချန်ထားတဲ့အလုပ်တွေကိုပါ လုပ်နေရလေတော့ ဘယ်မှာ မှန်သောအလုပ် ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလဲ။

တကယ်တန်း မှန်သောအလုပ် ဖြစ်နိုင်ရန်ကတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ လမ်းစဉ်အရ သင်တန်းပြန်ပြီး ဆင်းနေကြဦးမှဘဲ ဖြစ်တော့မှာဘဲ။ လူ့လောက လူတွေလုပ်နေကြတာလဲ ပဲကြီးလှော် ၁ပိသာလျှင် အရင်းက ၁/ ကျပ်ကျမယ်၊ လုပ်ခ ကိုးပြား၊ ကူလီခအနေဖြင့် တမတ်အမြတ်ထားပြီး ၁ကျပ်လေးပဲနှင့် ရောင်းပါတယ်လို့ အမှန်အတိုင်း ပြော၍ ရောင်းကြရင် မှန်သောအလုပ်ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ အမြဲမှန်သောအလုပ်ချည့် ဖြစ်နိုင်ကြပါမလား၊ ကျုပ်တို့ သူန်းကြီးတွေမှ မဖြစ်နိုင်လျှင် လောကလူတွေက သာ၍မဖြစ်နိုင်ကြဘူးပေါ့၊ သို့သော်အပြစ်ပင် ရှိသော်လည်း ထောင်မကျလျှင် တော်သေးရဲ့ ဆိုတဲ့အနေနဲ့ မှန်သောမဖြစ်နိုင်လျှင် ရှိစေဦးတော့ ကောင်းသော အလုပ်လောက်နဲ့ဘဲ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်၍ လုပ်ကိုင်နေကြတော့တာဘဲ။

ဆွမ်းခံရတဲ့အလုပ်ဟာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တရားတွေ နှိမ့်သွားအောင် တရားရစေရာ အလုပ်ပါဘဲ၊ ဘုရားနေ၊ ဘုရားထိုင်၊အတိုင်း လုပ်ကိုင်သွားနိုင်လျှင်တော့ ကောင်းသောနဲ့ မှန်သောအလုပ်ဖြစ်နိုင်ပါရဲ့၊ သို့သော် သာမန်နှင့်မဖြစ် တော်တော်ခက်တဲ့ အလုပ်တွေဘဲ၊ ကျုပ်တို့မန္တလေးနေခဲ့တုံးကတော့ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ခဲ့ပါတယ်၊နံနက်(၆) နာရီ ကတည်းက ခဲခဲယင်းယင်း ဆွမ်းခံသွားလိုက်ရတာ (၉) နာရီထိုးမှ ကျောင်းပြန်ရောက်တော့

အများဆုံးရခဲ့တဲ့နေ့ဟာ ဆွမ်းဟင်း သုံးခွက်ဘဲ။ အဲဒီလို ပဲပြုတ်ကလေးအစ၊ ဟင်းကလဲ သုံးခွက်ထဲရပြီး တထပ်ထဲလဲ စားရပြန်တော့၊ နယ်ရင်း ဖက်ရင်းနဲ့ ဘဲ ကုန်သွားတော့တာဘဲ၊ ငွဲ့ညှာစရာ တပည်ကလဲမရှိလေတော့ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ခဲ့ရဘူးပါတယ်၊ ယခုတော့ ငဲ့ညှာမှုတွေက များလာတော့ နှစ်ရာ့ နှစ်ဆယ်ခုနှစ်သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်တွေကို လုံချင်လုံပေမယ်လို့ သမ္မာအာဇီဝတော့ လုံမှာမဟုတ်တော့ဘူး။

အဲဒီ ငဲ့ညှာမှုတွေကြောင့် ဟိုဟာကလေး ချန်ထားလိုက် ဟိုပစ္စည်းကလေးတွေ သိမ်းစည်းထားလိုက်နဲ့ လုပ်နေခြင်းကြောင့်၊ သူခိုးအခိုးခံရခြင်း၊ ဓါးမြ အတိုက်ခံရခြင်းအမှုတို့နှင့် တွေ့ကြုံနေရတော့တာဘဲ၊မှန်သောနေနည်းဖြစ်တဲ့ဘုရားလက်ထက်က နေနည်းကကိုယ်ပိုင်ဆို၍ သပိတ်နဲ့ ပရိက္ခရာဘဲရှိတယ်၊ ပုဂံမရှိ၊ ဖန်ခွက်မရှိ၊ လဘက်ရည်ခရားမရှိ၊ ပရိက္ခရာအပြင် ဘာတခုမှမရှိသည့်ပြင် ခါး၌ဝတ်ထားတဲ့ သင်္ကန်းကလဲ သုံသန်ရှိ လူသေတို့ထံမှ၊ ကောက်ယူ၍ဆိုးထားသော ဖြစ်သလိုစပ်ဟပ်၍ မိမိတို့လက်နှင့် ချုပ်ထားတဲ့ သင်္ကန်း စုတ်တွေသာလျှင် ဖြစ်လေသောကြောင့် သူခိုးဓါးမြတို့ကလဲ မျက်စောင်းမျှ မထိုးကြဘဲ သမ္မာအာဇီဝမှန်သောအသက်မွေးနေထိုင်နည်းဖြစ်သည့်အတိုင်း ဗဟိဒ္ဓ ရန်အပေါင်းဒုက္ခဘေးတို့မှလဲ အေးသွားတော့တာပေါ။

သို့သော်လည်း ဂေါတမဘုရား တရားဟာ ၅-ပါး သီလ၊ ၈၊ပါး၊ ၉၊ပါး၊ ၁၀၊ပါး သီလတို့လောက်တော့ တယ်မြန်ပါလား၊ တယ်လွယ်ပါလားလို့ အောင်းမေ့လောက်စရာပေမယ်လို့ ဟောဒီ တကဲ့အခြေခံဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂင်ကြတော့ သမ္မာအာဇီဝမှာခံနေ

ပါလေရော၊ အဲဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးများတောင် ထပ်ပြီးသင် တန်းဆင်းရအုံးမှာဘဲလို့ ပြောခဲ့ရခြင်းဘဲ၊ ယခုတော့ဖြင့် ကောင်း သောလောက်နဲ့ ဘဲနေပြီး မှန်သော နေထိုင်နည်းက မလွယ်လှ သဖြင့်နောက်မှဘဲသင်တန်းထပ်၍ ဆင်းတန် ဆင်းကြဘို့ဘဲ။

ဦးပဥ္စင်းတို့ မဟာဂန္ဓရုံ ဆရာကြီးများနေသွားပုံကတော့ ၄-တိုင်စင် ကျောင်းကလေးနဲ့ နေပြီး အပေါက်ကလေး တခုသာ ဖေါက်ထားတယ်၊ အဲဒီအပေါက်ခလေးက အချိန်ကျရင် ဆွမ်းပွဲ ကလေးကို သွားတင်ထားရတာဘဲ၊ ဆွမ်းချည့်တင်ထားလဲ ဆွမ်း တမျိုးထဲစားပြီး မည်သူ့ကိုမျှ စကားမပြောဘဲနေတော့တာဘဲ။

သမ္မာဝါယမ၊ မဂ္ဂင်၊ ၎င်းမဂ္ဂင်က ဘာလဲ ဝါယမဘဲ၊ ဝါယမ ဆိုတာဝီရိယဘဲ၊ ဝီရိယဟာ မဂ္ဂင်အားလုံးတို့အတွက် လှည်းမှာ တပ်ထားတဲ့ဝန်ဆောင်နွားလားကြီးနှစ်ကောင်ကဲ့သို့ဘဲလို့ ဥပမာ ပေးထား၏။ သူကလဲ ကောင်းသောနဲ့ မှန်သော ထို၂-ခုကို အခြေပြုပြီး ဝါယမစိုက်ကြဘို့ဘဲ။

ဝါယမ မဂ္ဂင်၏ အခြေခံကတော့—

၁။ ဥပ္ပန္နာနံ။ ။အ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ၊ ပဟာနာယ ဝါယမော။ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုပယ်ရန် ကြိုးစားတဲ့။

၂။ အနုပ္ပန္နာနံ။ ။အ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ မော၊ မဖြစ်သေးတဲ့ အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်ရန် ကြိုးစားတဲ့။

၃။ အနုပ္ပန္နာနံ။ ။ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယမော။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်အောင် ကြိုးစား။

၄။ ဥပ္ပန္နာနံ။ ။ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါယမော။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တိုးပွား အောင်ကြိုးစားတဲ့။

၎င်းသမ္မပဒ္ဓါန် တရား၄-ပါးကို ဟောတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် ထိုသမ္မပဒ္ဓါန်တရား၄-ပါးအရ မဖြစ်သေးတဲ့ အကုသိုလ်တရားမဖြစ် အောင်နှင့် မဖြစ်သေးတဲ့ ကုသိုလ်တရားဖြစ်အောင် အားထုတ်ရန် နားလည်သိရှိ လုပ်ကိုင်တတ်သော်လည်း ဖြစ်ပြီးသား အကုသိုလ် တရားများနှင့် ပြုလုပ်ဖြစ်ရှိ ပြီးခဲ့သောကုသိုလ်တရားတို့ကိုတိုးပွား အောင် ကြိုးစားရမည်ဟု ဆိုရာ၌ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ်တရားတို့က ဘယ်အနားနေသလဲ၊ ဟုသိရှိကြ ရန် လိုလာ၏။

ရှိသောနေရာကို သိကြမှပယ်တတ်မည်။ ပွားများဖြည့်စွက် တတ်ကြမှာကိုး။ ထိုနေရာတွင် မိမိ၌ရှိသော ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို ပဌမ နားလည်ထားကြရမည်။ ထိုဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် အာရုံ ငါးပါးတို့ကို သိမ်းဆည်းထားရာဌာနဖြစ်၏၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ ဟ၊ တို့က ပြုလုပ်ထားသော အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်တရား တို့ဟာ၊ ဟဒယဝတ္ထုမှာ ထင်နေတော့၏။ ၎င်းထင်နေသည်တို့ကို မကောင်းလျှင် ဖျက်ပြစ်ရမည်ဖြစ်၏။

ဥပမာ မကောင်းသောတရားဝင်လာလျှင် ဟဒယမှာ ဝ-လုံး ထင်သည်၊ ကောင်းသောတရားဝင်လျှင် က-လုံးထင်သည်ဆိုကြ

ပါစို့၊ လက်နှိပ်စက်နှင့် စာလုံးများရိုက်သကဲ့သို့၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာနှင့်ကိုယ်တို့က အောက်ခံ ဟာဒယရုပ် ဝတ္ထုပေါ်ကို မကောင်းသောအာရုံ အကုသိုလ်တရားဝင်က ဝ-လုံးတွေထင်နေမည်ဖြစ်၏။ ကောင်းသောအာရုံကုသိုလ်တရားဝင်လျှင်၊ က-လုံး ထင်နေ၏။ ထိုကဲ့သို့ အရင်ထင်နေသော ဝ-လုံးတရားတွေသည် မကောင်းမှန်းသိကြ၍ နောက်ထပ်ထင်မည့်၊ ဝ-လုံးကို မရိုက်မိစေဘဲ ထင်ပြီးသော ဝ-လုံးတို့အပေါ် ကောင်းသော က-လုံးတရား ထပ်၍ထပ်၍ ရိုက်ခဲ့သော် မူလရှိရင်းစွဲ ဝ-လုံးပျက်၍ က-လုံးသာ လျှင်ထင်နေတော့မည်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အားထုတ်ကြိုးစားရမည့် တရား ၄-ပါးအနက် မကောင်းတရားပယ်ရန်နှင့် ကောင်းတရားတိုးပွားအောင်ပြုလုပ်ရန်မှာ၊ဟာဒယကို မှတ်ည်ထား၍၊စ၊သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ တို့မှ မကောင်း တရား ကောင်းတရား ဝင်တတ်ပုံများ သဘောပေါက်၍၊ အား ထုတ်ကြရမယ်။လောကီလောကုတ္တရာ အလုပ်ဟူသမျှတို့၌ သူမပါ လျှင်၊မပြီးကြောင်းသိထားကြရမယ်၊လောကထဲ၌တကာမကြီးတို့ ဈေးရောင်းကြရာမှာ လဝ ါယမဆိုတဲ့ လုံးလဝိရိယမရှိဘဲ ပျင်းရိ၍ နေရင်တော့၊ ကိုယ့်ရဲ့လိုလားချက် မပြည့်စုံတော့ဘူးဘဲ၊ ထိုလုံ့လ ဆိုတဲ့ ဝါယမမှဟု၊ မြဲထားပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားမှ အောင် မြင်အောင် အားထုတ်နိုင်မယ်။

မဂ္ဂင်တိုင်းကို အားထုတ်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် ဒါနပြုမှုအတွက် သီလဆောက်တည်မှုအတွက် ဟောဒီဝါယမ ဝိရိယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် လောကီလောကုတ္တရာပါမှန်သော ကောင်းသောအလုပ် ၂-ခုလုံး

နှင့်၊ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ ယခုလုပ်လို ယခုရမျိုး မဟုတ်ဘဲ အမြဲ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ လုပ်မှလဲ ဝါယမ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဥပမာ မြို့ထဲလျှောက်သွားရင်၊ စ၊ သ၊ ဃ၊ ဇ၊ က၊ တို့သည်၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံ ၅-ပါးတို့ တတွေ့နှင့်တွေ့ခဲ့လျှင်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အလင်းဆလိုက်နှင့် ရှုပရုံတွေကိုအမှန်အတိုင်းမြင်အောင်ထိုးကြည့် ပြီး၊ မစွဲမကပ်ငြိအောင် ဝါယမလုံ့လနဲ့ ဆွဲယူနိုင်စေရမယ်၊ သို့မှ သာလျှင်၊ တကာမကြီးတွေ ဂျောက်ထဲ အကျမခံကြရမယ်၊ အဲဒါ ကြောင့်၊ မပျင်းကြနဲ့၊ ဝီရိယရှိကြ၊ ဝီရိယတိုက်ပွဲမှာ ပျင်းဆိုတဲ့ ဟိုအကောင်ကို မနိုင်ရင်တော့ ဂျောက်ထဲက မတက်နိုင်က် နေကြ မှာဘဲ။ ယခုတော့ အလုပ်ခလေးတခု လုပ်မဲ့ကြလျှင်၊ ဆေးပေါ့ လိပ် ခလေး အရင်သောက်လိုက်ချင် သေးတာနဲ့၊ ဘာကလေး စားချင်နေသေးတာနဲ့ဘဲ၊ အချိန်ကုန်လာခဲ့ကြတယ်၊ ဆေးပေါ့ လိပ်ခလေး၊ ခဏဖယ်ထားပြီ ဝါယမ၊ လုံ့လ၊ ကလေးလဲစိုက် ကြအုံးမှပေါ့။

ယခုတော့ တရားလာနာနေကြတာ နာတာဘဲရှိနေကြသေး တယ်၊နောက်သတင်း သမ္မာသတိနဲ့ သမ္မာဓိမဂ္ဂင်ကြရင်တော့ တကမာကြီးတွေကို လုပ်ငန်းရဲ့ လမ်းစဉ်ကို ပေးတော့မယ်။ပျင်းရိ မှုနဲ့ ဝါယမဆိုတာနဲ့ကတော့၊အမြဲဘဲ တိုက်ပွဲဖြစ်နေတာတဲ့၊ယခု နေ့လို၊ မိုးမပြတ်ရွာပြီး လမ်းဆိုးနေတဲ့အခါ၊ ကျောင်းရောက်လာ တဲ့၊ လူစုဟာ မောင်ပျင်းကိုတိုက်ပြီး ဝါယမက နိုင်လာလို့ ယခု တရားနာနေကြတဲ့ လူစုတွေတော့ဖြင့်၊ ချီးကျူးရမှာပေါ့လေ၊ မနိုင်လို့ အရှုံးပေးပြီး အိမ်မှာကုသိုလ်လဲမရ ခွေခွေကလေး အိပ် နေကြတဲ့ သူတို့ကတော့ သနားစရာပေါ့။

ထို့ကြောင့် မိမိဘဝရဲ့ အောင်မြင်ရေး ဖြစ်အောင်၊ သမ္မာ မှန်သော၊ ဇီဝ၊ အသက်မွေးမှုတွင်မှန်သော ကောင်းသောအသက် မွေးမှုနှင့် နေထိုင်ကြလျက်၊ ရှေ့တက်လမ်းတွင်လည်း သမ္မာ၊ မှန်သော ဝါယမ လုံးလဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံကြအောင် မောင်ပျင်း တည်းဟူသော အနှောင်တရားကို၊ တော်လှန်ပယ်ဖျက် သုက်သင် ကြကုန်ရာသတည်း။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၄-ရက်နေ့ ဟောသော “ဓမ္မစကြာ”တရား။

သမ္မာသတိ မဂ္ဂင်နှင့် သမ္မာသမာဓိ

သမ္မာသတိဆိုတာ မှန်သော၊ ကောင်းသော သတိအမြဲ ရှိကြတို့ဘဲ၊ လောကထဲ၌ ကုန်နှုပ် ရောင်းစားတဲ့ လူများ၊ ထိုသတိ သာ လိုမှာဘဲ၊ အဲဒီသတိကို အပ္ပမာဒေါ၊ သတိအမြဲ ရှိစေရ မယ်၊ အမြဲသရှိတိတဲ့လူဟာ မသေနိုင်ဘူးတဲ့၊ ပမာဒေါ၊ မေ့လျှော့နေသော ပဒံ သတိမရှိတဲ့လူဟာ အမြန်သေရမယ်လို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားက သတိကို အပ္ပမာဒေန သမ္မာ ဒေထဟု ပဓါနထား၍၊ ဟော တော်မူခဲ့တယ်၊ ဘယ်လောက် သတိရှိရမလဲဆိုရင်၊ တနှစ်မှာ ၁၂-လ၊ တလမှာ ရက်ပေါင်း ၃၀၊ ၁၂-လမှာ ရက်ပေါင်း ၃၆၀-ရက်၊ တရက်မှာ ၂၄-နာရီ၊ တနာရီလျှင် မိနစ် ၆၀။ တမိနစ်လျှင် စက်ကန့်ပေါင်း ၆၀၊ ရှိရာ၌၊ အဲဒီစက္ကန့်တိုင်း၊ မိနစ်တိုင်း၊ ရက် တိုင်း လတိုင်း နှစ်တိုင်း ဘယ်ချိန်ဘယ်ကာလမှ မလစ်စေရ၊ စက္ကန့်တိုင်းကစ၍၊ အချိန်အပြည့် သတိရှိစေမည်ဖြစ်၏။

အခြားနိုင်ငံအချို့ဘာသာတို့ကတော့ (ဝမ့်စ် အော ဝိခ် ရလီဂျီးယပ်စ်) ခွန်နှစ်ရက်တပါတ် တနင်္ဂနွေနေ့၌သာ ဘုရားကျောင်းသွားပြီး ကျန်ရက်တွေမှာ ဘယ်လိုဘဲနေနေ ဘာကိုဘဲလုပ်လုပ် လုပ်ချင်ရာလုပ်နိုင်တဲ့၊ သတင်းတပါတ် ဘာသာဘဲ၊ အချိန်ပြည့် သတိတရားနဲ့ အားထုတ်ရမယ်ဆိုဘဲ၊ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလဲ သတင်းပါတ် ဘာသာသမားမျိုးကဲ့သို့၊ အလားတူဖြစ်နေကြတော့တာပါဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ၊ ယခု ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဖြစ်တဲ့၊ တကာမကြီးတွေရဲ့ လုပ်နေပုံတွေ ကြည့်လိုက်တော့၊ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဥပုသ်အဖိတ်နေ့ကြမှ ဈေးထဲသွားပြီး နောက်နေ့၊ ကျောင်းရောက်တဲ့အခါ စားဘို့ဆိုပြီး စားချင်တဲ့ အမဲသား၊ ငါးတွေ၊ အကုန်ဝယ်။ နောက်နေ့နံနက်၌ ချက်ပြုတ်ကြ၍၊ ကျောင်းသို့ယူလာ၊ စားလား သောက်လား လုပ်ကြ၍၊ ညနေ အိမ်သို့ပြန်ကြပြီး၊ နောက်သတင်းအဖိတ်နေ့ ရောက်လာပြန်တော့တောင်၊ ကိုယ်တိုင်သတိမရကြဘဲ၊ အိမ်နားနီးခြင်းက လှမ်းသတိပေးမှ သတိရလာပြီး ဟုတ်ပါတော် ဟင်းချက်စရာ ငါးခြောက်ခလေးတောင် မဝယ်ရသေးဘူးဟဲ့၊ ဘာဟဲ့နဲ့ ဈေးသို့ တဖန်သွားရောက် ကြိုက်ရာတို့ကိုဝယ်ယူ ချက်ပြုတ် စားသောက်တဲ့ အလုပ်လောက်ကိုဘဲ လုပ်နေကြသဖြင့်၊ အဖိတ်နေ့၌ သာ၍ဈေးရောင်းကောင်းခြင်း၊ ဈေးရောင်းတဲ့ တကာမကြီးတွေက သာ၍ သိကြမှာပေါ့။

အဲသည်တော့ သူများရဲ့ ဘာသာရေး၌သာ သတင်းပါတ် ဘာသာမထင်နဲ့ တကာမကြီးတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာလဲ သတင်းပါတ် ဘာသာဘဲ၊ ဘာမှသွေးကြီး မွေးကြီး လုပ်မနေကြနဲ့ အတူတူဘဲ၊ အဲဒီလိုသတင်းပါတ် နေ့ကြခါမှ ဝတ်ကောင်းစားလှတွေ ဝတ်

ဆင်၍၊ လာရောက်ကြခါမှ ချက်လာသော ဟင်းကောင်း ဟင်းမွန်တို့ကို ဗိုက်ကားအောင် စားပြီး ပြန်ပြန်သွားလေ့ရှိတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေကြခြင်းသည်(ဖင်စီ အင်န်ဒ် ဗင်နတီး ဖဲယား)ခေါ်တဲ့၊ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဘာသာလို့ခေါ်တယ်၊ လှလှကလေးဝတ်လာကြပြီး၊ လှလှ ဝဝစား ကောင်းကောင်းအိပ် ပြန်ကြတာဘဲ မဟုတ်လား။

ဂေါတမဘုရား သခင်ရဲ့ တရားက ဤသို့မဟုတ် အချိန်ပြည့် အမြဲဘာသာဖြစ်ပါစေတဲ့၊သို့ မည်သူ လုပ်နိုင်မလဲလို့ မေးရင်တော့ အားထုတ် လုပ်နိုင်ကြသူနဲ့သာပေါ့၊ သို့ရာတွင် တောင့်တကြသည့် အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လိုလားကြ၍ သုခကိုရလိုကြရင်တော့ ဘုရားရဲ့ အလိုကျ အားထုတ်ကြရမှာဘဲ။ သို့သော်လည်း ကျုပ်တို့ ဘုန်းကြီးများတောင် အစတုံးကတော့ အခိဋ္ဌာန်နဲ့ ပေါ့လေ၊ (ဟိုးလ်တိုင်း(မ်)ဝပ်ကား) အရှင်ဘုရားသာသနာမှာ အချိန်ပြည့် လုပ်ပါရစေလို့ ဝန်ခံပြီးလုပ်ခဲ့တာပါဘဲ၊ယခုတော့ရဲဘော်ဝါတွေ လုပ်ထာနဲ့ အလွန်တူနေတယ်။ အစတုံးကတော့ အချိန်ပြည့် အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ဝင်ပြီးလုပ်ခဲ့ကြတာပါဘဲ၊ သို့သော်လည်း ခင်ဗျားတို့ ဒါယကာ ဒါယကာမတွေက ဘုန်းကြီးတွေ အချိန်ပြည့် မလုပ်ချင်လျှင် နေပေစေလေဆိုပြီး မျက်နှာသာပေးလျက် ဝတ်ဘို့ သင်္ကန်းနှင့် အသုံးအဆောင် အမျိုးမျိုးတို့ကလဲ လိုသလို အသာကလေး ရရနေတဲ့အပြင် စားစရာဆွမ်းဘောဇဉ် ဆိုတာကတော့ နံနက်ကချိန် နေ့တခါ ဖူလုံစွာစားနေရလေတော့ အချိန်ပြည့် (ဟိုးလ်တိုင်း (မ်) ဝပ်ကား) အလုပ်လုပ်ပါမယ်လို့ ဝန်ခံလာခဲ့ကြတာ ယခုအခါ၌ ဘာကိုဘယ်လို လုပ်နေကြသလဲဆိုရင် နံနက်စောစော အိမ်ယာကထပြီး နံနက်စာစားကြ၍ နေ့ဆွမ်း

အတွက် ဆွမ်းခံကြ၊ ပြန်အလာ တရားအလုပ်ကို လုပ်နိုင်ကြ လိမ့်အုံးမယ်မထင်နှင့် ပါလာတဲ့ဆွမ်းဟင်းက အေးနေသဖြင့် နွေး ရတာနဲ့ အချိန်ကုန်၊ နေ့ဆွမ်းစားပြီးလဲ တရေးတမော ကျိန်းစက် ရတာနဲ့ တရားဌ အားထုတ်ရန် နေ့အဘို့ မအားသော်လည်း ညကြတော့ သာ အိပ်သေးဆိုတဲ့ အလုပ်တွေနဲ့ အချိန်ကုန်နေကြ တော့တာဘဲ။

ဘုရားသခင်ကတော့၊ **အပ္ပမာဒေါ အမ တံ ပဒံ**၊ သတိရှိခြင်း၊ သသိရှိခြင်းသည်မသေ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ၊ သတိမရှိခြင်း သည် သေ၏ဟု အမြဲသတိတရားနဲ့နေရန် ဟောတော်မူခဲ့ခြင်းဘဲ။ ထိုအလုပ်ဟာ လောကုတ္တရာ အလုပ်မှမဟုတ်၊ လောကထဲ၌ ကုန်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်၍နေကြသော သူများပင် အချိန်ပြည့် သတိမရှိ စာရင်းမလုပ်ဘဲ မေ့မေ့ရော့ရော့ နေခဲ့ကြမူ တော် တော်ကြာ ဒေဝါလီ ခံရမဲ့အလုပ်မျိုး ဖြစ်သွားတတ်ခြင်း ဖြစ် တတ်သောကြောင့် အမြဲသတိရှိကြစေရမယ်။

ရန်ကုန်မြို့ ဆီရောင်းစားလာတဲ့ အညာသားကြီး ဦးဘိုးသာ တို့ကြတော့ ပိုက်ဆံရှိလာလို့ ကြွားချင်ရင်သာ တမင်ကြွားပေ မယ်လို့ သူ့အိမ်သွား ကြည့်တော့ ယခုတိုင် သတိကိုလက်ကိုင် ထားပြီး မြေအိုးကလေးနဲ့ ချက်ပြုတ်စားတုံးဘဲ ရှိသေးတယ်။ ထဲလောက၌ ဘယ်အလုပ်တွေဘဲဖြစ်ဖြစ် လယ်လုပ် စားကြတဲ့ လူတွေဘဲဖြစ်ဖြစ် လယ်ထဲသို့ တခေါက်ရောက်တိုင်း ဝက်လာပင် ကို တခါနုတ်ပြစ်တဲ့ အလုပ်ကို သတိနဲ့လုပ်ကြလျှင် စပါးတွေ ရလာကြရောပေါ့၊ အဲဒီလိုအရာရာမှာ လေ့ကျင့်ခမ်း သတိလုပ်ကြ ရမယ်။ လေ့ကျင့်ခဏ်း သင်တန်းဆိုတာ ဘာလဲ အထူး အဆန်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ကမ္ဘာကြီး တခုလုံးဟာ ဒါဘဲလုပ်နေကြတာ

ပါဘဲ၊ သို့သော် ဘုရားတောင် မောအောင်ဟောပြီး အလျှော့ပေးနေရတဲ့ လူတွေဖြစ်နေရင်တော့ ခက်တာပေါ့။

လုပ်ရမဲ့ အလုပ်ကတော့ ဆိဒ်အိုးကြီး မဖိတ်အောင် ရွက်နေရတဲ့လူလို ဆိဖိတ်ရင် အသတ်ခံ ရမယ်ဆိုတာမျိုး လုပ်ကြရမဲ့ သတိဘဲ၊ ယခုတော့ သတင်းတပါတ် ဥပုဒ်ဘဲဖြစ်နေကြသည့် အပြင် ကျောင်းရောက်လာတဲ့ နေ့ကလေးတောင် နံနက်ခင်း၌ ရှစ်သောင်း လေးထောင် အကျိုးမရှိတဲ့ ရပ်ရွာက စကားတွေ စုပြော၊ တော်တော်ကလေး နေမြင့်တော့ ထမင်စား၊ ထမင်း စားပြီးအိပ်၊ အိမ်ယာကနိုးလာတော့ တောင်မြောက် လေးပါး ရှောက်ပြီး အကျိုးမဲ့ လေပန်းနေတဲ့ စကားတွေ ပြောဆိုနေကြခြင်းကိုသာ ကြားနေရတယ်။

ကျောင်းရောက်လာတဲ့နေ့မှာ စားခမ်း သောက်ခမ်းနဲ့ ပြောခမ်းတွေအပြင် ၂-နာရီလောက်တော့ အလုပ်လုပ်ကြရန် အချိန်ရနိုင်ပါတယ်၊ အလုပ်လုပ်တဲ့အချိန်တော့ ရှိစေကြရမယ်။ အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာ နာရီကိုကြည့်ဘို့မဟုတ်ပါဘူး၊ ဟောသည် မိမိနာခေါင်းဖျားကိုလေတိုးတာ သိအောင် လုပ်ကြရမယ်၊ ထို ၂-နာရီအတွင်းမှာ မိမိနှာခေါင်းကို လေတိုးတာမပြတ်သိကဲ့လျှင် နောက်မှ သမာဓိဘုရားက ထက်ချပ်မကွာ လိုက်ပါလာခဲ့တာပါဘဲ၊ အဲသည်လို တနေ့တချိန်သတ်မှတ်ပြီး အိမ်မှာနေတဲ့နေ့များလဲ လုပ်နိုင်ကြပါတယ်၊ ယခုတော့ တမင်ကလာ ကျောင်းရောက်လာကြ သော်သည်း ငါ့ဥပသကာတွေ ဘာများလုပ်ကြမလဲလို့ ကျောင်းပေါ်က ကြည့်နေလိုက်ပါ၊ မောင်းထိုင်က ဦးလေးမောင်တို့များ လဘက်ရည်အိုး စောစော မတယ်နှင့်

ကောင်းလှသွားလို့ ကိုရင်တွေကို ဆူနေသံ ကြားရ လေတော့ ငါ့လူတွေ တရားအလုပ် စောစောမျှား အားထုတ် မလာကြလို့ ကြည့်နေမိတာ သူတို့ရဲ့ ပဋ္ဌမဦးဆုံး လဘက်ရေ အရေးကြီးနေသံ ကြားရတော့ အော်.... ငါ့ ဥပါသကာ တွေဟာ သည်လိုကိုးလို့ သိရတော့ တာပေါ့ဘဲ။

သတိကို ဘာကြောင့် မမေ့အောင် လုပ်ကြရသလဲ၊ အမှန်က ကိုယ်၏ သေမဲ့နေ့ သေမဲ့အချိန်ကလေးကို မသိကြလို့ မလစ်အောင် လုပ်ကြရတာဘဲ၊သိထားနှင့်ရင်တော့ကိစ္စမရှိ၊အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့သတိ လစ်လစ်နဲ့ ဘဲ နေနိုင်ပါတယ်၊ ယခုတော့ ဘကယ်သိရမဲ့ သတိကို အမှတ်မရကြဘူး၊ ဘိုင်စကုတ်နဲ့ ပွဲကြည့်ဘို့ဆိုတဲ့ သတိမျိုးကြ တော့ တစက္ကန့်မှ အလစ်မခံကြဘဲ အိမ်၌ ညှော်သည်ရောက်နေတာ တောင် လဘက်ရည်တိုက်လိုက်ပါ၊ ဘာလုပ်လိုက်ပါနဲ့၊ မှာ ခဲ့ပြီး ရုပ်ရှင်နဲ့ ပွဲအမှီပြေးတော့တာဘဲ။ သမ္မာ-မှန်သော သတိ ၌လဲ မလစ်အောင် အမြဲရှိနေစေရမယ်။

သတိဆိုတာ မူရင်းကတော့ သတိပဋ္ဌာန် ၄–မျိုးပါဘဲ။

၁။ ကာယ နုပဿနာ သတိ၊ ကိုယ်၌ သတိရှိခြင်း။

၂။ စိတ္တ နုပဿနာ သတိ၊ စိတ်၌သတိရှိခြင်း။

၃။ ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိ၊ ခံစားခြင်း၌ သတိရှိခြင်း။

၄။ ဓမ္မာ နုပဿနာ သတိ၊ တရား၌သတိရှိခြင်း။

ထိုအရင်းခံ သတိပဋ္ဌာန် ၄-မျိုးမှာ ကိုယ်နဲ့အလုပ် စိတ်နဲ့ အလုပ်တို့ကို ပဋ္ဌမသိအောင် လုပ်ကြရမယ်၊ ဥပမာ၊ စကား ပြောတော့မဲ့ကြံလျှင် ငါဘာ့ကြောင့် ပြောမလဲ၊ ပြောခဲ့ပြန်လျှင် ပြောသောစကား၌ လောဘစိတ်ပါသလား၊ ဒေါသစိတ် ပါ သလား၊ သိစေရမယ်။ ဒေါသစိတ်ဖြစ်မှန်းသိတော့ မဖြစ်အောင် ဆင်ချင်လာတဲ့ အခါ၊ လူရိုင်းတွေ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ ဒေါသ ဆိုတာ ဖြစ်တဲ့အခါ ဖြစ်ကြ တာပေတယ်လို့ ဖြစ်မှန်းကိုသိမှ နှိမ်တတ်တယ်။ ဖြစ်မှန်းသိအောင်လုပ်၍ နှိမ်ကြရမယ်။ နှိမ်ပါ များလာတော့ ပျောက်သွားနိုင်အောင် ဖြစ်စေရမယ်။ စိတ်ဆို တာဘာခုဘဲရှိ၏၊ သို့သော် အရောင်အမျိုးမျိုး သုတ်ထားခြင်း ကြောင့် များနေ၏၊ စိတ်ဓါတ်အင်အားဆိုတာလဲ ရှိသေးတယ်၊ စိတ်ဓါတ်အင်အားရှိကြောင်းသိချင်ရင် စိတ်အလိုကိုလိုက်၍ထပြီး ယူစရာရှိတိုင်း စားစရာရှိတိုင်း သွားစရာရှိတိုင်း ရပ်တရက်ထမယူ ထ မသွား၊ထမစားဘဲ ချုပ်တည်းပိတ်ပင်ထားလိုက်လျှင် ဘာမှ မဖြစ်ဘူးဟု ထင်ရသော်လည်း ဥပမာရေမြောင်း၊ ရေကန်ပိတ် ထားလိုက်သကဲ့သို၊ အားဖြစ်လာတယ်၊ စ၊ သ၊ ဃ ဇ၊ က၊ တို့နှင့် ရူပ၊ သဒ္ဒ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗတို တိုက်ဆိုကြတိုင်း လောဘ၊ ဒေါ သတရားတို့ကို သတိနဲ့ပိတ်ပိတ် ထားလိုက်လျှင် စိတ္တအစဉ်မှာ သံဝရမှု များလာတော့ စိတ်ကလဲ အသိဓါတ်ခလေးနဲ့ ဘဲ ကြာ တော့တန်ခိုးပါဝါရင့်လာပြီး အရှိန်တွေတိုးလာနိုင်တယ်။

ထိုကဲ့သို့ သံဝရ လုပ်ပါများ၍ လက်သေလာလျှင် ဝုမိသော တန်ခိုးပါဝါတွေနှင့်တကွ တည်ငြိမ်သော သမ္မာသမာဓိဖြစ်လာ တော့၏။ အဲဒီသမ္မာသမာဓိဖြစ်လိုလျှင် ဟောဒီသတိက စ၍လုပ်

ကြရမယ်၊ ကိုယ်တိုင် သေချာအောင် မသိလိုက်ဘဲနဲ့ ကြည့်လိုက်ခြင်း၊ ကြားလိုက်ခြင်း၊ ထိလိုက်ခြင်းအမှုတို့ကိုမဖြစ်စေရ၊ အားလုံးကို အသိပေးပြီးဖြစ်စေမှ မကောင်းတရားဝင်လာလျှင် မကောင်းမှန်းသိပြီး နွားများကို ကြိမ်သပြာနဲ့ သတိပေးရသည့်အလား မလုပ်နဲ့ မလုပ်နဲ့ ဆိုတဲ့ အသိက နောက်မှလိုက်ပြီး ပယ်ဖျက်ပြစ်နိုင်စေရမယ်။

ဝိရိယဆိုတာလဲ ဝန်ဆောင်နွားလားကြီးနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ သတိတည်းဟူသော ကြိုးနဲ့ ဝိရိယတပ်ပြီး ဆွဲယူလျှင် လယ်ကန်သင်းကျောင်းရတဲ့နွားနှင့် လှည်းဘပ်မောင်းတဲ့ နွားများကို ကြိုးဆွဲပါများလာတော့ ကြိုးနောက်ကို ပါပါလာပြီး အကျင့်ရလာကြတာဘဲ၊ ကျုပ်တို့တကာကြီးဘိုးရွှေထပ်ဆိုတာနွားမောင်းကောင်းပေါ့၊ ပဌမတော့နွားကြိုး ၂ ချောင်းတပ်ပြီး ကြိမ်သပြာနှင့်တို့၍ မောင်းကျင့်ပေးတယ်။ နောက်ကျင့်ပါများလာတော့ ကြိုးမတပ်တော့ဘဲ ဟဲ့လို့ ငေါက်လိုက်တာနဲ့ ကျင့်ပေးထားတဲ့အတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး သွားတော့တာဘဲ။နွားသတ္တဝါတောင်မှ ကြိုး ၂ချောင်းနဲ့ ကျင့်ပေးရုံနှင့် ယဉ်ကျေးလာသော်လည်း ကျုပ်တို့လူသားတို့မှာ ကြိုး၆-ချောင်းရှိပါလျက် ထောင်ထဲ ရောက်နေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တွေဟာ သတိဆိုဘဲတရားနဲ့ လမ်းမှန်အောင် မကျင့်ကြလို့ မယဉ်ကျေးဘဲဖြစ်နေကြတာဘဲ။

တိရိစ္ဆာန်မျောက်သတ္တဝါတွေတောင်မှ ဒုတ်နဲ့ သတိပေးပြီး သင်ထားတော့ ၃ ချက်ခေါက်လျှင် ကျားခေါင်းကလေးကို ဆောင်းလိုက်၊ ၄-ချက်ခေါက်လျှင်ခုန်လိုက်၊ ဆိုတဲ့အလုပ်ဘွဲ့ကို ဒုတ်နဲ့ ပုတ်ပြတဲ့ သတိနဲ့ သင်ပေးထားတော့ မတ်တပ် ရပ်ပြီး

ကတတ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေပါ လုပ်တတ် လာကြတော့တာပါဘဲ။ ကျုပ်တို့ လူသားတွေက ဗောဓိပင်ကို သိတယ်၊ ဘုရားသိတယ်၊ ကျောင်းသိတယ်၊ ဟိုဟာသိဒီဟာသိ အသိတရားတွေ ပိုပါလျက်နှင့် တိရိစ္ဆာန်မျောက်လောက်မှသတိမရှိ၊ သတိမရကြလျှင် ဘယ်ကောင်းကြပါမလဲ၊ဘကာ တကာမကြီးတွေ ကျောင်းလာကြတာ ဘာလုပ်ဘို့လာကြတာလဲ ကျောင်းလာတာ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ ဒါတွေ သင်နေတာဘဲမဟုတ်လား၊ ဗောဓိပင်ကို ရှိခိုးလိုက်လဲ ကာယကံဘဲ၊မိန်းမတယောက်ကို ခုန်ဘိနပ်နဲ့ ရိုက်လိုက်လဲ ကာယကံဘဲ၊ အဲဒီလိုကာယကံမှုတွေဟာ လက်ဖြင့်လုပ်လိုက်သည် ခြေဖြင့်လုပ်လိုက်သည် လုပ်ကိုင်သမျှအလုပ်တို့၌ လောဘစိတ်ပါသည်ဒေါသစိတ်ပါသည်တို့ကိုသိရမယ်၊မှတ်မိစေရမယ်၊မကောင်းတဲ့တရား၊ မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို မကောင်းမှန်းသိပြီး ချုပ်တည်းနိုင်ကြရမယ်၊ တကယ်လုပ်ချင်တဲ့ လူကြတော့ လပ်ပေးပြီး တမင်ကျင့်ရတယ်။

ရှေးက ငါးလခွီးလို့အမြဲတိုင်းလေ့ရှိတဲ့အဘိုးကြီးတယောက်ရှိသတဲ့၊တနာရီအတွင်းမှာငါးလခွီးမတိုင်းဘဲနေနိုင်လျှင်ပုဝေါဘာပိုင်းပေးမယ်လို့ ဂတိလုပ်ထားကြသတဲ့၊ ထိုအဘိုးကြီးဟာ အချိန်နာရီစေ့ခါနီးမှာ မင်းတို့အချိန်ကလဲကွာ ကြာလိုက်တာ ငါးလခွီးမဘဲလို့ပြောမိတာနဲ့ ပုဝါမရတော့ဘူးတဲ့၊ အဲသည်လိုမဖြစ်ရအောင် သတိဝရမှု လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ သတိမြဲမြဲ ရှိစေကြရမယ်၊ ကျုပ်ကျောင်းက ခလေးတွေကိုလဲ ဆဲသံကြားလျှင် ဒဏ်ပေးမယ်လို့လုပ်ထားတော့ ယခုအကျင့်ရလာပြီး ဘယ်ကလေးမှ မဆဲတတ်ကြတော့ဘူး၊ ကလေးတွေက အတုံ့အလှဲအားဖြင့် ဆရာတော်

ဆဲရင်ကောဟု မေးနေပြန်တော့ ငါ့ကိုလဲဖမ်းကြကွလို့ပြောထာ ရတယ်။

အဲဒီလိုဘဲ ကိုယ့်ဝသီဖေါ်တွေကိုလဲ ဖျားယောင်းပြီး သတိနဲ့ အုပ်ချုပ်ပေးလျှင် ကြာတော့ သမ္မာသမာဓိဖြစ်လာတာဘဲ၊တော ထဲကကြွက်တူရွေး မျောက်တို့တောင် သတိပေးလျှင် ကြာတော့ သမ္မာသမာဓိ ဖြစ်လာနိုင်တာဘဲ၊ သတိက ရင့်ကျက်လာတော့ သမ္မာသမာဓိ ဖြစ်လာတာဘဲ၊ တောထဲကကြွက်တူရွေး၊ မျောက် တို့တောင် သတိလုပ်ပေးလို့ ရသေးလျှင် အသိတရားတွေနဲ့ နေတဲ့ လူတွေဟာ ဘုရား၏အဆုံးအမကို မျက်စိကလဲသိနိုင်ဘယ်၊ နားက လဲယူနိုင်တယ်မဟုတ်လား။ ကြွက်တူရွေး၊ မျောက်၊ သာလိကာတို့ ဟာ မျက်စိနဲ့ နားဖြင့် အသိတရားကလေးရခြင်းကြောင့် သူတို့ရဲ့ တိရစ္ဆာန်ဘဝခြင်းပင် မြင့်မြတ်တယ်ဟုဆိုရမူ သတိတရားများ များရှိသော ကျွန်ုပ်တို့လူသားသည် အဘယ်ကြောင့်ပို၍မမြင့်မြတ် ဘဲ နေရမည်နည်း။

သို့မဟုတ် ပို၍မြင့်မြတ်လျှင် သူများက လောက်လေးနဲ့ပြစ် မှာစိုးလို့ ရောထွေးရောထွေး လုပ်နေကြသလား၊သတိကစပြီးလုပ် လိုက်မှလဲ ဝါယမနဲ့ သမ္မာသမာဓိ ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ အဲသည်လို သမ္မာသမာဓိရပြီး တည်ကြည်လာတဲ့လူဟာ ကမ္ဘာကိုတောင် လွှမ်းမိုးသွားနိုင်တယ်။

မှန်သော မဖြစ်တောင် ကောင်းသောသတိနဲ့ လုပ်လိုက်တဲ့ ဂျာမဏီက ဟစ်တလာဟာ အစက ပန်းရံသမားပေါ့၊ အဲဒီပန်းရံ သမားဘဝနဲ့ နေတဲ့အခါတုံးက သူများအဘိအနှိပ်ကို ခံရလွန်း လို့ စိတ်ထဲကကြိတ်ပြီး တနေ့တော့ နိုင်ငံတွေကို အုပ်စိုးမဟဲ့လို့

သတိနဲ့ လုပ်လိုက်တာ အင်္ဂလန်ကလူတွေမျက်လုံးပြူးကုန်ကြရတာ ဘဲ၊ အဲသည်လို စိတ်ဓါတ်က စုမိပြီး ရင့်ကျက်လာတော့ သူ ထိုးလိုက်တဲ့ လှန်ဟာ ကမ္ဘာတခုလုံး စုပြီးနှုတ်ယူရတယ်။

အဲဒါကောင်းသောနဲ့သာ လုပ်လိုသာပေါ့ မှန်သောနဲ့ များ လုပ်မယ်ဆိုလျှင် (၀၁) သမ္မာ သမာဓိနဲ့ များ လုပ်မယ်ဆိုလျှင်၊ ယခုအထိ ကြီးကျယ်နေအုံးမှာဘဲ၊ အဲဒါကြောင့်သတိနဲ့ သမာဓိ ရှိစေကြရမယ်၊ ယခုတော့ တကာမကြီးတို့မှာ သမာဓိက မရှိကြ လေတော၊ ဘယ်က ဘယ်နေရာမှာမှ ခုန်မချဝန့်ဘဲ ဖြစ်နေကြတယ်၊ အကယ်၍၊ ယခုအခါ ကျားကြီးများ လာရင်တော့၊ ဘယ် လောက် အမြင့်ကဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ခုန်ချကြတော့မှာဘဲ။ ကျားကြီး တည်းဟူသော သမာဓိက အုပ်စိုးသွားတာကိုး၊ ရှေးအရင် ငယ် ငယ်တုံးက နွားလှည်းနဲ့ မြို့သစ်မြို့ကို သွားရာတွင် လမ်း၌၊ နွားလွတ်ပြေးတာနဲ့ နွားကိုသာရှေ့ရှုပြီး၊ နောက်မှလိုက်တဲ့အခါ ခြေထောက်ကို ကျားရှာဆူးတွေစူးတာကို မသိခဲ့ပါဘူး၊အဲဒီလို ဘဲ ကြက်သမာဓိ၊ အင်္ဂါယ သမာဓိ၊ ပွဲကမင်းသား သမာဓိ၊ မင်းသ မီး-သမာဓိမျိုးတောင် အိပ်ကပ်ထဲ ပိုက်ဆံလှန့်ကိုယူတာ မသိလိုက် သော သမာဓိမျိုး အကျိုးပေးသေးလျှင်၊ မှန်သောသမာဓိမှာ ဘာကြောင့်အကျိုးမရဘဲ နေရမှာလဲ။

အဲဒါကြောင့်-ဘုရားသခင်က သတိကို၊ အပ္ပမာဒေန၊ သမ္မာ ဒေထ၊ ဘယ်သောအခါမှ မမေ့ကြနဲ့လို့၊ ဟောတော်မူခဲ့ခြင်း ဘဲ၊ ထိုသတိနဲ့ သမာဓိရလာလျှင်၊ လူတယောက်ကို သရဖူ ဆောင်းပေးလိုက်ခြင်းဘဲတဲ့၊ အရင်မဂ္ဂင်ခုနှစ်ဖေါ်နှင့်၊ နောက် ဆုံး သမ္မာသမာဓိကို အားထုတ်လိုက်ရင်၊ ဆွမ်းလောင်းတဲ့ကိစ္စ၊

အလှူအမျိုးမျိုး ပေးတဲ့ကိစ္စ၊ ဗောဓိပင်ကြည့်တဲ့ အလုပ်ကိစ္စတို့ကို၊ သတိနဲ့ မှန်သောဖြစ်ပြီး၊ သမ္မာသမာဓိ အားလုံးမှန်သော သမာဓိ ဖြစ်ကြလျှင်၊ တကာမကြီးတို့ကို၊ သရဖူအမြဲ ဆောင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သွားတော့တာပါဘဲ၊ ထို့ကြောင့် အပ္ပမာဒေါ အမတံပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနောပဒံ၊ ဟူသော ဘုရားဟော ပါဠိတော်အရ၊ အချိန်မလပ် သတိချပ်၍၊ သတိနှင့် သမ္မာသမာဓိ အမြဲရှိကြစေ ရန် ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်ရာ သတည်း။

> ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ၊
>
> ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံဥဒပါဒိ၊
>
> ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ
>
> ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ....ဟူ၍။

ချစ်သားတို့၊ ဤသည်ကား၊ ဒုက္ခ သစ္စာဖြစ်၏၊ ဤသို့-အားဖြင့်၊ ငါသည် ရှေးကကြားမှ မကြားဘူးကုန်သော တရား တို့၌ မျက်စိပွင့်လာ၏၊ ဉာဏ်သင်းလာ၏၊ နားလည်မှု ရလာ၏၊ သိမှုပေါ်ထွက်လာ၏၊ အလင်းရောင် ထွန်း၍လာ၏-ဟု သစ္စာ ၄-ပါးတွင် သိအပ်တဲ့တရား၊ ပယ်ရမည့်တရား၊ မျက်မှောက် ပြုရမည့်တရား၊ ပွားများအပ်တဲ့တရားဟု၊ ခွဲခြား၍ ဟောတော်မူခဲ့ တယ်၊ သိအပ်တဲ့တရားဟု၊ ဆိုလိုရင်းမှာ ဒုက္ခကို-ဒုက္ခမှန်းမသိ၊ သိသယောင်ယောင်နဲ့ မသိကြခြင်းကြောင့်၊ သိကြစမ်းပါ၊ သိလျှင် သုခရမယ်တဲ့။

ရှေးကမကြားဘူးကုန်သော ဆိုရာတွင်၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံသွားခြင်းမှာ သူသည်နန်းမသုံးဆောင်နှင့်တကွ ယသော်ဓရာ

သားရာဟုလာတို့နှင့် လောကခံစားစံစားခဲ့ရတာတွေကို ဒုက္ခလို့ မသိခဲ့ခြင်း၊ ဒုက္ခလို့မသိခဲ့သည့်အပြင် သုခပင် ထင်မှတ်၍၊ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံတွေကို ကြုံတွေ့ပျော်မြူးခဲ့ရခြင်းသည် ဒုက္ခ၊ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ-မရဏ တရားတို့ကိုလည်း မသိခဲ့၊ ယခုမှပင် အမှန်တရားကို အမှန်အတိုင်း သိတော်မူကဲ့သဖြင့် ၎င်းတရားအတိုင်း မိမိတို့ ဖြစ်အင်ကိုတပ်ဆင်၍၊ ဒုက္ခကို-ဒုက္ခမှန်း သုံးမျိုးပိုင်း၍ သိကြရန်၊ ဟောတော်မူခဲ့ဘယ်၊ ထို-၃မျိုးသော တရားကို သစ္စာဉာဏ်ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်ဟု ခေါ်၏။

ဒုက္ခသစ္စာနှင့် သမုဒယ သစ္စာမှာ ဒုက္ခသစ္စာကို ကမ္ဘာရှိဘာသာတိုင်းက၊ သဘောတူလက်ခံကြသော်လည်း ဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကြတော့ သဘောမတူကြချေ။

ဒုက္ခတရားသည် ဘုရားသခင်အလိုတော် အရ ဖန်ဆင်းထားတာဟု ညင်းနေကြ၏။ ကံကြောင့်ဖြစ်ထာဟု ယူဆနေကြသဖြင့် အီတလီပြည်၌ မီးတောင်ကြီး ပေါက်ကွဲတာ ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးတောင်းပန်ပြီး ဆုတောင်းနေကြ၏၊ မှားလေစွတကား။

ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတမဘုရားရှင်က ဤသို့မဟုတ် မီးတောင်ပေါက်ကွဲတာ သဘာဝအကြောင်းကြောင့်- ဖြစ်ထာတဲ့၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတွေ ရှာတော့လဲ အကြောင်းတွေရှိဘယ်တဲ့။ အိဿရနိမ္မာန ဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်ထာဟာ မကောင်းပါဘူးတဲ့။ အသင်တို့ထင်သည့်အတိုင်း သတ္တဝါတွေကို ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းထားတာ-ဆိုလျှင်၊ဒုက္ခဖြစ်တာတွေကိုသုခဖြစ်အောင်ဖန်ဆင်းပါတော့လားဟု ပြောခဲ့ဘူး၏။ အမှန်တရားက ဒုက္ခ၏အကြောင်းမှန်ကို ပယ်မှ ဒုက္ခကလွတ်၍ သုခချမ်းသာရမယ်ဟု ဟောတော်မူခဲ့၏။

သမုဒယဆိုတဲ့ ဥပဒါန်ကလေးဟာ ထင်ရှားရှိတဲ့ တရား မဟုတ်၊ မရှိတဲ့တရားတွေ။ ရှိတယ်ထင်နေကြ၍ ဥပဒါန် စွဲနေကြလို့၊ ဒုက္ခဖြစ်နေကြ၏။ မပေါ်သေးတဲ့ ပစ္စည်းကို လိုချင်နေကြ၏။ သိုလှောင်၍ထားတာ ရှိပါသလား မရှိပါ။ ကြုံဘူးတွေ့ဘူးတာတွေကိုသာ လိုချင်နေကြတယ်၊ မကြုံဘူးမတွေ့ဘူးတာများ လိုချင်ရမှန်း သိကြရဲ့လား၊ ကြုံဘူးသော တရားတို့ကိုသာ ဥပဒါန်ဖြစ်နေကြ၏၊ ပယ်ဆိုတာလဲ မရှိတာမှ အပယ်ခံနိုင်တယ်၊ ရှိသောတရားတွေမှန်လျှင် အပယ်မခံနိုင်ချေ။ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် ပေါ်သော ရှိသော ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္န ဓမ္မတရားတွေလို့ဆိုလိုသည်။ ဖြစ်သမျှ ဒုက္ခတွေဟာ အကြောင်းရှိရမယ်တဲ့၊ ဒုက္ခဖြစ်တာဟာ အကြောင်းမကင်းဘူးတဲ့၊ ၎င်းဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်း သိပြီးလျှင် ပယ်ကြရမယ်။ ပယ်ပြီးလျှင် အပူအပင် မရှိတော့ဘဲ သုခချမ်းသာ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်၏။

ဘုရားသခင်သည် မြို့အတွင်းရှိ အာရုံတွေတောထဲမှာဆွမ်းခံကြွနေတာဘဲ၊ ဖြစ်ကြောင်းတရားတွေကို ပယ်ပြီးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခမဖြစ်တော့ပေ၊ ဝိသာခါ ကျောင်းအစ်မကြီး လင်ယောကျ်ားနဲ့ နေတာဘဲ၊ အနာထပိဏ် သူဌေးလဲ မယားနဲ့ နေတာဘဲ၊ သို့သော်တဏှာနဲ့တကွသော ဥပါဒါန် မထားကြဘဲ လင်ဝတ္တရားငါးပါး၊ မယားဝတ်ငါးပါး၊ ပြုကြရုံမှတပါး ဥပဒါန် မရှိ၊ အနုပါဒါန်တရားနှင့် နေထိုင်ကြသဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်၍ သုတေရား ရနေ ကြ၏။ ယခု မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင် သည် ဆိုသော ပစ္စည်းအားလုံးတို့သည်လည်း သေသောအခါ တားထား ဖြစ်ခဲ့ရမှန်း အသိကြသားနဲ့ မခွဲမခွာနိုင် လောက်သော ဥပါဒါန်

တရားများမဟုတ်ပေ၊ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခကိုဖြစ်တတ်သော သားသမီး ခင်ပွန်းနှင့် ပိုင်ဆိုင်သည် ဆိုသော ပစ္စည်းဥစ္စာဟူသမျှ တို့နှင့်တကွ မိမိ၏ ကိုယ်ကာယကိုပါ၊တဏှာသမုဒယ အစွဲမထားကြဘဲ၊ အနုပါဒါန တရားနှင့် သုခချမ်းသာရအောင် သမုဒယ တဏှာ စွဲဘို့ကိုပါယ်သတ် ကြရမယ်။

သစ္စာလေးပါးမှာ တပါး တပါးလျှင် ၃-မျိုးစီ ခွဲခြားဟောရာ၌ တပါးနှင့်တပါး မတူချေ၊ ထို ၃-မျိုးကို သစ္စာဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်ဟူ၍ ဟောတော်မူခဲ့၏။ ဘာ့ကြောင့် သစ္စာလေးပါး ဟောခဲ့ရသလဲ၊ လောကကြီး တခုလုံးတွင် ဒုက္ခတရားတွေနှင့် တွေ့ကြုံနေရသော လူသားတို့အား အလွန်လျှင် သနားဂရုဏာရှေ့ထား၍ ဒုက္ခ၏ချုပ်ငြိမ်းရာ (ဝါ) ဒုက္ခမှလွတ်မြောက်ရာ သုခချမ်းသာ ရရှိနိုင်သော တရားလည်း ရှိသေးကြောင်း သူကိုယ်တိုင် သိရှိရခြင်းများကို လမ်းစဉ်နှင့်တကွ ဟောတော်မူခဲ့တယ်။

အခြားသော ဘာသာဝင်တို့က ဒုက္ခသည်ထာဝရ ဘုရားဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ဂေါတမဘုရားက ဤသို့မဟုတ်၊ သူကိုယ်တိုင် ဥရုဝေလတောမှာ ဒုက္ကရ စရိယာကျင့်၍ ရှာကြံရရှိခဲ့သော တရားမှာ ဒုက္ခတရားသည် မည်သူမျှ ဖန်ဆင်း၍မဟုတ်၊ သဘာဝ ဖြစ်နေတာတွေကို ကိုယ်နဲ့မတဲ့လျှင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဒုက္ခတဲ့။ ဘယ်သူက ဆန့်ကျင်သလဲ၊ ကိုယ်ကဆန့်ကျင်ကြတာဘဲ၊ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှ ပေါ်လာတဲ့ ဒုက္ခတဲ့၊ မိုးပေါ်ကျ တရားလည်းမဟုတ်၊ ပရမတ္ထတရားလည်း မဟုတ်၊ ပရမတ္ထထင်ရှား ရှိလာသောတရား မဟုတ်၍ ဒုက္ခချုပ်အောင် ဒုက္ခငြိမ်းအောင်လုပ်လျှင်လည်း ရမယ်တဲ့။

ချင်းဒုက္ခတရား ပြုတ်အောင် လမ်းစဉ်ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကို လုပ်ရမယ်၊ တကယ်လုပ်လျှင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်တခုတည်းနှင့်ဘဲ ဒုက္ခ ပြုတ်နိုင်ကြောင်း ဟောတော်မူခဲ့၏၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သဘောက ဥပမာ မှောင်မိုက်နေသောညဉ့် လမ်းတွင်ကြိုးကလေးတချောင်း ကို တက်နင်းမိသောအခါ အမှန်မသိရ၍ မြွေကလေးထင်၍ ကြောက်လာမည်ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အမှန်သိအောင် ဓါတ်မီးနှင့် ထိုးကြည့်သောအခါ ကြိုးမှန်းသိ၍ အကြောက် တည်းဟူသော ဒုက္ခတရား ပျက်ချုပ်သွားရမည် ဖြစ်၏၊ ထို့အတူ မမှန်သော အပါယ ဒုက္ခတရားတို့ကို အမြင်မှန် သမ္မာဒိဋ္ဌိ တရားနှင့် ပါယ် သတ်၍ ရရှိနိုင်ကြောင်း ဟောတော်မူခဲ့၍ ယာဝကိစ္စ၊ အကြွင် မျှလောက်သော ကာလ ပါတ်လုံး ပိုင်းခြား ထင်ထင် မသိ မြင်ခဲ့သေးသည့် အခါ၌၊ ထိုတရားတို့ကို ငါဘုရား မဟောခဲ့ သေးဘဲ....။

ယတော စခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဉာန ဒဿနံ

သုဝိသုဒ္ဓံ သမ္မာ သမ္ဗောဓိံ အဘိ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ

ပစ္စညာသိံ....ဟု

ထိုလေးပါးသော သစ္စာ တရားတို့ကို သုံးစပ်လေးလွှာ ၁၂- ပါးသော အချင်းအရာဖြင့် တကယ်ကေန် တိတိအမှန်ကို အမှန် အတိုင်း သိမြင်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူသော အခါမှ ငါဘုရား သည် လူရော ရှင်ပါ နတ်ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော သူအပေါင်းတို့ ထက် ဤလောကတွင် အတုမရှိသော ဉာဏ်အမြင်ကို ရရှိခဲ့လေပြီ ဟု ဝန်ခံဟောကြားတော် မူခဲ့လေသည်မှာ....

ဘိက္ခဝေ၊ပဉ္စဝဂ္ဂီ သည်ဘွဲ့ထူး တပည့်ဦးတို့။အထ၊ထိုအခါမှ။ ပထာယ၊ အစပြု၍။ အဟံ၊ သင်တို့ ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့် တကွသော။သမာရကေ၊ မန်မင်းနှင့်တကွသော။သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာမင်းနှင့်တကွသော။ လောကေ၊လောက သုံးထပ် ဘုံသုံးရပ်၌။ သ သမဏ ဗြဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝ မနုဿာယ၊ နတ်လူ ဗြဟ္မာ အကုန်ပါသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း ၌ရင်း။ အနုတ္တရံ၊ အမြတ်ခေါင်ထိ ထို့ထက်မြတ်မရှိသော။ သမ္မာ သမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဆရာကင်းမဲ့ တပည့်မခံ၊ အမှန်ထင်းဖေါက် အလင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စညာသိံ၊ ရဲရဲဝန့်ဝန့် မကြောက်ရွံ့ဘဲ မတွန့်မဆုတ် အဟုတ်ဝန်ခံနိုင်လေပြီ။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား။ ဒဿနံ၊ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ် အကုန်မြင်သော။ ဉာဏဉ္စ ပန၊ သစ္စာလေးတန် အသိဉာဏ်သည်လည်း။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခဲ့လေပြီ။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရား၏။ ဝိမုတ္တိ၊ သုံးထွေဝဋ်ဇာတ် အရွတ်ထပ်မှ လွတ်လပ် အေးငြိမ်းမှုသည်။ အကုပ္ပါ မလှုပ်မယိုင် အဟုတ်ခိုင်ခဲ့လေပြီ။ အယံ၊ ခန္ဓာငါးလီ စုံညီပေါင်းကြ ဤဘဝသည်၊ အန္တိမာ ဇာတိ၊ နောက်ဆုံးလာဘိ ၂ခါမရှိသော ဇာတိပင်ဖြစ်ချေ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဘဝသစ် ဟူသောစနစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဝဋ်မြစ်မကြွင်း အကုန်ရှင်း၍ အလျှဉ်း မရှိသည်သာလျှင် တည်း–ဟု ဟောတော်မူခဲ့လေသတည်း။

ထို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည်—

ယော ဟိ ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ သောမံ ပဿတိ ပဏ္ဍိတော
အပဿ မာနော သဒ္ဓမ္မံ ပဿံပိ နပဿတိ၊ ဟု....

ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်မှာ ဝက္ကလိ ရဟန်းကြီးအား ဟောတော်မူခဲ့သည်မှာ အကြင် လူပညာရှိသည် အမှန်တရားကို မြင်၍ကျင့်၏၊ သော၊ ထိုသူသည် ငါဘုရားကို မြင်သည်မည်၏၊ (ဝါ) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မည်၏။ အကြင်သူမူကား၊ အမှန်တရားကို မမြင်လျှင်မကျင့်ချေ။ ထိုသူကား ငါ့အနီးကပ် နေသော်လည်း ငါ့ကိုမြင်သည် မမည်။ (ဝါ) ပိတ်ဖြူပုဆိုးနှင့် အရိုးပုတီးကိုင်ပြီး ဘုရားအတွင်းမှာ ထိုင်ပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ် (ဝါ) ပိတ်ဝါသင်္ကန်းနှင့်သပိတ်ကိုထမ်းပြီး ဆွမ်းခံပင် ကြွနေတိုင်းလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မခေါ်နိုင်မခေါ်ထိုက်ချေတဲ့။

စတုသစ္စာ ဝိနိတ္တော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ ဟုဆိုပြန်သဖြင့် ဓမ္မစကြာ (ဝါ) သစ္စာလေးပါးမှ လွတ်သော အခြားတရားမရှိဟု ဆိုလေသည်၊ အခြားသော တရားစကား စာပေတို့သည် ဓမ္မစကြာ တရားနှင့်မှ မကိုက်ညီလျှင် အမှန်မဟုတ်ချေ၊ ဂေါတမဘုရားသည်ပင် ဟောသမျှ တရားတို့ကို သစ္စာလေးပါး သွင်း၍ဟောပြ၏။ ဓမ္မစကြာတရား ထိုလမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်မှုလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ဆိုနိုင်၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ဝင်လိုကြောင်း ဆိုငြားအံ့၊ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ "ဗုဒ္ဓံ- ဓမ္မံ- သံဃံ" ဂစ္ဆာမိ၊ ဆိုရမည်ဟု အခမ်းအနားတွေနှင့် နှုတ်ထိ-ဒူးထိ ရှိခိုးရွတ်ဆိုရရုံနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီလား၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅-ဦးတို့ဟာ ဗုဒ္ဓံ- ဓမ္မံ- သံဃံ

ဂရုစွာမိကို မသိ၊ ယခုဘုန်းကြီးတွေ ရဟန်းခံသလို မလုပ်ခဲ့ကြပေ။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်၊ သောတာပန်ဖြစ်နေကြ၏၊ ဗုဒ္ဓသာသာဖြစ်သော တရားကတမျိုး၊ အခမ်းအနား လုပ်တာတွေက တခြားစီဖြစ်ကြောင်း နားလည်ကြရမယ်၊ မှန်သောသစ္စာ ၄-ပါး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် ဓမ္မစကြာ လမ်းစဉ်မှန်တရားတို့ကို လိုက်ပါကျင့်ကြံ-အားထုတ်ကြမှ သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အစစ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဟောတော်မူခဲ့သဖြင့်၊ ထိုဓမ္မစကြာတရားတော်ကို တရားဥ်၊ ပါရှိသည့်အတိုင်း အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မွန်မြတ်လေးစားစွာ ဂရုတစိုက်ကြိုးစား အားထုတ်ကြရာကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓ တက္ကသိုလ်။

ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန။

ကျွန်ုပ်တို့ ယခုတည်ဆောက်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗိမာန်ကား ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန (ဝါ) တရားစကြာလှည့်ခြင်း (ဝါ) တရားမြို့ တည်ထောင်ခြင်း တည်းဟူသော အထွဋ်ဒုပိကာ မတတ်ဆင်ဘဲ၊ ပြည့်စုံသော ကြက်သရေမင်္ဂလာကို ဆောင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ၎င်းသုတ်သည် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနဖြစ်၏ (ဝါ) လက်ဦးဆုံး၊ ဟောပြသော တရားဖြစ်၏၊ ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏၊ အုဋ္ဌ်မြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ခိုင်ခန့်သောဒုဒယ် ထယ်ဝါသော ကိုယ်တည်းလည်းဖြစ်၏။ ဝင်းလက်တောက်ပြောင် အရောင်ထွက်သော အထွဋ်ပိဒုကာ ငှက်မြတ်နားလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။

ဤသုတ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏၊ မုက္ခပတ်စကား အစစ်ကိုတွေ့ရ၏၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် သုံးလေ့နှုန်းလေ့ ဟောလေ့ ပြောလေ့တို့ကို ဆောင်သောအသုံးအနှုန်းများကိုလည်း တွေ့မြင်ရလေသည်။ နောက်ခေတ် ပေါက်ပွား ပညာရှိများ၏၊ ထိသွင်းချက်များမှ လုံးဝကင်းစင်သော သုတ်ဖြစ်၏၊ ၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဝါဒ တခုလုံး၏ အခြေခံဖြစ်သည်ဟု မယုံကြည်နိုင်အောင် တိုလှ၏။ ကျဉ်းလှ၏၊ သို့သော်လို့ရင်းကို ထိမိခြင်းကြောင့်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ် ငါးရပ်ကို အကုန်သိမ်းခြုံမိလေသည်၊ ၎င်းသုတ်သည်၊ အမှန်နှင့်အမှားကို ခွဲခြားဝေဖန်၍၊ အမှန်ကို သိမြင်စေရန် အတွက် မှတ်ကျောက်အစစ်ဖြစ်၏။ ၎င်းမှတ်ဖြင့်တိုက်ကြည့်သော အခါ အရည်မမီသောတရားသည်၊ ဘယ်ကျမ်း- ဘယ်စာ ဘယ် ပါဠိ ဘယ်အဋ္ဌကထာမှာ ပါသည်ဖြစ်စေ၊ အမှန်ဟူသောနာမံကို

မခံယူနိုင်တော့ချေ။ ထိုပြင်ဤသုတ်၏ ထူးခြားချက် တခုရှိသေး၏၊ ကမ္ဘာ၌ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှသော ဘာသာရှင် အားလုံးတို့သည် ထာဝယ ဘုရားနှင့် မြဲသောအတ္တ ကိုလက်သုံးပြု၍၊ ၎င်းတို့တည် ထောင်သောဘာသာ၏၊ အုဋ်မြစ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြကုန်သည်။

ဤဗုဒ္ဓ ဘာသာ၏ အုဋ်မြစ်ဖြစ်သော ဓမ္မ စက္က ပဝတ္တန သည် ထိုဘာသာတိုင်း၏ လက်သုံး အခြေခံဖြစ်သော အချက်ကြီးများကို အလေးမပြု ဂရုမထားခဲ့ချေ။ ထိုမှတပါး မဟုတ်မမှန်သော အချက်များကို စွဲလမ်းတတ်သော ဥပဒါန်မှ ကင်းခြင်း၊ ထာဝယ ဘုရားတို့၏ ကောင်းကင်ဘုံနန်းတို့ကို ဂရုမထား အရေးမစိုက်ခြင်း၊ ရုပ်ထု ဆင်းထု ကိုးကွယ်မှု၊ နတ်ကောင်းနတ်ဆိုးတို့ကို အားထားယုံကြည် ပသမှု၊ မန္တာန်မန္တာရား လိုက်စား ယုံကြည်မှု၊ ဆုတောင်း မေတ္တာကို အားထားမှု စသည်တို့မှ လွတ်ကင်းစင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် အပိုထူးခြားချက်တို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

ထို့ကြောင့်- ဤသုတ်၌ပါဝင်သော အချက်အလက်တို့သည်၊ ဘာသာရှင် အားလုံးတို့၏ တရားတို့တွင် အနက်နဲ အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏၊ အနှစ်သာရ အပါဆုံး ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းသည် ဘာသာအားလုံးကို စုပေါင်းသိကုံး၍ ထားသော ပုတီးကုန်း၌ ဝင်ပ လယ်ကူး ပုတီးခေါင်းသဘွယ်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာ့ သရဖူ၌ အဘိုးအတန်ဆုံး အရောင်အလက်ဆုံး ရတနာ အစစ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်လူအများ နားလည်နိုင်လောက်သော စကား အသုံးအနှုန်းတို့ဖြင့် ထိုသုတ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုပေအံ့။

"ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန" တရားတော်ကြောလှည့်။

ချစ်သား....တို့။

အပူနယ်လွတ်ထွက်၍၊ အေးကွက်ရရှိရန် အဟုတ်ကြိုးပန်းရှာဖွေသူများ ကွေ့ကွင်း ရှောင်ဖယ် ရမည့် အစွန်းနှစ်ဖက် ရှိကုန်၏။

ချစ်သား....တို့။

တဖက်စွန်းကား လူသား၏ ဓါတ်ကြိုက်ဖြစ်သော (ဝါ)ယုတ်သော ညံ့သော ကြမ်းသော တမ်းသော၊ ပျော်မှုပါးမှု ငါးပါး အာရုံ ကာမဂုဏ်လိုက်စားမှု ဘက်သို့ အုပ်မနိုင်ထိမ်းမရ သိမ်းမနိုင် ချုပ်မရ အလွန် အကြူး စည်းလွတ် ကမ်းလွတ် တရားလွတ် လိုက်စားခြင်းပင်တည်း၊ အခြား အစွန်းတဖက်သော်ကား။

ချစ်သား....တို့။

မိမိ၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို ပင်ပန်းစေတတ်သော နွမ်းနယ်စေတတ်သော (ဝါ)နာကျင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အတ္တ ကိလမထ ကိုယ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော အကျင့်ကြမ်း အကျင့် မှားတို့ အားထုတ်ကျင့်ကြံခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သား....တို့။

ထို အစွန်း နှစ်ဖက်တို့၏ အလယ်၌ ကြယ်ပြော ပြန့်ပြူး ဖြောင့်စင်း ညီညာသော ခလုပ်ကန်သင်း ဆူးညှောင့်ရှင်းသော အလယ်လမ်းစဉ်ကို ငါကိုယ်တိုင်သိရှိ တွေ့မြင်ခဲ့လေပြီ။ ထိုလမ်းစဉ်ကား အဘယ်နည်း၊ ကောင်းစွာ။

ချစ်သား....တို့။

ထိုလမ်းစဉ်ကား—

၁။ မှန်သော အမြင်၊

၂။ မှန်သော ကြံစည်မှု၊

၃။ မှန်သော နှုတ်မှု၊

၄။ မှန်သော ကိုယ်မှု၊

၅။ မှန်သော အသက်မွေးမှု၊

၆။ မှန်သော အားထုတ်မှု။

၇။ မှန်သော မှတ်သားမှု။

၈။ မှန်သော စိတ်တည်ငြိမ်မှု။

ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော လမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

ချစ်သား....တို့။

ပထမဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ(ဝါ)ဆင်းရဲမှန်ဟူမှုကား ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်ဆင်းရဲ၏၊ ထို့အတူအိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်းတို့လည်းဆင်းရဲကုန်၏၊ မလိုအပ်သော အလိုကိုရခြင်း၊ လိုသောအရာများနှင့် ကွေကွင်းရခြင်း၊ အလိုမပြည့်ခြင်းတို့သည်လည်း ဆင်းရဲပင်ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းဆိုရသော်....

ချစ်သား....တို့။

စွဲလမ်းမှုနှင့်တကွဖြစ်သော ရုပ်အစု နာမ်အစုတို့လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။

ချစ်သား....တို့။

ဤသည်ကား ပထမဆင်းရဲမှန် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့။

ထို ဆင်းရဲဒုက္ခ အပေါင်း၏ အကြောင်းမှန်ဖြစ်သော ဒုတိယသစ္စာကား အဘယ်နည်း။

ချစ်သား....တို့။

ဘဝအသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကာမအာရုံကို ခုံမင်ဘွယ်တာခြင်းနှင့်တကွသော(ဝါ)ထိုဘဝ ဤဘဝတို့၌ ကြေနပ်ခြင်းကို ရှာကြံတတ်သော အဓိပ္ပါယ်ကား.... လူသား၏ကာမ အာသာပြည့်စုံမှုအတွက် တောင့်တစွဲလမ်းခြင်း (ဝါ) အနာဂါတ်ဘဝကို တောင့်တခြင်း ဟူသော တဏှာ သမုဒယကို စွဲလမ်းမှုပင် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သား....တို့။

စွဲလမ်းမှုသည် ဒုက္ခဆင်းရဲ အပေါင်း၏ အကြောင်းမှန်ရေသောက်မြစ်ဖြစ်သော ဒုတိယ အကြောင်းမှန် ဖြစ်သတည်း၊ ၎င်းကားအဘယ်နည်း....။

(၁) ကာမ ဆာခြင်း။

(၂) ဘဝ ဆာခြင်း။

(၃) ဘဝပြတ်မှုကို ဆာခြင်းတို့ပင်တည်း။

ချစ်သား....တို့။

ထိုဆင်းရဲ အားလုံး၏ ကုန်ဆုံးခြင်းဟူသော အကျိုးမှန်ဖြစ်သော တတိယ သစ္စာကား အဘယ်နည်း။

ချစ်သား....တို့။

ထိုတဏှာ ဟူသောစွဲလမ်းတပ်မက်မှု၏ မရှိခြင်း၊ ကုန်ဆုံးခြင်း၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ အညွန့်မထွက်နိုင်ခြင်း၊ တဖန်ပြန်၍ မရှည်နိုင်ခြင်း၊ (ဝါ)ထိုစွဲလမ်းမှု ရေသောက်မြစ်ကို အပြီးတိုင်ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ချစ်သား....တို့။

ဤသည်ကား တတိယ အကြိုးမှန် တရား ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သား....တို့။

ဒုက္ခဆင်းရဲ အားလုံး၏ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စတုတ္ထ အကြောင်းမှန်ကား အဘယ်နည်း။

ချစ်သား....တို့။

၁။ စွဲလမ်းခြင်း ယုံမှားခြင်းတို့မှကင်းသော အမြင်မှန်။

၂။ မြင့်မြတ်သော အထက်တန်းစား လူ အဘိုးတန်တို့နှင့်သာ ထိုက်တန်သော မှန်သောကြံစည်တွေးတောမှု။

၃။ ကျင်နာခြင်း၊ ပြေပြောင့်မှန် ပွင့်လင်းခြင်းနှင့် တကွသော ပြောဆိုမှု။

၄။ ငြိမ်းအေးသာယာခြင်း၊ ရိုးဖြောင့်စင်ကြယ်ခြင်း၊ ချစ်ခင်သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော မှန်သော လုပ်ကိုင်မှု။

၅။ သက်ရှိသတ္တဝါတို့အားထိခိုက်နာကျင်စေခြင်း၊သေကြေပျက်စီးစေခြင်း၊ အကြိုးဆုတ်ယုတ်စေ ခြင်းတို့မှ ကင်းသော မှန်သောအသက်မွေးမှု။

၆။ မိမိကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်ခြင်း၊ အုပ်ထိမ်းခြင်း၊ စောင့်စီးခြင်းနှင့်တကွသော မှန်သောအားထုတ်မှု။

၇။ ပေါ့ပါးလျှင်မြန် သွက်လက်သော ထိမ်းချုပ် ထိမ်းအုပ်၍ထားသော မေ့လျော့ပျောက်ပျက်ခြင်းမရှိသော မှန်သောမှတ်သားမှု။

၈။ ဘဝ၏အဖြစ်အပျက်မှန်ကို စဉ်းစားကြံစည်ခြင်းဖြင့် ရရှိအပ်သော မှန်သောစိတ်၏ တည်ငြိမ်မှု ဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအလယ်လမ်းတရား အစုပင် ဒုက္ခ ဆင်းရဲခြင်း၏ ဇာတ်သိမ်းရန်အကြောင်းမှန်ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သား....တို့။

ဤသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာဆင်းရဲမှန်ဖြစ်၏၊ ထိုဆင်းရဲမှန်ကား ပိုင်းခြား၍ သိမြင်ရမည့် သဘောတရားပင်ဖြစ်၏၊ ငင်းကိုငါသည် ပိုင်းခြားသိမြင်ခဲ့ပြီ။

ချစ်သား....တို့။

ဤသည်ကား ဒုက္ခ သမုဒယ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းမှန်ဖြစ်၏၊ ထိုအကြောင်းမှန်ကား ပယ်ထုတ် တိုက်ဖျက်ပစ်ရမည့် သဘောတရားတည်း၊ ငင်းကိုငါသည် တိုက်ဖျက်ပယ်ထုတ်၍ပြီးခဲ့ပြီ။

ချစ်သား....တို့၊

ဤသည်ကား ဒုက္ခ နိရောဓ ဆင်းရဲ ကင်းငြိမ်းခြင်းအမှန်ဖြစ်၏၊ ငင်းကား အာရုံပြုရမည့် သဘောတရားဖြစ်၏၊ ငင်းကိုငါသည် အာရုံပြု၍ ပြီးခဲ့ပြီ။

ချစ်သား....တို့

ဤသည်ကား ဒုက္ခ နိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိ ပဒါ ဆင်းရဲ ငြိမ်းချမ်းရာလမ်းစဉ်မှန်ဖြစ်၏။ ထိုလမ်းစဉ်မှန်ကား လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်ရမည့် သဘောပြီတရားဖြစ်၏။ ငင်းကိုငါသည်သက်ဇတွေ့ သုံးသပ်လုပ်ကိုင်၍ ပြီးခဲ့။

ဤသို့ သိမြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ရှေးက ကြားမှ မကြားဘူးသော သဘာ၀ဓမ္မတို့နှင့် ပတ်သက်၍ငါဘုရား၌ မျက်စိပွင့်ခဲ့ပြီ၊

အသိဉာဏ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ပညာထွန်းခဲ့ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာပေါက်ခဲ့ပြီ၊ အလင်းရောင်တောက်ခဲ့ပြီ။

ချစ်သား....တို့။

ဤအမှန်လေးချက် ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ထင်းလင်းသေချာ အကြွင်းမဲ့လောက် ကာလပတ်လုံး ငါကိုတိုင် မသိမမြင်ခဲ့သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည်ဤမြေပြင်ရောကောင်းကင် ဘုံနန်း၌ပါ အတုမရှိသော ထိုးထွင်း၍ အမှန်မြင်တတ်သော ဉာဏ်ကိုမရခဲ့သေးချေ၊ ယခုသော်မူကား။

ချစ်သား....တို့။

ငါသည် ထိုဉာဏ်အလင်းရောင်ကို ရရှိခဲ့ချေပြီ၊ထိုဉာဏ်အလင်းရောင်သည် ငါ၏စိတ်ဓါတ်၌ ကိန်းဝပ်ခဲ့ပြီ၊ ငါ၏စိတ်သည် အမှောင်ကင်း၍ အလင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီး ငါ၏လွတ်လပ်မှုကား မလှုပ်ရှား မယိမ်းယိုင်တော့ပြီ။

ချစ်သား....တို့။

ဤကား ငါ၏နောက်ဆုံးဘဝ ဇာတ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဘဝသစ်တဖန် ဖြစ်စေတတ်သော ဘဝရေသောက်မြစ်ကို လက်စသပ် ခုတ်ဖြတ်ပြီးခဲ့လေပြီ။

ဤကား ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ၏ (**ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန**) သုတ်ကို အကျဉ်းချုပ် အများနားလည်လွယ်အောင် ဘာသာပြန်ဆိုချက် ဖြစ်၏။ ဤသုတ်၏ လိုရင်း အချုပ်ကား အကြောင်း အကျိုးမှ တပါး အခြားဘာမျှ မရှိသော ဟူသော အချက်ဖြစ်၏။

အကြောင်း အကျိုးမှလွတ်သော (ဝါ)ကင်းသောအရာသည် အမှန်မဟုတ် ဟူသောအချက်ကို လက်ညှိုးညွှန်ပြလေသည်။ ၎င်း သုတ်သည် တိုလှ ကျဉ်းလှ၍ လွယ်မယောင် တိမ်မယောင် ထင်ရ စေကာမူ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား အားလုံးကို သိမ်းကြုံးမိခြင်း၊ ကိုယ် ကျင့်တရားရော အဘိဓမ္မာ ပညာပါ အကုံး ဝင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အခြေခံဖြစ်ထိုက်လေသည်၊အထပ်ထပ်ဖတ်၍ အကြိမ် ကြိမ် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် စဉ်းစားဘို့လိုလေသည်။ ဤသို့ ဖတ်၍ စဉ်းစား တွေးတောမိ လေလေ နက်နဲ၍ နက်နဲ၍ သွားလေ ဖြစ်သောသုတ်ပင်ဖြစ်၏။

မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကို အသုံးမပြုသူ စဉ်းစားတွေးတောခြင်း ကင်းသူများအဘို့ အမြင်နက်၍ အသိခက်သော တရားဖြစ်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် အို–အချင်းလူသား အထပ်ထပ်ဖတ်၍ အကြိမ် ကြိမ် စဉ်းစားလော့၊ အမှန်သို့ ထိရောက်အောင် ကြံလော့၊ စည်လော့၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ကို အသုံးပြု၍ တွေးတောပါလေလော့။

“ဘုရားပင့်”

၁။ ဘုန်းတော် နေ-လ ထွန်းပလျှံဆူ၊
ခြောက်ရောင်ကွန့်မြူး ညွန့်လူး လူလူ။
လူနတ်အားလုံး ညွတ်ကုန်းရသူ၊
ကျွန်ထိပ်ဦး ကွန့်မြူးစံတော်မူ။ ။

၂။ ထောင်ရောင်လျှပ်ဝင်း ရောင်းမင်းသရဖူ၊
ဗုဒ္ဓနေဝင်း ပေါ်ထွန်း ထွက်ပြူ။
ပါမီစုံရင့် ငုံပွင့်စေသူ၊
ကျွန်ထိပ်ဦး ကွန့်မြူးစံတော်မူ။ ။

၃။ ဉာဏ်တော်ကွန်ယက် ပြိုးပြက်သရဖူ၊
တုဘော်ပြိုင်ဘက် ဆိုင်ဘက်မပြူ။
တဏှာဝဋ်ဂျေး ချွတ်ဆေးနိုင်သူ၊
ကျွန်ထိပ်ဦး ကွန့်မြူးစံတော်မူ။ ။

၄။ ကမ္ဘာ့ဆင်းရဲ ဖြိုခွဲဖျက်သူ၊
ကမ္ဘာ့နှောင်တွင်း အလင်းပြသူ။
ကမ္ဘာအေးလမ်း ဖြောင့်တန်းညွှန်သူ၊
ကွန့်ထိပ်ဦး ကွန့်မြူးစံတော်မူ။ ။

၅။ သံသာညွန်ညစ် ကျွန်နစ်ဟိန္ဒဂူ၊
သားချစ်ရာဟု မျှော်ရှုပုံတူ။
ကျဉ်းကုန်းတက်သို့ ဆွဲချက်တင်သူ၊
ကျွန်ထိပ်ဦး ကွန့်မြူးစံတော်မူ။ ။

"ဘုရားဂုဏ်တော်"

၁။ အရဟံအစ (နဝ) ဂုဏ်တော်၊
သုံးဘုံလွှမ်းမိုး တန်ခိုးတေဇော်။
မြတ်စွာထွဋ်ဖျား ညွှတ်တွားကော်ရော်၊
လွန်မြတ်နိုး ရှိခိုးကျွန်ုပ်ပူဇော်။ ။

၂။ နီလ၊ ပီတ၊ ခြောက်ဝရောင်တော်၊
အမှောင်ပယ်ခွင်း ထွန်းလင်းပြန့်သော်၊
မြတ်စွာထွဋ်ဖျား ညွှတ်တွားကော်ရော်၊
လွန်မြတ်နိုး ရှိခိုးကျွန်ုပ်ပူဇော်။ ။

၃။ ဣဿရိယ စသည့်ဘုန်းတော်၊
သုံးဘုံရိုက်ချိုး တိုက်လုံးလွှတ်ကျော်။
မြတ်စွာထွဋ်ဖျား ညွှတ်တွားကော်ရော်၊
လွန်မြတ်နိုး ရှိခိုးကျွန်ုပ်ပူဇော်။ ။

၄။ ဉေယျံငါး ထင်ရှားသိသော်၊
သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တေဇော်။
မြတ်စွာတွဋ်ဖျား ညွှတ်တွားကော်ရော်၊
လွန်မြတ်နိုး ရှိခိုးကျွန်ုပ်ပူဇော်။ ။

၅။ ဒေကိခံမစ် မာန်စစ်ငါးပေါ၊
ဗောဓိညောင်နန်း အောင်ပန်းဆင်သော်။
မြတ်စွာထွဋ်ဖျား ညွှတ်တွားကော်ရော်၊
လွန်မြတ်နိုး ရှိခိုးကျွန်ုပ်ပူဇော်။ ။

“တရားဂုဏ်တော်”

၁။ ကောင်းစွာဟောကြား ဒို့ဖျားထိပ်တင်၊
လာလှည့်ကြည့်လှည့် ဆိုသည့်ပုံသွင်။
သံဒိဋ္ဌိက ဒိဋ္ဌမျိုးမြင်၊
တရားမြတ်၊ မလပ်ရှိဦးတင်။ ။

၂။ ချိန်ခါမလင့် မဖင့်ဆောလျှင်၊
ချက်ချင်းလက်ငင်း ထင်လင်းကျိုးမြင်။
ဝဋ်စခမ်းမှ ကျွတ်လမ်းကိုထွင်၊
တရားမြတ် မလပ်ရှိဦးတင်။ ။

၃။ သံသာစက်ကြီး ဖျက်ဆီးကုန်စင်၊
ဖြစ်မီး အိုမီး သေမီးမရှင်။
ကိလေသာဝဋ် အလွတ်ရှောင်ကျဉ်၊
တရားမြတ် မလပ်ရှိဦးတင်။ ။

၄။ သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲကျင့်စဉ်၊
ပညာရှင်များ မျက်ဝါးထင်ထင်။
ကိုယ်တိုင်ကျင့်မှ ကိုယ်သိကိုယ်မြင်၊
တရားမြတ် မလပ်ရှိဦးတင်။ ။

၅။ သတ္တဝါများ သနားဒို့ရှင်၊
နှစ်၄၅- ဟောကြားနေ့စဉ်။
စ-လယ်-အဆုံး ပုလဲကုံးသွင်၊
တရားမြတ် မလပ်ရှိဦးတင်။ ။

“သံဃဂုဏ်တော်”

၁။ ကောင်းစွာဖြောင့်စင်း ကျင့်ခြင်းမှန်သော်၊
ရှိသောကျင့်ဘိ အသိမချော်။
အရိယာဇာတ် အမြတ်ရှစ်ဖော်၊
လက်အုပ်ပန်း ရှင်လန်းဒို့ပူဇော်။ ။

၂။ ယောလည်းလေးချက် လယ်ခွက်ပုံလျော်၊
ကုသိုလ်စေ့မျိုး စိုက်ပျိုးရာနှော်။
အရိယာဇာတ် အမြတ်ရှစ်ဖော်၊
လက်အုပ်ပန်း ရှင်လန်းဒို့ပူဇော်။ ။

၃။ ကျင့်စခန်းနှင့် ကျင့်လမ်းစုံသော်၊
မဂ္ဂင်ဖေါင်ကြီး တက်စီးပျော်ပျော်။
အရိယာဇာတ် အမြတ်ရှစ်ဖော်၊
လက်အုပ်ပန်း ရှင်လန်းဒို့ပူဇော်။ ။

၄။ ကိလေသာမြစ် ဝဋ္ဋညစ်ဆေးလျှော်၊
နိဗ္ဗာန်မြို့နန်း ဖြောင့်တန်းရည်ရော်။
အရိယာဇာတ် အမြတ်ရှစ်ဖော်၊
လက်အုပ်ပန်း ရှင်လန်းဒို့ပူဇော်။ ။

၅။ လောကတွင်ထား ဒို့ဖျားမိန့်တော်၊
အားသင်ကြိုးပန်း ရှက်ထမ်းပျော်ပျော်။
အရိယာဇာတ် အမြတ်ရှစ်ဖော်၊
လက်အုပ်ပန်း ရှင်လန်းဒို့ပူဇော်။ ။

“ခန္ဓာငါးပါးသရုပ်”

၁။ ပြုပြင်ဆေးသုတ် ပေါင်းထုပ်မှန်းမံ၊
ဤရုပ်ထိုရုပ် ရေမြှုတ်သဏ္ဍာန်။
မခိုင်မြဲလို့ ဆင်းရဲပူပန်၊
အကာကျ သာရ ကင်းမဲ့ပြန်။ ။

၂။ သာယာနှစ်သက် ခံခက်နှစ်တန်၊
ဝေဒနာစက် ရေပွက်သဏ္ဍာန်။
မခိုင်မြဲလို့ ဆင်းရဲပူပန်၊
အာကာကျ သာရ ကင်းမဲ့ပြန်။ ။

၃။ ကြောင်းအမျိုးနှင့် ကောင်းဆိုးမှတ်ရန်၊
သညာနာမ်ဓါတ် တံလျှပ်သဏ္ဍာန်။
မခိုင်မြဲလို့ ဆင်းရဲပူပန်၊
အကာကျ သာရ ကင်းမဲ့ပြန်။ ။

၄။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဖေါက်လှဲ ဖေါက်ပြန်၊
သင်္ခါရကွော ငှက်ပျောသဏ္ဍာန်။
မခိုင်မြဲလို့ ဆင်းရဲပူပန်၊
အကာကျ သာရ ကင်းမဲ့ပြန်။ ။

၅။ သွင်ပြင်ဖေါက်ပြား မှောက်မှားစေရန်၊
ဝိညာဏ်လက်လွှဲ မျက်လှည့်သဏ္ဍာန်။

မခိုင်မြဲလို့ ဆင်းရဲပူပန်၊
အကာကျ သာရ ကင်းမဲ့ပြန်။ ။

ရုပ်ကိုငါစွဲ ငါထဲရုပ်မြင်၊
ငါတွင်ရုပ်ဆိုက် ရုပ်၌ငါထင်။
ရုပ်ပြိုကွဲတော့ ငါလဲပျက်အင်၊
ငိုမည်ကြွေး ပူဆွေးသောကဝင်။ ။

နာမ်ကိုငါစွဲ နာမ်ထဲငါမြင်၊
နာမ်တွင်ငါဆိုက် နာမ်၌ငါထင်။
နာမ်ချုပ်စဲတော့ ငါလဲပျက်အင်၊
ငိုမြည်ကြွေး ပူဆွေးသောကဝင်။ ။

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်

၁။ ဘိက္ခူနံ ပဉ္စဝဂ္ဂီနံ၊ ဣသိပတန နာမကေ မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊ ယံ တံ နိဗ္ဗာန ပါပကံ။ သဟမ္ပတိ နာမကေန မဟာဗြဟ္မုနာ ယာစိတော၊ စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော လောကနာထော အဒေသယိ။ နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ သာဓကံ၊ သဗ္ဗလောကဟိ တတ္ထာယ၊ ဓမ္မစက္ကံ ဘဏာမဟေ။ ။

၂။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ။ ။

၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာ ကတမေ ဒွေ၊ ယောစာယံ ကာမေသု ကာမ သုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ အနရိယော၊ အနတ္ထ သံဟိတော၊ ယောစာယံ အတ္တ ကိလမထာ နုယောဂေါ၊ ဒုက္ခော အနရိယော၊ အနတ္ထ သံဟိတော၊ ဧတေခေါ ဘိက္ခဝေ၊ ဥဘော အန္တေ အနုပ ဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုကရဏီ၊ ဉာဏကရဏီ၊ ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံ ဝတ္တတိ။ ကတမာစ သာဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ၊ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုကရဏီ၊ ဉာဏကရဏီ၊ ဥပသမာယ၊ အဘိညာယ၊ သမ္ဗောဓာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

၄။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ ကမ္မန္တော၊ သမ္မာ အာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာ သတိ၊ သမ္မာသမာဓိ။

အယံခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊စက္ခုကရဏီ၊ဉာဏကရဏီ၊ဥပ သမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓါယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၅။ ဣဒံခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စံ ဇာတိပိဒုက္ခာ ဇရာပိဒုက္ခာ ဗျာဓိပိဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယမ္ပိစ္ဆံ နလဘတိ၊ တမ္ပိဒုက္ခံ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဒာပိ ဒုက္ခာ။

၆။ ဣဒံခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံအရိယ သစ္စံ ယာယံ တဏှာပေါ။ နောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒီရာဂ သဟဂတာ တတြတတြာ ဘိနန္ဒိနီ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ဝိဘဝတဏှာ။

၇။ ဣဒံခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ နိရောဓ အရိယသစ္စံ၊ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။ ။

၈။ ဣဒံခေါ ပန ဘိက္ခဝေ နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယ သစ္စံ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျ ထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ၊သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊သမ္မာသမာဓိ။

၉။ ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေအနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ အရိယသစ္စံ ပရိညာတန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၀။ ဣဒံ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေအနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ပညာဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟီနန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၁။ ဣဒံ ဒုက္ခ နိရောဓံ အရိယသစ္စန္တိ မေဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကတန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၂။ ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယာ သစ္စန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေ တဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၃။ ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ

န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ၊ လောကေ သမာရကေ၊ သဗြဟ္မကေ၊ သ သမဏေ၊ ဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သ ဒေဝ မနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပစ္စညာသိံ။

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ၊ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ၊ လောကေ သမာရကေ၊ သဗြဟ္မကေ၊ သသမဏ ဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ မနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာ သမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပစ္စညာသိံ။

၁၄။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ အယ မန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ။

ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏ "ဓမ္မစကြာ" အနက်

(၁) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သည်ဘွဲ့ထူး တပည့်ဦးတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန ဘာဝ ဝင်္ဘောင် အလွတ်ရှောင်၍ ကျွတ်အောင်ရည်မှန်း ထွက်ရပ်လမ်းကို ရှာမှီးသော သူသည်။ န သေဝိ တဗ္ဗာ၊ အလျဉ်းမစပ် မချဉ်းကပ်အပ်ကုန်သော။ အန္တာ၊ လက်ဝဲ-လက်ျာ ဘယ်ညာလွန် သွား အစွန်းတရားတို့သည်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဆိုလတ္တံ့ပိုင်းခြား ဤနှစ်ပါး တို့ပင်တည်း။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့ ဟူမူကား။ ယော စာယံ ကာ မေသု ကာမ သုခလ္လိကာ နုယောဂေါ၊ ဝတ္ထုကိလေ နှစ်ထွေကာမ ဟူသမျှတို့ကို အားရနှစ်ခြိုက် အပျော်ဆိုက်၍ အင်တိုက်မနား အကြင်သုံးဆောင် ခံစားခြင်း သဘောတရား သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားမသွေ ရှိပါချေ၏။ သော၊ ထို- သဘောတရားသည်။ ဟီနော၊ ယုတ်ညံ့၏။ ဂမ္မော၊ ရိုင်းပြ၏။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ အများ လူရှင် ပုထုဇဉ်တို့၏ အစဉ်မေ့မိုက် ဓလေ့စရိုက်သာ ဖြစ်ချေ၏။ အနရိယော၊ အရိယာမကြိုက် အမိုက် တရားသာ ဖြစ်ချေ၏။ အ နတ္ထ သံဟိတော၊ ခုရောနောင်ခါ၊ ချမ်းသာတိုးပွား အကျိုးမများသော လုပ်ငန်းဖြစ်ချေသည်။

ယော စာယံ အတ္တကိလ မထာနုယောဂေါ၊ ကိုယ်ကိုညှင်း ပမ်း ကိလေခမ်းအောင် အရမ်းကျင့်ကြံ အကြင် မမှန်သော သဘောတရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားမသွေ ရှိပါချေ၏။ သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခော၊ ပူပန်ကိုက်ခဲ အလွန် ဆင်းရဲလှချေ၏။ အနရိယော၊ အရိယာမကြိုက် အမိုက်တရားသာ ဖြစ်ချေ၏။ အနတ္ထသံဟိတော၊ ခုရောနောင်ပါ ချမ်းသာတိုးပွား အကျိုးမများသော လုပ်ငန်း ဖြစ်ချေ၏။

(၂) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဂ္ဂီ သညီပြန့်ဖြူး ဘပည့်ဦးတို့။ ဧတေ ခေါ၊ ဥဘော အန္တေ၊ လက်ဝဲ-လက်ကျာ များစွာခြားနား ဤ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစွန်းတရား နှစ်ပါးတို့ကို။ အနုပ ဂမ္မ-မချဉ်း မကပ် မနီးစပ်ဘဲ ကင်းပြတ်ရှောင်ရှား ပါယ်ပစ်ထား၍။ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ၊ မကွေ့မကောက် အမှန်ရောက်အောင် ဖြောင့်ဖြောင့် တန်းတန်း အလယ်လမ်းစဉ်ကို။ တထာ ဂတေန၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ အဘိ-သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဗောဓိပင်ခြေ ပလ္လင်ဗွေ၌၊ သေချာ ထင်ထင် သိမြင်ခဲ့လေပြီ။ သာ၊ ထိုမကျယ် မဝှမ်း ဘကယ်မြန်းရမည့် အလယ်လမ်း ကျင့်စဉ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သမ္မာမျက်စိ ရာနှုန်းပြည့်အောင် အတိအလင်း သိမြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဉာဏကရဏီ၊ ကြောင်းကျိုးအမှန် အသိဉာဏ်ကို ကေန်ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဥပသမာယ၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းငှါရင်း။ အဘိညာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ခြင်းငှါရင်း။ သမ္ဗောဓါယ၊ အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းငှါရင်း။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ကိလေအားလုံး ကုန်ဆုံးချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါရင်း။ သံဝတ္တတိ၊ ကေန်စစ်စစ် အမှန်ဖြစ်ချေ၏။

(၃) ဘိက္ခဝေ၊ ငါးဦးစုံညီ လက်အုပ်ချီ၍ ရွှင်ကြည်စိတ်ပွား ရဟန်းများတို့။ တ ထာ ဂတေန၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ အဘိ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဗောဓိပင်ခြေ ပလ္လင်ဗွေ၌ သေချာထင်ထင် သိမြင်တော်မူခဲ့သော။ ယာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ၊ မကွေ့ မကောက် အမှန်ရောက်အောင် ဖြောင့်ဖြောင့်-တန်းတန်း၊ အကြောင်အလယ် လမ်း-ကျင့်စဉ်သည်။ စက္ခု-ကရဏီ၊ သမ္မာမျက်စေ့ ရာနှုန်းပြည့်အောင် အတိအလင်း သိမြင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဉာဏကရဏီ၊ ကြောင်းကျိုးအမှန် အသိဉာဏ်ကို ကေန်ဖြစ်စေ၏။ ဥပ သမာယ၊

ငြိမ်းချမ်းခြင်းငှါလည်းကောင်း။ အဘိညာဏာယ၊ထိုးထွင်း သိမြင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သမ္ဗောဓာယ၊ အမှန်တရားကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ကိလေသာအားလုံး ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သံဝတ္တတိ၊ ကောင်းစွာစစ် အမှန်ဖြစ်ချေ၏။သာစုမကွေ့မကောက် အမှန်ရောက်အောင် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ထိုသည့် အလယ် လမ်း ကျင့်စဉ်သည်ကား။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အရိယော၊ အရိယာတို့၏ လက်သုံးဖြစ်သော။ အယမေဝ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ အင်္ဂါရှစ်တန် ဝေဖန်ပိုင်းခြား ဤမဂ္ဂင် တရားပင်ဖြစ်ပေ သတည်း။

ဣဒံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အမြတ်တရားဆိုသည်ကား။ သေယျထာ ကတမာ၊ အဘယ်တရားတို့ပေနည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သော အမြင် ကိုလည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မှန်သော တွေးတောမှုကိုလည်း။ သမ္မာ ဝါစာ၊ မှန်သော ပြောဆိုမှုကိုလည်း။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ မှန်သော လုပ်ကိုင်မှုကိုလည်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ မှန်သော အသက်မွေးမှုကို လည်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ မှန်သော အားထုတ်မှုကိုလည်း။ သမ္မာ သတိ၊ မှန်သော အောင်းမေ့မှုကိုလည်း။ သမ္မာသမာဓိ၊ မှန်သော တည်ငြိမ်မှုကိုလည်း။

(၄)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သည်းဘွဲ့ထူး တပည့်ဦးတို့။ တထာ ဂတေန၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဗောဓိ ပင်ခြေ ပလ္လင်ဗွေ၌ သေချာထင်ထင် သိမြင်တော်မူခဲ့သော။ ယာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ၊ မကွေ့မကောက် အမှန်ရောက်အောင် ဖြောင့် ဖြောင့်တန်းတန်း အကြင်အလယ်လမ်းကျင့်စဉ်သည်။ စက္ခုကရဏီ သမ္မာမျက်စိ ရှုနှုန်းပြည့်အောင် အတိအလင်း သိမြင်ခြင်းကို

ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဉာဏကာရကံ၊ ကြောင်းကြိုးအမှန် အသိဉာဏ်ကို ကောန်ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဥပ သမာယ၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းငှါရင်း။ အဘိ ညာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ခြင်းငှါရင်း။ သမ္ဗောဓါယ၊ အမှန်တရား ကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းငှါရင်း။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ကိလေသာ အားလုံး ကုန်ဆုံး ချုပ်ငြိမ်း ခြင်းငှါရင်း။ သံဝတ္တတိ၊ ကောန်စင်စစ် အမှန်ပင်ဖြစ်ချေ၏။ သာ၊ မကျေ့မကောက် အမှန်ရောက်အောင် ဖြောင့်ဖြောင့် တန်းတန်း ထိုအသွယ်လမ်း ကျင့်စဉ်သည် အယံ ခေါ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အမြတ်တရားသာတည်း။

(၅) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သည်ဘွဲ့ထူး တပည့်ဦးတို့။ ဣဒံ ခေါ ပန၊ ဤဟောလတံ့သည်ကား။ အရိယသစ္စ၊ဆင်းရဲခြင်း၏ မယွင် ကောန် ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဇရာပိ၊ အိုရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဗျာဓိပိ၊ နာရခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ မရဏမ္ပိ၊ သေရခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ၊ မချစ် မနှစ်သက်သော သူတို့နှင့် ပေါင်းဆည်း တွေ့ကြုံရခြင်း သည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်သော သူတို့နှင့် ကွေကွင်း ရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံပိစ္ဆံ၊ အကြင်အလိုရှိ သောအရာကို။နလဘတိ၊ လက်ဆုတ်လက်ကိုင် မရနိုင်။ တမ္ပိ၊ ထိုသို့ မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ သံခိတ္တေန၊ အတိုအကျဉ်း နှင့် လိုရင်းကို ဆိုရသည် ရှိသော်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒါန် စွဲကပ်သည့် ရုပ်နာမ်တရား ငါးရပ်သော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲထင်ရှား ဒုက္ခသဘောတရားတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

(၆) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သညီပြန့်ဖြူး တပည့်ဦးတို့၊ ဣဒံ၊ ခေါ ပန၊ ဤဆိုလတံ့ သည်ကား။ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယ သစ္စံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ မလွဲကေန် အကြောင်းမှန် သစ္စာတရားပေတည်း။ ယာယံတဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ ဘဝ အသစ်တဖန် ဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒီရာဂ သဟဂတာ နှစ်သက် စွဲလန်းမှုတို့နှင့် ခွဲခြမ်းလို့ မရအောင် ပူးတွဲယှဉ်ကပ်လျက် နေချေ၏။ တတြ တတြာဘိ နန္ဒိနီ၊ ထိုထို ဖြစ်လေရာ ဘဝဇာတ်တို့၌ အပြင်းတလစပ် ယှဉ်းမလပ်အောင် တွဲကပ်နှစ်သက်၍ နေချေ၏။ ဣဒံ၊ဤသို့ တွဲကပ် နှစ်သက်တက်သော တဏှာသည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ကာမတဏှာစ၊ ဝတ္ထုကိလေ နှစ်တွေ ကာမတို့၌၊ ခွဲမရအောင် စွဲကပ်တတ်သော တဏှာသည် ၎င်း။ ဘဝတဏှာစ ဤဘဝ ထိုဘဝတို့၌ မငြီးချမတတ် စွဲလန်း တတ်သော တဏှာသည်၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာစ၊ ဘဝဇာတ်မြုံ အား လုံးချုံ၍ စွဲလန်းတတ်သော တဏှာ၎င်းသည်။ ဣတိ၊ ဤ သုံးပါး တို့-ပေတည်း။

(၇) ဘိက္ခဝေ၊ ငါးဦးစုံညီ လက်အုပ်ချီ၍ ရှင်ကြည်စိတ် ပွား ရဟန်းများတို့။ ဣဒံ-ခေါ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ဒုက္ခ နိရောဓံ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲခပင်း ကျန်မကြွင်းအောင် ပျောက် ကင်းအဟုတ် ငြိမ်းချုပ်ကေန် နိရောဓ သစ္စာမှန်ပေ၏။ တဿာ ယေဝ တဏှာယ၊ ပုပုရွရွ သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့၏၊ မူလအမြစ် ပင်ရင်းဖြစ်သော စွဲခြင်း သမုဒယ၏ သာလျှင်။ ယော အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓော၊ အကြွင်းအကျန်မထင် ကော်ဂျေးစင်၍ အကြင် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ မုချကေန် အမှန်ရှိ၏။

သော၊ ထိုသဘော တရားသည်။ ဇာဂေါ၊ လုံးစင် ကွင်းကျွတ် အပြီးစွန့် လွှတ်လိုက်ခြင်းသည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ပြောင်တိုက်ညှင်းဆန့် အတင်းကန်၍၊ ပယ်လှန်လိုက်ခြင်းမည်၏။ မုတ္တိ၊ သမုဒယ ကျော့ကွင်း နှောင်းကြိုးတွင်မှ ကင်းရှင်း လွတ်မြောက်ခြင်းမည်၏။ အနာလယော၊ တဏှာရစ်မှေး ကော်အစေးနှင့် ဝဋ်ဆေးပျက်ပြယ်၊ ဒခတွယ်အတာ မရှိခြင်း မည်၏။

(ဂ) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ သညီဘွဲ့တူး တပည့်ဦးတို့။ ဣဒံ ခေါပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဒုက္ခ-နိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ ဝ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲကွာရှောင် နိဗ္ဗာန်သောင်သို့ ရောက်အောင်မနှေး ဝဋ်ဘေးတော်လှန် လမ်းစဉ်မှန်သည်သာလျှင်တည်း။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော ဂေါ မဂ္ဂေါ၊ မွန်မြတ်မှန်ကန် ရှစ်တန်ပိုင်းခြား၊ ဤမဂ္ဂင် တရားသာလျှင် ဖြစ်ပေသတည်း။ ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး ကျင့်စဉ်တရား ဆိုသည်ကား။ သေယျထာ ကတမံ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် တည့်မတ်မှန်ကန်သော အမြင်မှန်ရင်း။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပေါ၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် ဖြောင့်မှန်သော ကြံစည်မှုရင်း။ သမ္မာဝါစာ၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် တကယ်မှန်သော ဝစီကံမှုကိုရင်း။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် ကတယ်မှန်သော ကာယကံမှုကိုရင်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် တကယ် မှန်သော အသက်မွေးမှုကိုရင်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် တကယ်မှန်သော အားထုတ်မှုကိုရင်း။ သမ္မာသတိ၊ မကွေ့မကောက် မဖေါက်မပြန် တကယ်မှန်သော အောင့်မေ့မှုကိုရင်း။ သမ္မာ သမာဓိ၊ မကွေ့မကောက်

မပေါက်မပြန် တကာယ်မှန်သော တည်ငြိမ်မှု ကိုရင်း။ ဉာတိ၊ ရေတွက်ပိုင်းခြား ဤ-ရှစ်ပါးတို့သာ ပေတည်း။

(၉) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သညီပြန့်ဖြူး တပည့်ဦးတို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားသည်။ဒုက္ခအရိယာသစ္စံ၊ဆင်းရဲကေန် အမှန်ဖြစ်ပေသော အရိယာသစ္စာ ဖြစ်ပေ၏။ ဉာတိ၊ ဤသို့ သိမြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီး ကာလ ရှေးသမယ၌။ တနနုသုတေသု ကြားမှုမကြားဘူး အလွန် ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝ တရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ် သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခဲ့လေပြီ။ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိ ဉာဏ်သည်။ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဆင်းရဲအမှန်ဟု ဆိုအပ်သည့် ထို ဒုက္ခသစ္စာသည်ကား။ ပရိညေယျံ၊ပိုင်းခြားဝေဖန် အမှန်သိမြင် ရသောတရားပေတည်း။ ဉာတိ၊ ဤသို့သိမြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေး သမယ၌။ အနနုသုတေသု၊ ကြားမှုမကြားဘူး အလွန်ထူးကုန် သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည် ဥဒ ပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊အသိဉာဏ်သည်။ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ပညာ၊ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊

ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ အရိယသစ္စံ၊ ဆင်းရဲအမှန်ဟု ဆိုအပ်သော ထို ဒုက္ခသစ္စာ တရားကိုလည်း။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြားဝေဖန် ကောန် ထင်ထင် သိမြင်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှုမကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည် လည်း။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

(၁၀) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သညီဘွဲ့ထူး တပည့် ဦးတို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားသည်ကား ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ ပင်ရင်းကောန် အကြောင်းမှန် ဖြစ်ပေ သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှုမကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝ တရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိသစ္စံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ ပင်ရင်းဧကန် အကြောင်းမှန်ဖြစ်သော ထိုသဘောတရား သည်ကား။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ မည်မတွယ် စွန့်ပယ်ရမည့် တရားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား။ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။အနနုဿုတေသု ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ဓမ္မေသု၊သဘာဝတရားမှန်တို့၌၊ စက္ခုံ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ ပင်ရင်းဧကန် အကြောင်းမှန်ဖြစ်သော ထိုသဘော တရားကိုလည်း ပဟီနံ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အကုန်ပယ်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့အသိဉာဏ် ရသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ။

၁၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီ သည်ပြန့်ဖြူး တပည့်ဦးတို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကြောင်း နိရောဓသစ္စာ အမှန်ဖြစ်ချေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရှိသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ ရှေ့သွား ငါဘုရားအား။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှ မကြားဘူး အလွန် ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒ ပါဒိ ၊ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင် သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကြောင်း နိရောဓဆိုတဲ့ ထို အမှန် သဘောတရားသည်ကား။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မုချဆတ်ဆတ် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘော တရားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရှိသည်နှင့် တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား၊ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေး သမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူး ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်

ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဉပဒါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည် ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းကေန် နိရောဓဆိုတဲ့ ထိုအမှန် သဘောတရားကိုလည်း။ သစ္ဆိကတံ၊ မှတ်ချဆတ်ဆတ် မျက်မှောက်ပြုအပ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့အသိဉာဏ်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။အနနုဿု တေသု၊ ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူးကန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝ တရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော အလင်းရောင်သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

၁၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ငါးဦးစုံညီ လက်အုပ်ချီ၍ ရှင်ကြည် စိတ်ပွါး ရဟန်းများတို့။ ဣဒံ၊ ဤသဘော တရားသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယ သစ္စံ။ ဆင်းရဲ ငြိမ်းကြောင်း တိမ်းမစောင်းဘဲ လမ်းကောင်း ကျင့်စဉ် ဤမဂ္ဂင် အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာ ရှေး သမယ၌။ အနနုဿု တေသု၊ ကြားမှမကြားဘူး အလွန်ထူး

ကုန်သော။ဓမ္မေသု၊ သဘာဝ တရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယ သစ္စံ၊ ဆင်းရဲ သယိုက် အပြုတ်တိုက်တို့ အားတိုက်ကြိုးပန်း ဤအလယ်လမ်း ကျင့်စဉ်သည်ကား။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ အနားမရပ် ခြားမလပ်အောင် အထပ်ထပ် ပွားများအပ်သော တရားပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသိဉာဏ်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရား အား။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီးကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝ တရားတို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည် ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေ့ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ထူးခြားသော အသိဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ဆင်းရဲ သယိုက် အပြုတ်တိုက်တို့ အားတိုက်ကြိုးပန်း ထိုအလယ်လမ်း ကျင့်စဉ်သည်ကား။ဘာဝိတံ၊နေ့မအား ညမရပ် ချိန်မလပ်အောင် အထပ်ထပ်ပွားများခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့အသိဉာဏ်ရသည်နှင့်

တပြိုင်နက်။ မေါသင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ လွန်ပြီး ကာလ ရှေးသမယ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကြားမှ မကြားဘူး အလွန်ထူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သဘာဝတရားမှန်တို့၌။ စက္ခုံ၊ မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ် သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထူးခြားသော အသိ ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ အာလောကော အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

(၁၃) ဘိက္ခဝေ၊ ပဥ္စဝဂ္ဂီ သည်မှဲ့ထူး တပည့်ဦးတို့။ ယာဝ ကီဝဥ္စ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ ဣမေသု အရိယ သစ္စေသု၊ သစ္စာလေးပါး ဤ အမှန်တရားတို့၌။ ဧဝံတိ ပရိဝဋ္ဋံ၊ ဤသို့သုံးထပ် သုံးလှည့်ရှိသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ ဤသို့ထူးခြား ၁၂ ပါးသော အချင်းအရာရှိထသော။ ယထာဘူတံ၊ သဘာဝ ကျကျ လေးနက်မှန်ကန်လှသော။ မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရား ၏။ ဉာဏ ဒဿနံ၊ အမှန်ဆင်ချင် ဉာဏ်အမြင်သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ညစ်ကြေးမထင် အလွန်သန့်ရှင်းစင်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ် သေး။

တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ သင်တို့ရှေ့ သွား ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ သမာ ရကေ၊ မာန်မင်းနှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာမင်းနှင့် တကွ သော။ လောကေ၊ လောကသုံးထပ် ဘုံသုံးရပ်၌ရှင်း၊ သ သမဏ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊

နတ်လူ ဗြဟ္မာ အကုန်ပါသော။ ပဇာသယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းခွဲရင်း။ အနန္တာရုံ၊အမြွတ်ခေါင်ထိတို့ထက်မြွတ်မရှိသော။ သမ္မာ သမ္ဗောဓိ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ဆရာကင်းမဲ့ ဘပည့်မခံ အမှန်တွင်းဖေါက် အလင်းသို့ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နပစ္စညာသိ၊ ရှဲရှဲဝန့်ဝန့် မတွန့်မဆုတ် ကေဝုတ်ဖြင့် အဟုတ်ကေန် ဝန်မခံနိုင်ခဲ့ချေ။

(၁၄) ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ သည်ပြန့်ဖြူး တပည့်ဦးတို့။ ယတော၊ အကြင်အခါခွဲကား။ ပထာယ၊ အစပြု၍။ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု၊ သစ္စာလေးပါး ဤအမှန်တရားတို့၌။ ဧဝံတိ ပရိ ဝဋ္ဋံ၊ ဤသို့သုံးထပ် သုံးလွှာရှိထသော။ မေ၊ သင်တို့ ရှေ့သွား၊ ငါဘုရား၏။။ ဉာန ဒဿနံ၊ အမှန်ဆင်ချင် ဉာဏ်အမြင် သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ညစ်ကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

အထ၊ ထိုအခါမှ။ ပထာယ၊ အစပြု၍။ အဟံ၊သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့် တကွသော။ သမာရကေ၊ မာန်မင်းနှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာမင်းနှင့်တကွသော။ လောကေ၊လောကသုံးထပ် ဘုံသုံးရပ်၌။ သသမဏ ဗြဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ နတ်-လူ ဗြဟ္မာ အကုန်ပါသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းခွဲရင်း။ အနုတ္တရံ၊ အမြွတ်ခေါင်ထိ ထို့ထက် မြွတ်မရှိသော။ သမ္မာ သမ္ဗောဓိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဆရာကင်းမဲ့ တပည့်မခံ အမှန်ထွင်းဖေါက်အလင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။

ဣတိ-ဤသို့။ ပစ္စညာသိံ၊ ရဲရဲဝန့်ဝန့် ကြောက်မရွံ့ဘဲ မတွန့်မဆုတ် အဟုတ် ဝန်ခံနိုင်ခဲ့လေပြီ။

မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားအား။ ဒဿနံ၊ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ် အကုန်မြင်သော။ ဉာဏဉ္စ မန၊ သစ္စာလေးတန် အသိဉာဏ်သည်လည်း။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။

မေ၊ သင်တို့ရှေ့သွား ငါဘုရားသည်။ ဝိမုတ္တိ၊ သုံးတွေ့ဝင်ဇာတ် ကရွတ်ထပ်မှ လွတ်လပ်အေးငြိမ်းမှုသည်။ အကုပ္ပါ၊ မလှုပ်မယိုင် အဟုတ်ခိုင်ခဲ့လေပြီ။ အယံ၊ ခန္ဓာငါးလီ စုံညီပေါင်းကြ ဤဘဝသည်။ အန္တိမာဇာတိ၊ နောက်ဆုံးလာဘိ နှစ်ခါ မရှိသော ဇာတိပင် ဖြစ်ချေ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဘဝသစ်ဟူသောစနစ်သည်။ နတ္ထိ၊ ဝဋ်မြစ်မကြွင်း အကုန်ရှင်း၍ အလျဉ်း မရှိသာလျှင် တည်း။

(ပြီးပါပြီ)။

၇၃ တက္ကသိုလ်၏

ဓမ္မစကြာ အမေး အဖြေ။

(က) ဓမ္မစက်သုတ် ရွှေနှုတ်တော်ချော၊
သိလွယ်အောင်ရေး အမေးအဖြေ။
လေ့ကျင့်ပါကြ ဓမ္မမိတ်ဆွေ၊
သစ္စာပန်း ဆင်မြန်းနိုင်ကြစေ။ ။

မေး။ ၁။ သစ္စာလေးဝ ဓမ္မစကြာ၊
တရားအဦမြစ် အစစ်ဘယ်မှာ။
ဘယ်သူတို့အား မှူးထားရှသာ၊
မြိုက်စည်ကြီး တီးခဲ့တို့မြတ်စွာ။ ။

ဖြေ။ ၁။ မိဂဒါယတောဝမြိုင်ခြေ၊
ဗာရာမြို့ကြီး အနီးမှာလေ။
ဝဂ္ဂီငါးဦး မှူးရှပုံသော၊
မြိုက်စည်ကြီး တီးခဲ့ထွင့်ဘုန်းတော။ ။

မေး။ ၂။ သံသာ ဝဋ်ခမ်း ကျွတ်လမ်းကိုထွင်၊
လူရောရှင်ရော ရဟန်းရောပင်။
တိုရှည်နှစ်ခွ ဘယ်မှညာဝင်၊
ထွက်ရပ်လမ်း သိစမ်းလိုက်ပါချင်။ ။

ဖြေ။ ၂။ ဘယ်လမ်း ညာလမ်း သွယ်တန်းရှုပ်ပွေ၊
လျော့လွန်း တင်းလွန်း အစွန်းနှစ်ထွေ။

ပါယ်ခွါဖြောင့်တန်း လယ်လမ်းမဈွေ၊
ထွက်ကြွမြန်း လိုက်စမ်းခဲ့တော့လေ။ ။

မေး။ ၃။ စိတ်လိုကိုယ်ကြိုက် လိုလိုက်တတွေ၊
အတင်းအကြမ်း ညှင်းပန်းကာယေ။
အစွန်းနှစ်ပါး ရှောင်ရှားခွါသွေ၊
အလယ်လမ်း ဖြောင့်တန်း ပြပါလေ။ ။

ဖြေ။ ၃။ မြင်မှန်တွေးတော ဆိုပြောကိုရည်၊
သက်မွေးလုံ့လ မှတ်ရတည်ကြည်။
မဂ္ဂင်ရှစ်ခမ်း တက်လမ်းမှန်သည်၊
အလယ်လမ်း ဖြောင့်တန်း နိဗ္ဗာန်ရည်။ ။

မေး။ ၄။ မိဂဒါယ တော၀မ္ပိုင်ခွင်၊
စကြာတရား ဟောကြားဒို့ရှင်။
သစ္စာလေးပါး ခြားနားထင်ထင်၊
ကျဉ်းသရုပ် ဖော်ထုတ်ပြစေချင်။ ။

ဖြေ။ ၄။ ဦးစွာဒုက္ခ ဗုဒ္ဓမြွက်ချွေ၊
တိုက်နောက်ကြောင်းပြု သမုဒယေ။
နိရောဓ နှင့်မဂ္ဂသစ္စေ၊
ကျဉ်းသရုပ် ဖော်ထုတ်ပြပြီလေ။ ။

မေး။ ၅။ နိဗ္ဗာန်တရား စကားသချာ၊
ဟောသင့်ရက်သား ဘုရားမြွတ်စွာ။

ဘယ်ကြောင့်ဒုက္ခ ဗုဒ္ဓဦးစွာ၊
ဟောရကြောင်း ထပ်လောင်း ဖြေလိုက်ပါ။ ။

ဖြေ။ ၅။ ထူပြောဆင်းရဲ ထူးကဲပေါ်လွင်၊
ကမ္ဘာသားတို့ မြက်ဝါးထင်ထင်။
လွယ်ကူ ဟောပြော သိကြစေချင်၊
ဒို့ဗုဒ္ဓ ဒုက္ခ ရှေဦးတင်။ ။

မေး။ ၆။ သာဓု-သာဓု ယခုဝေဖန်၊
သစ္စာ ဒုက္ခ မုချကောန်။
ထင်ထင်-ရှားရှား ပိုင်းခြားသိရန်၊
ဖြေပါကြောင်း ညွတ်ပြောင်း ပတ္တနံ။

ဖြေ။ ၆။ မွေးခြင်း အိုးခြင်း သေခြင်းစက်လည်၊
မုန်းဆိုး ချစ်ပွဲ ဖြစ်မြဲအတည်။
လိုဘာမရ ဒုက္ခ မှန်သည်။
ခန္ဓာတွဲ ဆင်းရဲ မှန်လှသည်။

မေး။ ၇။ ထိုနောက်တခု သမုဒယော၊
ဘယ်ပုံစောဖျား ဟောကြား မိန့်ချွေ။
သဘောတရား ထင်လျားပုံသော၊
ဆင်းရဲကြောင်း ဉာဏ်လောင်း ဖြေတော့လေ။

ဖြေ။ ၇။ စွဲကြမက်ကြ ကာမဆာသည်၊
ဘဝအသစ် အချစ်မအီ။

ဘဝပြတ်မှု မျှော်ရှုပြန်သည်၊
ကြောင်းဒုက္ခ ဖွင့်ဟ ဖြေလိုက်ပြီ။ ။

မေး။ ၇။ သာဓု၊ သာဓု၊ မျှော်ရှုဝေဖန်၊
ကျိုးကြောင်း ကွဲပြား ခြားနားသိရန်။
တတိယမြောက် ကွန်းထောက် အမှန်၊
ဖြေပါလား ညွှတ်တွား ခွင့်တောင်းပန်။ ။

ဖြေ။ ၇။ ထိုတဏှာစု ဆာမှုမကျန်၊
စွန့်ခွာပယ်ရှင်း လွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်။
နိရောဓဘဲ ချုပ်စဲ ရုပ်နာမ်၊
ဖြေပြီးခဏ သဘောနှစ်ချိုက်ရန်။ ။

မေး။ ၈။ လျှံဝါ ရှိန်ငြီး ဝဋ်မီးငြိမ်းရန်။
လောကအားလုံး ချေမှုန်းတော်လှန်။
အမတနန်း စုံလှမ်းတက်ရန်။
မဂ္ဂင်လမ်း ဖွင့်စမ်း သော့မြန်မြန်။ ။

ဖြေ။ ၈။ မြင်မှု၊ တွေ့မှု၊ နှုတ်မှု၊ ကာယေ၊
သက်မွေးဝိရိ သတိလေးထွေ။
သမာဓိငြိမ်း ဖြောင့်တန်းတည်စေ၊
မဂ္ဂင်လမ်း ခုလှမ်းလိုက်တော့လေ။ ။

မေး။ ၁၀။ သမ္မာမှန်ဘိ ဒိဋ္ဌိအမြင်၊
ဘယ်လိုတရား ဘယ်များထင်ထင်။
ဘယ်ပုံမြင်ရှု ထင်မှုကြောင့်ပင်၊
သိစေမှန်း ဖြေစမ်း ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၀။ သုခ ဒုက္ခ မျိုးနှစ်ဝတွင်၊
အဆိုးအကောင်း အကြောင်းကိုမြင်။
ရုပ်နာမ်မှလွဲ ရှိဘဲ ငါသင်၊
မြင်မှန်၏ ဒိဋ္ဌိ ဉာဏ်မဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၁။ သမ္မာ မှန်သော တွေးတောဆင်ခြင်၊
ဝိတက်အပေါင်း ထောင်သောင်းများဖြင့်။
ဘယ်ပုံအရေး ကြံတွေးဆင်ခြင်၊
သိစေမှန်း ဖြေစမ်း ဉာဏ်မဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၁။ ဖွဲ့နှောင်တုပ်ထား ချုပ်သားလူရှင်၊
လွတ်လပ်ဖို့ရေး မျှော်တွေးနေ့စဉ်။
သံသာနှောင်ကွင်း လွတ်ကင်းရာပင်။
အမှန်တွေး စစ္ဆေး ဉာဏ်မဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၂။ လောကလူသား နှုတ်မအားပင်၊
သမ္မာဆိုမလား ပြောကြားနေ့စဉ်။
ဘယ်လိုစကား ပြောကြားပါလျှင်၊
မှန်စကား ပြန်ကြား ဖြေစေချင်။ ။

ဖြေ။ ၁၂။ ဝစီကံဆိုး လေးမျိုးပယ်နှင်။
ဟုတ်သော မှန်သော ကောင်းသောနုယဉ်။
ကိုယ်ကျိုး သူကျိုး နှစ်မျိုးစုံယှဉ်၊
ထိုသို့ပြော မှန်သော ဉာဏ်မဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၃။ စားသောက်နေရေး ဖျော်ဖြေရေးပင်၊
လူရောရှင်ရော နေ့ရောညစဉ်။

ဘယ်လိုအားထုတ် အလုပ်ကိုလျှင်၊
မှန်ကာယ ခေါ်ကြ ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၃။ သက်သတ် ခိုးမှု ကာမေသုကျဉ်၊
ဖြူစင်ရိုးသား သနား ချစ်ခင်။
မေတ္တာလွှမ်းမိုး ပြုရိုးလမ်းစဉ်၊
မှန်သဘော ကာယော ဤမဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၄။ လောကလူသား မအားနေ့စဉ်၊
သက်ထိမ်း ဝမ်းကြောင်း သောင်း ပြောင်း
များဖြင်။
ဘယ်လိုကျွေး၍ ဘယ်လိုမွေးလျှင်၊
မှန်ဇီဝ ဖြေပ ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၄။ ဒုစရိုက်မျိုး ပယ်ချိုး ခွာနှင်၊
ဗြဟ္မစိုမကင်း ဖြောင့်စင်း လမ်းစဉ်။
သက်ထိမ်း ကြောင်းမှု မွေးမှုကိုပင်၊
မှန်ဇီဝ ခေါ်ကြ ဤမဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၅။ နာရီစက်ဘီး ထိုနည်းနှင်နှင်၊
လောက ယန္တယား လည့်သွားတွင်တွင်။
ဘယ်ပုံကြိုးကုတ် အားထုတ်မှုလျှင်၊
ဝါယမ ဖြေပ ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၅။ ဖြစ်ပြီး အကု ခွါတု သုမ်ထင်၊
နာဂါတ်အကု တွေးရှုရှောင်ကျဉ်။

နာဂ ါတ် ကုသလ ပြကြအားနှင်၊
ဖြစ်ပြီးပွါး မှတ်သား ဤမဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၆။ လောကလူများ မအားမှတ်စဉ်၊
သမီးသားနှင့် စီးပွားမြင်း-ဆင်။
မှန်သည် ဆိုမလား မှတ်သားနေ့စဉ်၊
ဘယ်ပုံမှတ် အမြှတ် ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၆။ ကိုယ်ရောနှုတ်ရော စိတ်ရော ပြုစဉ်
တရိမ္မလ ပ် ရေးမှတ်ပုံတင်။
သုခ- ဒုက္ခ မေမ္မ စုံလင်၊
မှန်သတိ မှတ်ဘိ ဤမဂ္ဂင်။ ။

မေး။ ၁၇။ မိုးယံးပြန် မြေလျှိုး ဈာန်မျိုးစုံလင်၊
သမာဓိစိုး တန်ဘိုး ဘိညာဉ်။
ဘယ်ပုံတည်ဘိ သမာဓိလျှင်၊
မှန်မည်လော ဖြေပြော ဤမဂ္ဂင်။ ။

ဖြေ။ ၁၇။ ဗဲ့ပ္ပ-နာထိ သမာဓိတွင်၊
ဝေါဒါန် ဂေါတြ ဘူန ဖြုကပ်ရှင်။
မဂ်နှင့်ယှဉ်ဘိ သမာဓိလျှင်၊
ဖြေပြီကော မှတ်လော ဤမဂ္ဂင်။ ။

သစ္စာလေးပါး အမေးနှင့် အဖြေ။

မေး။ ၁။ ဒု၊ သ၊ နိ၊ မ၊ လေး၀ သစ္စာ၊
ဉာဏ်တော်အပြား ထူးခြားချင်းရာ။
ဘယ်မျှပွား၍ ဒို့ဖျားမြတ်စွာ၊
ဝေဖန်ကြောင်း ထပ်လောင်း ဖြေလိုက်ပါ။ ။

ဖြေ။ ၁။ သစ္စာလေးပါး တပါး-ပါးမှာ၊
ဉာဏ်တော်သစ္စ ကိစ္စ-ကတာ၊
သုံးလီလေးခု ဆယ့်နှစ်ခုသာ။
ဝေဖန်ထား ဒို့ဖျား ထွဋ်မြတ်စွာ။ ။

မေး။ ၂။ သစ္စာကိစ္စ ကတဉာဏ်တော်၊
အမှန်ဒုက္ခ အစပွေဆော်။
ဘယ်ပုံဟောပြ လောကမြက်ဖျော်၊
ဖြေပါကြောင်း ခညောင်း လှန်ကော်ရော်။

ဖြေ။ ၂။ ရှိသဘာ၀ ဒုက္ခသိသော်၊
သစ္စာဉာဏ ကိစ္စတဖေါ်။
ဆင်းရဲသိအပ် သိပြီးတတ်သော်၊
ဉာဏ်ကတ ကြံဆ သိဘို့နှော်။ ။

မေး။ ၃။ တဖန်ထပ်လောင်း အကြောင်းသစ္စေ၊
သမုဒယ သစ္စ ကိစ္စေ။
ကတဉာဏ်များ စောဖျားမှုနေ၊
ဘယ်ပုံဟော ထပ်လော ဖွင့်ပါလေ။ ။

ဖြေ။ ၃။ သမုဒယ ဒုက္ခမြစ်ခြေ၊
သိမှု သစ္စ ကိစ္စ ခွါသွေ့။
ကတပယ်ပြီး သိနည်းပုံသေ၊
ဤသို့ဟော ထပ်လော ဖွင့်ပါလေ။ ။

မေး။ ၄။ ရုပ်နာမ်ချုပ်သ နိရောဓတွင်၊
သစ္စာကိစ္စ ကတ တပ်ဆင်။
ဘယ်ပုံ မြွက်ကြား လှမ်းဒို့ ရှင်၊
ဖြေပါစမ်း သစ်ဆန်း နှုယ်ဥယဉ်။ ။

ဖြေ။ ၄။ ချုပ်မှုသိထ သစ္စဉာဏ်ပင်၊
မျက်မှောက်ပြုအပ် ကိစ္စတပ်ဆင်။
ကတဉာဏ်ကြီး ပြုပြီးခေါ်တွင်၊
ဖြေလွှာပန်း ဆင်မြန်း သိလွင်လွင်။

မေး။ ၅။ ဆင်းရဲငြိမ်းကြောင်း မဂ်ကောင်းလမ်းစဉ်၊
သစ္စာ ကိစ္စ ကတ တပ်ဆင်။
ဘယ်ပုံမြွက်ကြား လှမ်းဒို့ ရှင်၊
ဖြေပါစမ်း သစ်ဆန်း နှုယ်ဥယဉ်။ ။

ဖြေ။ ၅။ လမ်းမှန်သိရ သစ္စဉာဏ်ပင်၊
သွားအပ် ပွါးအပ် ကိစ္စတပ်ဆင်။
ကတဉာဏ်ကြီး ပွါးပြီးခေါ်တွင်၊
ဖြေလွှာပန်း ဆင်မြန်း သစ်လွင်လွင်။ ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သရုပ်ပြလင်္ကာ။

(၁) မျက်စိအဆင်း ပေါင်းသင်းဆုံသည်၊
သိ,ထိ,ညိ,မှု စွဲမှုပေါ်သည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်း၊
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၁) မျက်စိရုပ်ဆင်း ချုပ်ကင်းပျောက်ပြီ၊
သိ,ထိ,ညိ,စွဲ ချုပ်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးပြစ်နိုင်တည်။ ။

(၂) အသံနှင့်နား စုလျားဆင်ပြီ၊
သိ,ထိ,ညိ,မှု စွဲမှုပေါ်သည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်း၊
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၂) အသံနှင့်နား ချုပ်သွားပြန်သည်၊
သိ,ထိ,ညိ,မှု ပျောက်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးပြစ်နိုင်သည်။ ။

(၃) ဂန္ဓာရုံငွေ့ နှာနှင့်တွေ့သည်၊
သိ,ထိ,ညိ,စွဲ ပေါ်မြဲအတည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်း၊
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၃) နှာနှင့်အငွေ့ မတွေ့ပြယ်သည်၊
သိ,ထိ,ညိ,စွဲ ချုပ်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးပြစ်နိုင်သည်။ ။

(၄) လျှာနှင့်ရသ ဆုံကြပြန်သည်၊
သိ,ထိ,ညိ,စွဲ ပေါ်မြဲအတည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်၊
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၄) လျှာနှင့်ရသ ကွဲကြပြန်သည်၊
သိ,ထိ,ညိ,စွဲ ချုပ်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ပြီ။ ။

(၅) ကိုယ်နှင့် ဖဿ တွေ့ကြပြန်သည်။
သိ၊ ထိ၊ ညိ၊ စွဲ၊ ပေါ်မြဲအတည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်။
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၅) ကိုယ်နှင့် အတွေ့ ကွဲ၍ကုန်ပြီ၊
သိ၊ ထိ၊ ညိ၊ စွဲ၊ချုပ်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ပြီ။ ။

(၆) နှလုံး ဓမ္မ ဆုံကြပြန်သည်၊
သိ၊ ထိ၊ ညိ၊ စွဲ၊ ပေါ မြဲအတည်။
အစွဲစတော့ ဘဝဆုံလည်၊
သံသာစက် မထွက်နိုင်တော့ပြီ။ ။

(၆) နှလုံးဓမ္မ ကွဲကြပြန်သည်၊
သိ၊ထိ၊ညိ၊စွဲ ချုပ်မြဲအတည်။
အစွဲပြတ်တော့ ရဟတ်မလည်၊
ဝဋ်စက်ကြီး ဖျက်ဆီးဒို့နိုင်ပြီ။

အနန္တ သရုပ်ပြ လင်္ကာ။

ရုပ်ပင်ငါဘဲ ရုပ်ထဲငါထင်၊
ရုပ်မှပေါ်ထွက် ရောယှက်ငါမြင်။
ရုပ်မျိုးကွဲတော့ ငါလဲပျက်အင်၊
ငိုမြည်ကြွေး ပူဆွေး သောက ဝင်။ ။

နာမ်ပင်ငါဘဲ နာမ်ထဲငါထင်၊
နာမ်မှပေါ်ထွက် ရောယှက်ငါယှဉ်။
နာမ်ချုပ်စဲတော့ ငါလဲချုပ်အင်၊
ငိုမြည်ကြွေး ပူဆွေး သောက ဝင်။ ။

မိဘသက်ထား စီးပွားခင်သည်၊
သားရော မြေးရော သံယောဇဉ်ချီ။
ငါတလုံးပျောက် လွတ်မြောက်နိုင်သည်၊
ကျင့်စင်လမ်း ဖြောင့်တန်း နိဗ္ဗာန်ဆီ။ ။

ချစ်၍မညီး ဇနီးဒါလီ၊
သားနှင့် သမီး ဖွဲ့ဆီးနှောင်ချီ။
ငါတလုံးပျောက် လွတ်မြောက်နိုင်သည်၊
ကျင့်စဉ်လမ်း မျှော်မှန်းနိဗ္ဗာန်ပြည်။

နာမ်ရော ရုပ်ရော ဒုက္ခာမှန်သည်၊
သူဘဲငါဘဲ မစွဲသင့်ပြီ။
ဖြစ်ပျက်ဆုံကွဲ သေမြဲအတည်၊
ကျင့်ကြစမ်း မျှော်မှန်း နိဗ္ဗာန်ပြည်။

ဤတွင် နိဋ္ဌိတံ။ ။